

Izvorni znanstveni rad
UDK: 255(497.5 Dubrovnik)''1531/1808''
316.343-058.13(497.5Dubrovnik)(091)''1531/1808''
Primljeno: 20.6.2015.

BRATOVŠTINA SV. LAZARA U DUBROVNIKU (1531-1808): OSNUTAK, USTROJ, ČLANSTVO*

ŠTEFICA CURIĆ LENERT I NELLA LONZA

SAŽETAK: Na temelju matrikule i drugih izvora analizira se sastav dubrovačke bratovštine Sv. Lazara u razdoblju od 1531. do 1808. godine. Razmatraju se okolnosti u kojima je bratovština osnovana, značajke članstva, ustroj bratovštine i djelovanje njenih institucija. Ukazuje se na odnos užeg članstva koje je ulazilo u kapitul, i šireg članstva, sastavljenog od pučana i plemića, koje je sudjelovalo samo u pobožnim i milosrdnim aktivnostima. Prati se transformacija članstva kroz stoljeća i rast državnog utjecaja na bratovštinu. U prilogu se donose tri popisa članova prema matrikuli bratovštine.

Ključne riječi: Dubrovnik, rano moderno razdoblje, bratovština Sv. Lazara, trgovina, Levant

Keywords: Dubrovnik, early modern period, confraternity of St Lazarus, trade, Levant

Uvod

Monografska serija o dubrovačkoj vlasteli Nenada Vekarića i knjiga o antuninima u srednjem vijeku Zrinke Pešorde Vardić odnose se na stoljećima dva

*Ovaj rad je sufinancirala Hrvatska zaklada za znanost projektom broj 5106.

Štefica Curić Lenert, doktorant na studiju Povijest stanovništva Sveučilišta u Dubrovniku.
Adresa: Vladka Mačeka 50, 20000 Dubrovnik. E-mail: stefica.curic.lenert@gmail.com

Nella Lonza, znanstveni savjetnik u Zavodu za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku.
Adresa: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, Lapadska obala 6, 20 000 Dubrovnik. E-mail: nella.lonza@gmail.com

najmoćnija sloja Dubrovačke Republike.¹ Analiza bratovštine Sv. Lazara (1531-1808) - profesionalne zajednice trgovaca na Levantu, pobožne udruge, a naposljetku i elitnog društvenog staleža - upotpunjuje uvid u stratifikaciju dubrovačkog društva u ranom modernom razdoblju. Ostavljajući po strani društveno tkivo bratovštine (genealogije, obiteljske veze i sl.), religiozne i karitativne aspekte djelovanja i njezinu ulogu u javnim ritualima ranonovovjekovnog Dubrovnika, ovaj se rad bavi motivom za osnutak bratovštine, njezinim ustrojem i transformacijama članstva od 16. do početka 19. stoljeća. U prilogu se donose tri popisa članova prema matrikuli bratovštine.²

Trgovci na Levantu - jezgra bratovštine Sv. Lazara

Kao što se navodi u arengi matrikule, bratovštinu Sv. Lazara osnovali su trgovci na Levantu,³ to jest na prostoru istočno od zamišljene linije Dubrovnik-Beograd.⁴ Od kraja 15. stoljeća dubrovačka je trgovina u tim stranama cvjetala,⁵ a konjunktura je bila posebno jaka u stoljetnom razdoblju od 1520ih do 1623.⁶ Naime, godine 1521. se starijem privilegiju Dubrovčanima na povlaštenu carinsku stopu od 2% u Rumeliji (europskom dijelu Osmanskog Carstva) pridružio sustav zakupa carine (*džumruk*), po kojemu su Dubrovčani sami ubirali spomenutu carinu, a sultanu plaćali godišnji paušal od 100.000 akči.⁷ Ova je mjera omogućila

¹ Nenad Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 1-6. Zagreb-Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2011-2015; Zrinka Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti: Dubrovački antunini u kasnom srednjem vijeku*. Zagreb-Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku i Hrvatski institut za povijest, 2012.

² *Matrikula bratovštine Sv. Lazara* (dalje: *ML*), ser. 22.1 - *Fratie, Matricole*, sv. 15, Državni arhiv u Dubrovniku (dalje: DAD). Konstantin Vojnović opisao je matrikulu i objavio statut (dalje: *SL*), no bez popisa članstva. Vidi: Konstantin Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije u republici dubrovačkoj od XIII do konca XVIII vijeka*, sv. 2. Zagreb: JAZU, 1900: 97-129.

³ *ML*, f. 1r; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 105.

⁴ O pojmu Levanta vidi Ilija Sindik, »Dubrovnik i okolina.«, u: *Naselja i poreklo stanovništva*, sv. 23, ur. Jovan Cvijić. Beograd: SKA, 1926: 75

⁵ O dinamici trgovine na Levantu vidi Jorjo Tadić, »Predgovor.«, u: *Dubrovačka arhivska građa o Beogradu*, I, 1521-1571, prir. Jorjo Tadić. Beograd: izdanje IONO Grada Beograda, 1950: VII; Vuk Vinaver, »Dubrovačka nova ekonomska politika početkom XVII. veka.« *Anali Historijskog instituta JAZU u Dubrovniku* 4-5 (1956): 417-418; Toma Popović, *Turska i Dubrovnik u XVI veku*. Beograd: Srpska književna zadruga, 1973: 113-115.

⁶ Zdenko Zlatar, »Udio vlastele u dubrovačkoj kreditnoj trgovini (1520-1623): kvantitativna analiza vjerovnika.« *Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku* 45 (2007): 131-132.

⁷ Vesna Miović, *Dubrovačka Republika u spisima osmanskih sultana*. Dubrovnik: Državni arhiv u Dubrovniku, 2005: 75-76.

vrtoglavi uspon dubrovačke trgovine na tim prostorima i učinila je miješanim privatno-državnim poduhvatom. Naime, iznos paušala bio je drastično podcijenjen (u početnom razdoblju stvarno prikupljene carine bile su šesterostruko više),⁸ što znači da se čitav ostatak slijevao u blagajnu dubrovačke države kao “zakupnika carine”, te su vlasti stoga bile izravno zainteresirane za dalje povećanje opsega trgovačkog prometa. S druge strane, dubrovački su trgovci ponekad prelazili granicu zakonitosti i robu stranih trgovaca prikazivali kao svoju, trpajući razliku između obične i svoje privilegirane carine u vlastiti džep.⁹

Premda se trgovina na Ponentu i Levantu posredništvom Dubrovnika često vezivala u isti gospodarski lanac,¹⁰ način poslovanja dubrovačkih trgovaca na ta dva područja bio je različit, pa su se zbog toga i okupljali u odvojenim bratovštinama. Poslovni ljudi koji su na Levantu organizirali karavansku trgovinu i razmjenu u okvirima osmanske uprave i u kontaktu s njezinim carinicima i činovnicima, koje se moralo na različite načine udobrovoljavati, drugačije su djelovali od trgovaca koji su bili aktivni u tradicionalnim trgovištima u lukama Italije i drugih zapadnomediterranskih gradova s razvijenijim pravnim poretkom i institucijama državne vlasti.

Dubrovački trgovci, njihovi pomoćnici i sluge koji su se i sami nastojali poslovno osamostaliti, uglavnom su bili stacionirani u kolonijama (Beograd, Sarajevo, Sofija, Prokuplje, Novi Pazar, Provadija) i drugim trgovištima.¹¹ Sredinom 16. stoljeća na tim je stranama bilo po dvjestotinjak trgovaca, ne računajući sluge.¹² Od dubrovačkih kolonija na Levantu u drugoj polovici 16. stoljeća prometom je bila daleko najjača ona u Beogradu.¹³

Poslovne prilike prepoznavali su tradicionalno trgovački orijentirani plemići, ali i drugi društveni slojevi. Popis trgovaca koji su 1505. držali robu u Sofijskom bezistanu niže 6 plemića i 11 pučana, među kojima su i uljar Bartol Radičević

⁸ V. Miović, *Dubrovačka Republika u spisima osmanskih sultana*: 76.

⁹ V. Miović, *Dubrovačka Republika u spisima osmanskih sultana*: 14.

¹⁰ Za 15. stoljeće vidi Zdenka Janeković Römer, »Dubrovačko 15. stoljeće: vrijeme rada i bogaćenja.«, u: Filip de Diversis, *Opis slavnoga grada Dubrovnika*, prir. Zdenka Janeković Römer. Zagreb: Dom i svijet, 1004: 19-22.

¹¹ J. Tadić, »Predgovor.«: X-XI; Z. Zlatar, »Udio vlastele«: 132, bilj. 3.

¹² Jorjo Tadić, »Dubrovčani po južnoj Srbiji u XVI stoleću.« *Glasnik Skopskog učenog društva* 7-8 (1930): 200.

¹³ Vidi tablicu u T. Popović, *Turska i Dubrovnik*: 303. Detaljnije o dubrovačkim trgovcima u Beogradu Radovan Samardžić, »Dubrovčani u Beogradu.« *Godišnjak Muzeja grada Beograda* 2 (1955): 47-94.

i krojač Petar Radićev, čija je vrijednost robe bila jedna od najviših; čak su i dvojica sluga (*fanti*) imali značajne svote uložene u *pratež*.¹⁴ Zahvaljujući ovom dokumentu postaje jasnije da osobe drugih profesija nisu slučajni uljezi u lazarskoj bratovštini, već je levantska trgovina u tom razdoblju privlačila mnoge iz drugih struka, jer je nudila visoku dobit.

Od punopravnih članova upisanih u bratovštinu u samom početku (1531-1537), 161 član (81,31%) bavio se isključivo ili prvenstveno levantskom trgovinom, dok je 37 članova (18,69%) imalo drugo primarno zanimanje (tablica i grafikon 1). Među njima, najviše ih je bilo iz tekstilne struke (6,06%), jer je proizvodnja sukna nakon konjunktura u 15. stoljeću,¹⁵ unatoč krizama i tendenciji pada, kroz cijelo 16. stoljeće ostala najvažnija dubrovačka proizvodna djelatnost i još uvijek zapošljavala brojnu radnu snagu.¹⁶ Ostali većinom pripadaju višem sloju obrtnika. Krojači, zlatari, brijači i drugi zanatlije koji su ulagali u balkansku trgovinu rame uz rame s "pravim" trgovcima unosili su kapital u trgovačka društva, no nisu morali sami odlaziti u nabavu robe, pratiti je do odredišta i prodavati na nekom od trgovišta, već su mogli ostati u Dubrovniku i zadržati svoj glavni posao. To nije, uostalom, bilo ništa novo. Stoljeće ranije također je bilo primjera ulaganja u poslove koji jamče zaradu bez obzira na osnovno zanimanje: primjerice, znameniti suknar Piero Pantella bavio se i trgovinom balkanskim srebrom, žitom i imao udjele u brodovima,¹⁷ a kancelar Benedetto Schieri preprodavao je roblje, sluge i srebro iz Bosne.¹⁸

Na početno široko otvaranje vrata pripadnicima drugih struka mogla je također utjecati želja da bratovština odmah stekne dovoljnu veličinu i financijsku moć i time se pozicionira u odnosu na druge bratovštine. No, tijekom 16. i 17. stoljeća kod lazara je, kao i kod antunina, postupno jačao trgovački korporacijski karakter,¹⁹ koji je utjecao na proces filtriranja članstva.

¹⁴ *Lettere di Levante*, ser. 27.1, sv. 19, f. 62, DAD. Na spomenutom podatku i fotografiji izvora zahvaljujemo Vesni Miović.

¹⁵ Od najnovijih radova mogu se izdvojiti Francesco Bettarini, *La comunità pratese di Ragusa (1414-1434): Crisi economica e migrazioni collettive nel Tardo Medioevo*. Firenze: Leo S. Olschki editore, 2012; Paola Pinelli, *Tra argento, grano e panni. Piero Pantella, un operatore italiano in Ragusa de primo Quattrocento*. Firenze: Firenze University Press, 2013.

¹⁶ Pregled u: Dragan Roller, *Dubrovački zanati u XV. i XVI. stoljeću*. Zagreb: JAZU, 1951: 5-91.

¹⁷ P. Pinelli, *Tra argento, grano e panni*: 69-73.

¹⁸ F. Bettarini, *La comunità pratese di Ragusa*: 121-144.

¹⁹ Stjepan Čosić, »Dubrovački plemički i građanski rodovi konavoskog podrijetla.« u: *Konavle u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti*. Zbornik radova sa znanstvenog skupa *Konavle u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti* održanog u Cavtatu od 25. do 27. studenog 1996. godine, sv. 1, ur. Vladimir Stipetić. Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, Sveučilište u Zagrebu - MSHS Dubrovnik i općina Konavle, 1998: 63.

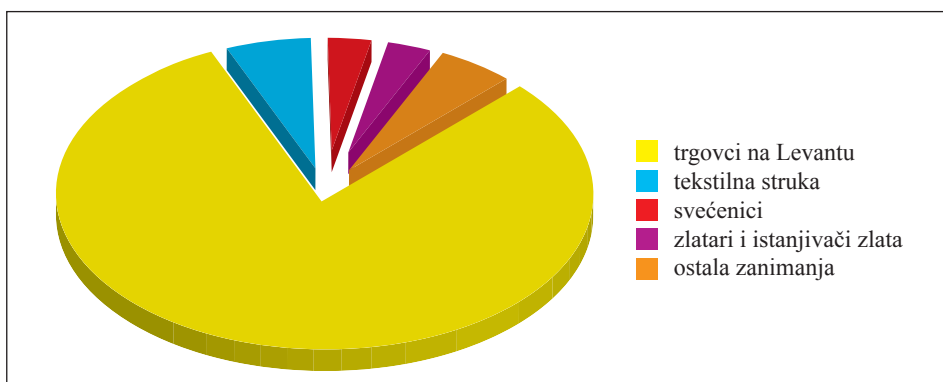
Tablica 1. Članstvo u kapitulu bratovštine Sv. Lazara 1531-1537. prema zanimanju

Zanimanje	Broj	Udio (%)
trgovci na Levantu	161	81,31
tekstilna struka (suknari, podstrigači sukna, krojači)	12	6,06
svećenici	7	3,54
zlatari i istanjivači zlata	7	3,54
ostala zanimanja	11	5,55
<i>Ukupno</i>	198	100,00

Izvor: *Matrikula lazarina*.

Napomena: S obzirom na uvodni tekst Matrikule, sve osobe bez označena zanimanja brojene su kao trgovci na Levantu.

Grafikon 1. Članstvo u kapitulu bratovštine Sv. Lazara 1531-1537. prema zanimanju

Čini se da su u matrikuli lazarina po mjestu trgovanja određeni samo oni koji su zaista (prethodno?) bili stacionirani u balkanskim trgovištima, dok uz imena partnera koji su trgovali iz Dubrovnika nije stajala nikakva mjesna oznaka. Na primjer, u matrikulu su jedan za drugim upisani Đivan Gleđević, trgovac iz Prokuplja, i Petar Radojković.²⁰ Oni su 1553. osnovali trgovačko društvo na rok od dvije godine, s tim što je Gleđević trebao nabavljati robu u Prokuplju i Nišu pa je slati Radojkoviću, a ovaj je dalje iz Dubrovnika plasirati na talijanska i druga trgovišta, gdje je pak nabavljao tkanine i slao ih Gleđeviću.²¹ Takvo trgovačko društvo u kojem je stariji i bogatiji ulagao glavninu kapitala

²⁰ *ML*, f. 48r.

²¹ J. Tadić, »Dubrovčani po južnoj Srbiji u XVI stoleću.«: 198.

i djelovao iz Dubrovnika, a mlađi i siromašniji odlazio trgovati po Balkanu, bilo je tipično za levantsku trgovinu. Mlađi je partner tako bio u prilici obogatiti se bez znatnijeg uloženog kapitala i zatim i sam, po povratku u Dubrovnik, preuzimati ulogu starijeg partnera u novim društvima.²²

Zbog visoke konjunktura, trgovina na Levantu bila je vrlo snažan motor društvenog uspona. Odlaskom u neku od balkanskih naseobina u službu dubrovačkih trgovaca, mladići iz seoskih ili siromašnijih gradskih slojeva uspijevali su u kratkom roku uskočiti u trgovački sloj, obogaćeni se vratiti u Dubrovnik i ondje svoj novostečeni status potvrditi upisom u bratovštinu lazarina.²³ Kao tipičan primjer može poslužiti Frano Flori. Njegov djed Šimun Ivanov, *soldat* u službi Republike, poslao je sina Ivana u službu trgovaca u beogradskoj koloniji. Ovaj se tamo uspeo na društvenoj ljestvici, oženio se i rodio mu se sin Frano. Frano je pošao očevim stopama, no oko 1659. preselio je iz Beograda u Dubrovnik, upisao se u lazarine i ubrzo oženio.²⁴ Ili, Niko Ivanov Kalos otišao je s Lopuda trgovati u Sofiju, odakle se vratio u Republiku i nastanio u Dubrovniku. Oženio se i ušao u bratovštinu Sv. Lazara 1561.²⁵ Braća Boždarevići iz Čajkovića²⁶ uspela su se na sličan način obogatiti i uspjeti na društvenoj ljestvici pred sam kraj levantske konjunktura: Frano i Miho, Vlahušini sinovi, "učinili su novce" u Beogradu i vratili se u Dubrovnik, gdje su društveno kapitalizirali i formalizirali svoj novi status. Frano i Boždar-Diodono primljeni su 1640. među lazarine,²⁷ a Franov sin Vlaho ušao je 1685. među antunine.²⁸ Mihov je uspon bio još brži: 1634. je primljen u lazarine,²⁹ a 1666. čak u redove plemstva.³⁰

U dvadeset godina potkraj 17. stoljeća na Balkanu je još djelovalo ukupno tristotinjak dubrovačkih trgovaca, no nemirne okolnosti uzrokovane Velikim turskim ratom dubrovačku su trgovinu na tim stranama nepovratno svele na bijedne ostatke nekadašnjeg sjaja.³¹ Usporedo s time, došlo je do povlačenja

²² R. Samardžić, »Dubrovčani u Beogradu.«: 64.

²³ I. Sindik, »Dubrovnik i okolina.«: 75; J. Tadić (»Dubrovčani po južnoj Srbiji.«: 200) ističe brojnost mladića iz kopnenih dubrovačkih sela, dok su otočani ipak ostali skloniji pomorstvu.

²⁴ *Katićeva genealogija antunina* (dalje: *KGA*), *Ostavština Ernesta Katića*, f. 69r-v (pogrešno stoji da je primljen u lazarine 1639, umjesto 1659), DAD.

²⁵ *KGA*, f. 74r.

²⁶ O rodu cjelovito N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 2: 141-145.

²⁷ *ML*, f. 51v.

²⁸ N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 2: 145.

²⁹ *ML*, f. 51v.

³⁰ N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 2: 141.

³¹ Vuk Vinaver, »Dubrovačka trgovina u Srbiji i Bugarskoj krajem XVII veka (1660-1700).« *Istorijski časopis* 12-13 (1961-1962): 193, 225-234.

kapitala investiranog u trgovinu, ponajprije zato što su uložili u stranim bankama nosili veći profit (6%) od dobiti koju je mogla donijeti pomorska i kopnena trgovina,³² i to profit lišen napora i rizika. Stoga se ni sloj levantinskih trgovaca više nije regenerirao na stari način.

Antunini i osnutak bratovštine Sv. Lazara

Kosta Vojnović, a po njemu Vinko Foretić, iznijeli su mišljenje da su trgovci na Levantu osnovali bratovštinu Sv. Lazara istupivši iz bratovštine Sv. Antuna.³³ No, već je Milan Rešetar upozorio da se ono temelji na krivom čitanju teksta matrikule lazarina, u kojoj je riječ o osnutku nove bratovštine po uzoru na onu Sv. Antuna, a ne o izdvajanju iz njezina krila.³⁴

Istraživanje obiju matrikula potvrdilo je da nije bio rijedak slučaj da je netko od izvornih članova lazarina u isto vrijeme, prije ili kasnije postao članom bratovštine Sv. Antuna. Na primjer, Marin Marinov Staj, Luka Vlahov Mostardić, Nikola Vlatković, Stjepan Ilijin Evangelista, Stjepan Pavlov Radonjić i Marko Vlahov Nemanjić upisani su 1523. među antunine,³⁵ a desetak godina kasnije priključili se novoosnovanoj lazarskoj bratovštini. U vrijeme osnutka bratovštine Sv. Lazara približno su istodobno u obje bratovštine ušli Jeronim Ivanov Tano, Bartol Rogačić, Nikola Jeronimov Dimitri, Marin Stanulić i niz drugih.³⁶ Nemoguće je dati posve pouzdane brojke, jer zbog varijanti u pisanju imena u obje matrikule nije uvijek jasno je li riječ o istoj osobi ili nije. No, barem se 19 članova bratovštine Sv. Antuna upisalo u bratovštinu Sv. Lazara odmah po njenome osnutku, a njih barem 17 po prilici se u isto vrijeme učlanilo u obje bratovštine, uz slučajeve kada je netko najprije postao lazarin, a zatim antunin. Iz toga se vrlo jasno vidi da bratovština Sv. Lazara nije osnovana kao konkurencija antuninima, nego je bilo posve prirodno učlaniti se u obje ako je netko trgovao

³² V. Vinaver, »Dubrovačka nova ekonomska politika.«: 425-426.

³³ K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 11-13; Vinko Foretić, »Dubrovačke bratovštine.«, u: Vinko Foretić, *Studije i rasprave iz hrvatske povijesti*. Split-Dubrovnik: Književni krug Split - Matica hrvatska Dubrovnik, 2001: 160. Milan Rešetar se priklanja tom stanovištu u jednom novinskom članku, premda je godinu dana ranije, u knjizi o numizmatiki, iznio suprotno mišljenje. Usp. M. Rešetar, »Antunini i Ladzarini.«: 1 i Milan Rešetar, *Dubrovačka numizmatika*, sv. 1. Sremski Karlovci: Srpska manastirska štamparija, 1924.

³⁴ Milan Rešetar, *Dubrovačka numizmatika*, sv. 1: 565.

³⁵ *Matrikula bratovštine Sv. Antuna* (dalje: *MA*), ser. 22.1 - *Fratrie, Matricole*, sv. 15, f. 49v, DAD.

³⁶ *MA*, f. 52r.

i na Levantu i na Ponentu. Nadalje, u 16. stoljeću među dvjema bratovštinama još nije bio uspostavljen hijerarhijski odnos, koji će se jasno ocrtavati u zadnjem razdoblju Republike. Više primjera svjedoči da je neka osoba prvo primljena u bratovštinu Sv. Antuna, a tek nakon toga među lazarine: Rocco Fasano (antunin 1534, lazarin 1554. ili 1555),³⁷ Miho Pracat (antunin 1552, lazarin 1561),³⁸ braća Stjepan i Marin Dobrojević Hrabar (antunini 1567, primljeni među lazarine 1601. i 1603).³⁹ Dakako, još je više primjera za obrnuti slijed.⁴⁰

Bratovština Sv. Lazara osnovana je kao druga trgovačka bratovština zato što je snažan zamah trgovine, ponajprije na Balkanu, doveo do stvaranja relativno brojne specifične grupe trgovaca koje bratovština Sv. Antuna jednostavno nije mogla (i nije htjela) apsorbirati *en bloc*, premda se nije opirala dvostrukom članstvu pojedinaca. Između 1531. i 1537. postojala je skupina od 161 trgovca (novih lazarina)⁴¹ koji bi, da su svi primljeni među antunine, poremetili ravnotežu, jer je broj antunina u to vrijeme bio po prilici isti ili neznatno viši.⁴² Tolikim priljevom broj bi se glasova u antuninskom kapitulatu naglo udvostručio i zaprijetio raskidom s dotadašnjom politikom upravljanja bratovštinom. Bratovština antunina u to vrijeme još nije bila formalno zatvorena, ali je svakako već tekao proces njezine elitizacije,⁴³ koji ju je udaljivao od “novih bogataša” - lazarina.

Ustroj bratovštine

Način primanja novih članova, izbor gastalda, oficijala i kapelana bratovštine, te oblici pobožnosti koje bratovština njeguje, propisani su u statutu bratovštine Sv. Lazara usvojenome na sjednici kapitula održanoj 8. listopada 1536. godine u matičnoj crkvi.⁴⁴ Bratimi u njemu uvodno ističu da se na temelju milodara i

³⁷ MA, f. 53v; ML, f. 48v.

³⁸ MA, f. 58v; ML, f. 49r.

³⁹ MA, f. 62r; ML, f. 50v.

⁴⁰ Na pr. Antun Krivonosović (MA, f. 56v; ML, f. 46r), Mato Ispani (MA, f. 55v; ML, f. 46v).

⁴¹ Popis izvornog članstva izrađen je 1537, što se moglo utvrditi usporedbom rukopisa s datiranim upisima oficijala bratovštine. Broj trgovaca izračunat je tako što je od 198 izvornih članova kapitula odbijeno 37 članova drugih zanimanja.

⁴² Godine 1514. bilo je 261, a 1544. godine 160 članova bratovštine Sv. Antuna. *Dal libro degli ufficiali dell'ospedale de poveri uomini e donne alle Pille, borgo di Ragusa, a di 28 gennaio 1514*, u: Gianmaria Mattei, *Zibaldone*, sv. 2. Rukopis br. 434, f. 395r-v, Knjižnica samostana Male braće u Dubrovniku; *Guardie ed armamento*, ser. 9, sv. 5a - *Guardie notturne*, početni nenumerirani list verso, DAD.

⁴³ O cijelom procesu detaljno Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: passim.

⁴⁴ ML, f. 1r, 2v; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 105-106.

dobročinstava s jedne strane, a zagovora Sv. Lazara, Gospe, Sv. Nikole i Sv. Antuna s druge, nadaju sigurnom trgovanju i dobroj zaradi (*a bon salvamento e bon guadagno*),⁴⁵ a prema vlastima ujedno ističu da će njihovo djelovanje biti “na ures grada” (*ornamento della città*).⁴⁶

Opći uvjet za upis u bratovštinu i ulazak u kapitul bila je punoljetnost (čl. 12),⁴⁷ ali ne obična punoljetnost uz koju se vezivala poslovna sposobnost (za muške osobe dob od 14 godina),⁴⁸ nego dob od 20, a kasnije od 18 godina,⁴⁹ kakva se i inače tražila za sudjelovanje u odlučivanju, na primjer u Velikome vijeću⁵⁰ i bratovštini Sv. Antuna.⁵¹ Dob se najvjerojatnije utvrđivala na temelju izjave pod prisegom, kao kod antunina.⁵²

Novi članovi kapitula morali su bratovštinu “obdariti” jednim dukatom.⁵³ Ista je upisnina postojala i kod nekih drugih dubrovačkih bratovština, primjerice zlatara.⁵⁴ Sredinom 16. stoljeća taj iznos nije bio malen: 1544. se za dukat moglo prevesti u Apuliju 13 osoba.⁵⁵ Osim što je punila bratimsku kasu, visoka upisnina bila je barijera za siromašnije (imovinski cenzus). S druge strane, pripadnici lazarskih obitelji su favorizirani, jer se od onih čiji su preci bili upisani u bratovštinu tražilo da pri ulasku u kapitul plate samo tri groša.⁵⁶ Iste je visine bila godišnja članarina namijenjena dobrotvornosti,⁵⁷ a odgovara onoj kod drugih dubrovačkih bratovština.⁵⁸ Od punopravnih se članova također očekivalo

⁴⁵ K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 110.

⁴⁶ Iz molbe Senatu, citirane u K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: XXIX, bilj. 3. Zanimljivo je da se lazarus utječu zagovoru svih zaštitnika trgovaca: “svome” Sv. Lazaru, ali i “antuninskom” Sv. Antunu Opatu i “pomoračkom” Sv. Nikoli.

⁴⁷ *ML*, f. 4v.

⁴⁸ Statut grada Dubrovnika, IV, 76.

⁴⁹ Odlukom kapitula iz 1696. dob je spuštena na 18 godina. *SL*, čl. 88; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 123.

⁵⁰ Vidi: Konstantin Vojnović, »O državnom ustrojstvu republike Dubrovačke.« *Rad JAZU* 103 (1891): 46, bilj. 3.

⁵¹ Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: 66, 69, 142.

⁵² Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: 68.

⁵³ *SL*, čl. 10 i 46; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 109 i 116.

⁵⁴ Podatak je iz 1573, a odnosio se na domaće, dok su stranci morali plaćati po 3 dukata (K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: XI).

⁵⁵ *Detta*, ser. 6, sv. 1, f. 46v, DAD.

⁵⁶ *SL*, čl. 11; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 109.

⁵⁷ *Fratrerie, Capitoli e Parti*, ser. 22.2, sv. 3 - *Libro Capitolo Maggiore, Confraternita di S. Lazzaro*, f. 158r, DAD; *SL*, čl. 14; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 190.

⁵⁸ Na pr. toliko su članarinu plaćali i bratimi Sv. Duha, bratovštine koja je prethodila antuninskoj (Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: 21).

da u bratimsku kasu uplaćuju pristojbe od trgovine prema tarifama za robu koju u Dubrovnik dovoze kopnenim putem s Levanta ili morem i za robu koju izvoze, a zauzvrat im se obećavao zagovor Boga, Gospe, Sv. Lazara, Sv. Nikole i Sv. Antuna za sigurnost trgovine i ostvarenje dobiti (*a condur le sue merchantie a bon salvamento e bon guadagnio*).⁵⁹

U kapitulu se glasovalo usmeno ali tajno (šaptanjem), i to tako da je kapelan bratovštine išao redom od člana do člana i pozitivne glasove brojio uz pomoć krunice (*una corona di pater noster*) koju je držao skrivenu pod haljom ili u rukavu (*sotto lo manto over in manego*).⁶⁰ Načelo odlučivanja običnom natpolovičnom većinom prisutnih 1549. je zamijenjeno dvotrećinskom većinom u odlučivanju o izdacima i izboru dužnosnika.⁶¹ Možda su ovu specifičnost također diktirala česta odsustva bratima-trgovaca i nisko postavljen kvorum, zbog čega se htjelo spriječiti da svega 13 lazarina (pola kvoruma više jedan) donosi važne odluke koje bi vezivale sve članstvo.

Jednom godišnje, uoči blagdana Sv. Lazara, okupljao se kapitul radi izbora novih dužnosnika. Tri gastalda kojima je istjecao mandat morali su predložiti svaki po tri kandidata za tu funkciju, s tim što su dva starija gastalda smjela predložiti samo levantske trgovce da bi se upravljanje zadržalo u profesionalno definiranoj jezgri bratovštine. No, zbog zasad još nejasne dinamike unutar bratovštine, dužnosnicima je 1570. oduzeto pravo predlaganja svojih nasljednika u službi, jer je vodilo perpetuiranju uže upravljačke elite unutar bratovštine. Ne znamo je li na promjenu kandidacijskog sustava utjecalo konkretno loše iskustvo ili je ždrijebanje triju članova kapitula koji će predlagati pristupnike⁶² jednostavno uvedeno po uzoru na izbore u Velikom vijeću.⁶³ Kako god bilo, ta mjera vjerojatno nije omela proces diferencijacije članstva na bogatije i moćnije, među kojima su se obično birali oficijali, i siromašniji članove, koji su ostajali pasivni.⁶⁴

U lazarskom kapitulu glasovalo se posebno o svakom od devet kandidata za gastle. Izabrana su bila trojica koja bi dobila više od polovice pozitivnih glasova u kapitulu, a ako je takvih bilo više, oni koji su dobili najviše glasova.⁶⁵

⁵⁹ SL, čl. 15; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 109-110.

⁶⁰ SL, čl. 2; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 106.

⁶¹ SL, čl. 43; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 115.

⁶² SL, čl. 42; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 115.

⁶³ Usporedi: Nella Lonza, »Izborni postupak Dubrovačke Republike.« *Anali Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku* 38 (2000): 23-24, 26.

⁶⁴ Za bratovštinu antunina usporedi: Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: 66.

⁶⁵ SL, čl. 5; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 107-108.

Metode predlaganja i glasovanja ponešto su jednostavnije, no u obračunu izbornog rezultata i načelu izuzeća srodnika kopirana su načela koja su vrijedila u Velikom vijeću.⁶⁶ Novi gastaldi su zatim predlagali oficijale, koji su birani istim postupkom.⁶⁷ Svi birani dužnosnici potpadali su pod dvogodišnji rok zabrane reizbora,⁶⁸ koji je 1727. skraćen na godinu dana,⁶⁹ vjerojatno zbog pada broja članova.

Neredoviti boravak bratima u Dubrovniku otežavao je rad bratovštine. U matrikuli je naglašeno da se prilikom izbora gastalda smiju predlagati samo prisutni,⁷⁰ a s mobilnošću članova računalo se i u pravilu o kvorumu u kapitolu: u početnoj odredbi stoji da se odluke pravovaljano donose s 25 prisutnih,⁷¹ premda je u približno isto vrijeme (1537) u kapitolu bilo 198 članova. Doista, na sjednici od 25. svibnja 1570. skupilo se i odlučivalo svega 35 lazarina.⁷² Uzmemo li da je broj članova u tih tridesetak godina ponešto pao, očito je kapitul djelovao s manje od petine članstva. Zbog demografskog pada u 17. i 18. stoljeću, kvorum se još nekoliko puta snižavao i 1750. ustalio na svega 18 članova.⁷³

Očito po uzoru na institucije državne vlasti, a radi podizanja operativnosti odlučivanja u sitnijim tekućim pitanjima, 1599. je utemeljen Mali kapitul od 12 članova (po tri prethodna i sadašnja gastalda i 6 članova izabranih u Velikom kapitolu).⁷⁴

O članstvu i službama vodila se evidencija u samoj matrikuli. Iako nije upisivan u zasebni registar, taj se popis nazivao Zrcalo (*Specchio*),⁷⁵ analogno nazivu koji se koristio za registre dubrovačkog plemstva i antunina.⁷⁶ Kao što

⁶⁶ *SL*, čl. 8; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 108-109. Usporedi: N. Lonza, »Izborni postupak«: 30-32. Sličnost s metodom provođenja izbora u Velikom vijeću ogleda se i u registru bratovštinskog Velikog kapitula.

⁶⁷ *SL*, čl. 6; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 108.

⁶⁸ *SL*, čl. 17; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 110.

⁶⁹ K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 126.

⁷⁰ *SL*, čl. 15; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 107.

⁷¹ *SL*, čl. 1; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 106.

⁷² *SL*, čl. 41; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 115.

⁷³ U 17. stoljeću kvorum je spušten na 21 člana (*SL*, čl. 57; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 117). Nažalost, spomenuta se odredba ne može točno datirati, jer je zbog naknadnog ubacivanja jedne odluke poremećena kronologija (*ML*, f. 9r). Logično bi bilo da je donesena nakon velikog potresa iz 1667. Nakon kratkog eksperimenta 1727. s kvorumom od dvije trećine članova nazočnih u Dubrovniku, 1738. se odustalo od relativnog broja i postavljeno je načelo o prisutnosti barem 21 člana (*SL*, čl. 105 i 108; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 126). Iz istih se demografskih razloga spustao kvorum i kod bratovštine antunina (Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: 143).

⁷⁴ *SL*, čl. 45; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 115.

⁷⁵ *SL*, čl. 54; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 117.

⁷⁶ Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: 68-69.

su za spomenute dvije grupe utvrdile Zdenka Janeković Römer i Zrinka Pešorda Vardić, ovakvi popisi nisu imali samo praktičnu, nego i simboličnu vrijednost kao biljezi kolektivnog identiteta i znak prestiža.⁷⁷

Tri kategorije članstva u 16. stoljeću

Premda je od davnine u Dubrovniku bilo bratovština koje su imale čisto vjerski karakter (bratovštine bičevalaca, Sv. Ružarija, Sv. Roka, Presvetog Sakramenta i dr.), dominirale su one sa strukovnim obilježjem.⁷⁸ Međutim, neke od potonjih poznavale su zasebnu kategoriju članstva “iz pobožnosti”, poput bratovštine Sv. Luke koja je okupljala prodavače na malo.⁷⁹ U nekim talijanskim gradovima bratovštine su ponekad imale i “šire” članstvo, koje je bilo uključeno samo u neke aktivnosti i plaćalo niže članarine.⁸⁰

Do 70-tih godina 16. stoljeća bratovština Sv. Lazara također je imala mješovito članstvo. Punopravni članovi mogli su odlučivati u kapitolu (*fratelli del capitolo*) i imali su pravo birati i biti birani za dužnosnike (gastalde i oficijale). U drugoj su kategoriji bili članovi-neplemići koji nisu ulazili u kapitul (*non sono de capitolo*), već su samo sudjelovali u duhovnim (pobožnim i milosrdnim) aktivnostima bratovštine (*per loro devotion... per partecipare nelli beni spirituali*).⁸¹ Na sličan su način bratovštini bila pridružena vlastela, za koju se, zbog razlike u statusu, vodio poseban popis.

U početnom razdoblju postojanja bratovštine (zaključno s 1537), u sve tri kategorije članstva upisane su ukupno 502 osobe. Od toga je skoro dvije trećine (60,56%) otpadalo na “vanjske članove” koji nisu sudjelovali u odlučivanju i upravljanju bratovštinom⁸² (tablica i grafikon 2). Među tim “vanjskim članovima” bili su plemići i pučani, o kojima je zbog staleških razlika vođena zasebna evidencija.

⁷⁷ Zdenka Janeković Römer, *Okvir slobode: dubrovačka vlastela između srednjovjekovlja i humanizma*. Zagreb-Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 1999: 97; Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: 68-69, 156-157.

⁷⁸ V. Foretić, »Dubrovačke bratovštine.«: 154-155.

⁷⁹ K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: XXIII-XXIV.

⁸⁰ Christopher Black, »Early Modern Italian Confraternities: Inclusion and Exclusion.« *Historiein* 2 (2000): 77. Dostupno na: <http://www.historeinonline.org/index.php/historein/article/viewFile/113/111.pdf>, pristup 14. lipnja 2015.

⁸¹ *ML*, f. 4r i 72r.

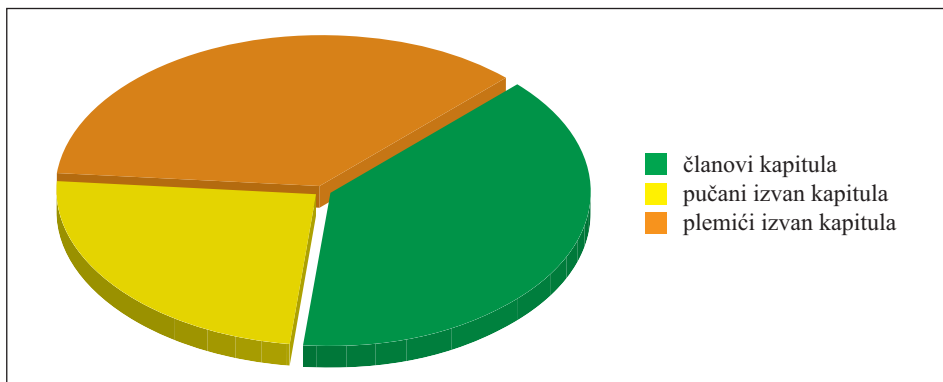
⁸² Brojevi u sve tri kategorije korigirani su zbog skupnih, dvostrukih i pogrešnih upisa.

Tablica 2. Odnos članova bratovštine Sv. Lazara u kapitulu i izvan njega u početnom razdoblju (1531-1537)

Članovi kapitula		Pučani izvan kapitula		Plemići izvan kapitula		<i>Ukupno</i>	
broj	udio (%)	broj	udio (%)	broj	udio (%)	broj	udio (%)
198	39,44	123	24,50	181	36,06	502	100

Izvor: Matrikula lazarina.

Grafikon 2. Odnos članova bratovštine Sv. Lazara u kapitulu i izvan njega u početnom razdoblju (1531-1537)

Pučani - članovi "iz pobožnosti"

U 16. stoljeću "iz pobožnosti" je u bratovštinu upisan ukupno 691 pučanin oba spola.⁸³ Premda ni u kapitul nisu primani isključivo trgovci na Levantu, u ovoj je kategoriji sastav po zanimanjima još šareniji. Javljaju se i neka zanimanja kojih u kapitolu nema (brijači, ljekarnici, vojnici, dragomani, svirači, sluškinje), među kojima su i relativno brojni pomorski kapetani (tablica i grafikon 3). Poslije 1576. ova kategorija članova nestaje.⁸⁴

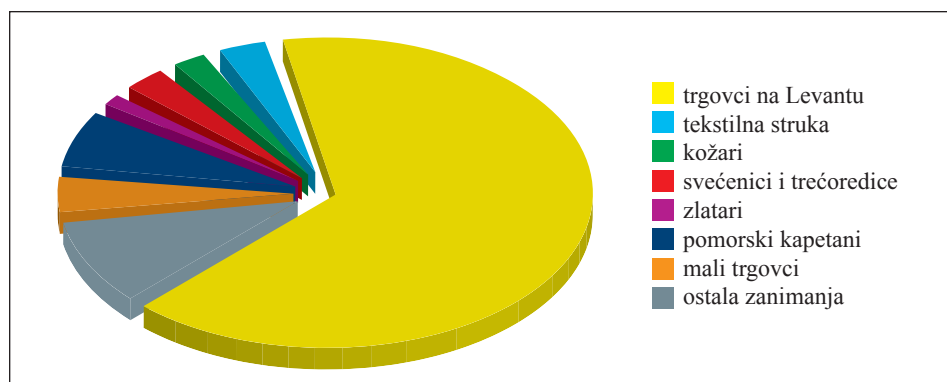
⁸³ U odnosu na originalnu listu, dodan je broj za osobe unesene skupno te su ispravljene očigledne greške i dvostruki upisi.

⁸⁴ Budući da raniji zapisi nisu datirani, može se pratiti samo zadnji dio procesa nestajanja ove vrste članova: nakon što je 1564. upisano 14 osoba, 1566. godine 15 osoba, a 1567. čak 45, godine 1568. nije primljen nitko, 1569. godine 5, a 1570. godine 10 osoba. Slijedi pet godina bez upisa, a zatim zadnji upisi 1576, nakon čega se u bratovštinu više ne primaju članovi "iz pobožnosti".

Tablica 3. Bratimi Sv. Lazara “iz pobožnosti” 1531-1576. prema zanimanju

Zanimanje	Broj	Udio (%)
trgovci na Levantu	453	65,56
tekstilna struka (suknari, podstrigači sukna, krojači)	28	4,05
kožari	20	2,89
svećenici i trećoredice	25	3,62
zlatari i istanjivači zlata	17	2,46
pomorski kapetani i upravitelji orsana	47	6,80
mali trgovci	33	4,78
ostala zanimanja	68	9,84
<i>Ukupno</i>	691	100

Grafikon 3. Bratimi Sv. Lazara “iz pobožnosti” 1531-1576. prema zanimanju

Izvor: *Matrikula lazarina*.

Napomena: S obzirom na uvodni tekst Matrikule, sve osobe bez označena zanimanja brojene su kao trgovci na Levantu.

Osobe koje su bile članovi “iz pobožnosti” za ulazak u bratovštinu plaćale su samo simboličan iznos od tri groša. Zbog relativno niske upisnine, među članove iz pobožnosti upisivale su se i siromašnije ženske osobe, na pr. sluškinja u plemićkoj kući (*dona Vladi servicial de ser Iacomo Zoane de Goze*)⁸⁵ i ogubavljena žena.⁸⁶

⁸⁵ *ML*, f. 73v.

⁸⁶ *ML*, f. 74v.

Posebnu grupu čini osam pobožnih žena (*picokara*), koje su živjele uz crkvice Sv. Lazara, Sv. Antuna Opata, Sv. Todora i Siguratu.⁸⁷

Događalo se da je netko prvo bio upisan kao član iz pobožnosti, a nakon toga kao punopravni član kapitula. Primjerice, Lovro Ivanov Sfondrati oko 1538/1540. upisan je na listu lazarina iz pobožnosti, a oko 1550/1552. među punopravne članove.⁸⁸ Ljekarnik Rocco Fasano upisan je među članove iz pobožnosti oko 1543/1546, a među članove kapitula 1576.⁸⁹ No, takvi primjeri prijelaza iz jedne u drugu kategoriju članstva nisu redoviti, odnosno, prvo nije bilo uobičajena priprema za drugo.

Vlastela u bratovštini Sv. Lazara

Poseban popis plemića, članova bratovštine Sv. Lazara iz pobožnosti, vodio se približno do 1574, dok se ta vrsta članstva nije ugasila. Popis započinje s dubrovačkim nadbiskupom Filippom Trivulziom i mrkanjsko-trebinjskim biskupom Tomom Cervom,⁹⁰ što jasno govori o ugledu i prestižu novoosnovane bratovštine, a na njemu je i nekoliko osoba u državnoj službi - liječnika, notara i učitelja - te drugih uglednih stranaca koji su u to vrijeme živjeli u Dubrovniku.⁹¹

Od pravila da vlastela ne ulaze u kapitul bratovštine, nego samo među članove "iz pobožnosti" postoje samo dva izuzetka: Nikola Franov Sorgo, trgovac u Beogradu, primljen u bratovštinu 1602.⁹² i Sekundo Jeronimov Gozze, upisan u kapitul 1668. i četiri puta biran za gastalda (1674, 1678, 1681. i 1684).⁹³ Ostali članovi kapitula koji nose plemićka prezimena rođeni su kao izvanbračni sinovi ili njihovi potomci, tako da nisu pripadali vlasteoskom staležu. Među njima su, primjerice, Nikola Vlahov i Vicko Marinov Držić,⁹⁴ Vicko Valentinov Sorgo, začetnik pučkog ogranka Valović⁹⁵ i Aleksandar, izvanbračni sina Petra Luccarija.⁹⁶ U članstvu lazarina su i Miho Bobali, njegov sin Frano i unuk Miho, potomci Nikole Glavoča koji je prisvojio vlasteosko prezime kada se oženio izvanbračnom kćeri Junija Babalio.⁹⁷

⁸⁷ *ML*, f. 73v-76r.

⁸⁸ *ML*, f. 48r, 73v. Datacija upisa izvršena je usporedbom rukopisa s listama oficijala bratovštine.

⁸⁹ *ML*, f. 48v, 74v.

⁹⁰ *ML*, f. 18r.

⁹¹ *ML*, f. 19v-21v.

⁹² *ML*, f. 50v (uz njegovo ime stoji titula "ser"); N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 3: 283.

⁹³ *ML*, f. 42v-43r, 52v; N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 5: 345.

⁹⁴ *ML*, f. 46r, N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 2: 225-226.

⁹⁵ *ML*, f. 76v; N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 3: 283.

⁹⁶ *ML*, f. 77r; N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 2: 322.

⁹⁷ *ML*, f. 50v, 51v-52r; N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 3: 377.

Kada se izuzmu crkveni velikodostojnici i strani uglednici, te dvostruki i pogrešni upisi, "čisti" broj plemića oba spola u bratovštini je 516.

Zrinka Pešorda Vardić utvrdila je da je do kraja 15. stoljeća među bratimima Sv. Antuna bilo oko 10% plemića.⁹⁸ Premda će tek detaljne analize moći dati jasne pokazatelje, na osnovu antuninske matrikule stječe se dojam da je udio plemića tijekom prve tri četvrti 16. stoljeća znatno porastao, a nakon toga se možda čak i posve izgubio.⁹⁹ Ako je to točno, plemićki je udio u obje trgovačke bratovštine bio sličan, s tim što kod antunina nije sigurno jesu li vlastela sudjelovala u upravljanju bratovštinom ili, vjerojatnije, samo u duhovnom životu.¹⁰⁰ Vlastela se također oko 1555. masovnije učlanjuju u bratovštinu Sv. Luke.¹⁰¹

Prema analizama Nenada Vekarića, na početku 16. stoljeća vlasteoski krug broji 1.963 člana,¹⁰² od čega su, po autorovoj procjeni, 495 (25,2%) bili članovi Velikog vijeća,¹⁰³ a sredinom 16. stoljeća ima 1.565 plemića,¹⁰⁴ od kojih je 380 (24,3%) u Velikom vijeću.¹⁰⁵ Kad bi broj članova Vijeća opadao linearno, približno u vrijeme nastanka popisa u matrikuli (1535) bilo bi ih oko 415, što bi značilo da se nešto više od trećine Velikog vijeća (153 plemića) učlanilo u novoosnovanu bratovštinu Sv. Lazara. Masovnim priključenjem u ranom razdoblju djelovanja bratovštine vlastela su iskazala očekivanje da će ona postati važan dionik društvenog i vjerskog života Grada. Mnoge od njih mogla je potaknuti na učlanjenje poslovna aktivnost na Levantu i povezanost s trgovcima koji su činili jezgru bratovštine, ali i opće jačanje kulta Sv. Lazara u vremenima kada su Dubrovnik, a pogotovo njegovi trgovci na Levantu, bili izloženi učestalim napadima kuge.¹⁰⁶

Jesu li vlastela u redovima bratovštine omogućavala staleški - pa time i državni - nadzor nad lazarinima, kao što Pešorda Vardić ostavlja otvorenu mogućnost za antunine?¹⁰⁷ Kod lazarina je odgovor niječan već i zato što plemići

⁹⁸ Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: 55.

⁹⁹ *MA*, passim.

¹⁰⁰ Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: 56-57.

¹⁰¹ K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 92.

¹⁰² N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 1: 145, tab. 39.

¹⁰³ N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 1: 141, tab. 35.

¹⁰⁴ N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 1: 145, tab. 39.

¹⁰⁵ N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 1: 141, tab. 35.

¹⁰⁶ Nella Lonza, *Kazalište vlasti. Ceremonijal i državni blagdani Dubrovačke Republike u 17. i 18. stoljeću*. Zagreb-Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2009: 280-288.

¹⁰⁷ Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: 56.

(uz dva izuzetka) nisu ulazili u kapitul ni sudjelovali u upravljanju bratovštinom. Osim toga, institucije državne vlasti, ponajprije Senat, ionako su izvana omogućavale, usmjeravale i ograničavale rad bratovština. Za Dubrovnik ne vrijedi tvrdnja Nicholasa Terpstre da je plemićki ulazak u članstvo bolonjskih bratovština (*nobilitazione*) otvarao šire mogućnosti financiranja bratovština i njihova sudjelovanja u javnim obredima,¹⁰⁸ jer se uključivanje lazarina u državne rituale (na pr. festu Sv. Vlaha) postizalo, kao i kod drugih bratovština, državnom regulativom i financiranjem posebnih troškova.¹⁰⁹

Naposljetku, da je plemstvo u bratovštini služilo nadzoru “iznutra”, vjerojatno ova kategorija ne bi nestala već oko 1574.¹¹⁰ Skoro istodobno, oko 1568, naglo pada broj pučana bez prava sudjelovanja u kapitolu, a poslije 1576. ova se vrsta članova također više ne obnavlja. Nažalost, knjiga Velikog kapitula iz tog razdoblja nije sačuvana, a u matrikuli nema odredaba o toj drastičnoj reformi članstva. Možda je reforma nametnuta izvana, od strane crkvenih ili svjetovnih vlasti. Poznato je da je potkraj 1574. sazvan sinod dubrovačke nadbiskupije,¹¹¹ vjerojatno kao refleks odluka Tridentskog koncila.¹¹² No crkveni arhiv iz tog razdoblja nije sačuvan, pa se ne zna je li možda donesena neka odluka o “profesionalnim” i pobožnim bratovštinama koja je reducirala članstvo bratovštine lazarina samo na punopravne članove.

Iz popisa vlastele-lazarina ne razabire se izrazita privrženost nekih rodova bratovštini. Najviše lazarina potječe iz tri vlasteoska roda koja su sredinom 16. stoljeća najbrojnija: Goče, Bona i Sorgo.¹¹³ Njihov udio kod plemstva u bratovštini (38,48%) tek je nešto veći od udjela u plemićkome tijelu (33,33%). Na članstvo u bratovštini nije utjecala klanovska pripadnost, jer najbrojniji rodovi u lazarinima pripadaju obama klanovima.

¹⁰⁸ Nicholas Terpstra, *Lay Confraternities and Civic Religion in Renaissance Bologna*. Cambridge: Cambridge University Press, 1995: 214.

¹⁰⁹ N. Lonza, *Kazalište vlasti*: 305, 379-380, 402-403, 415, 421-423.

¹¹⁰ *ML*, f. 21v. Godine 1567. u bratovštinu je ušlo 36 plemića, a 1570. još 17, nakon čega se više nije primalo vlastelu, osim trojice 1574.

¹¹¹ Spominje se u *Acta Consilii Rogatorum*, ser. 3, sv. 62, f. 312r, DAD.

¹¹² Na Tridentskom koncilu nije donesena nikakva odredba koja bi mogla pružiti objašnjenje za promjenu u članstvu nekih dubrovačkih bratovština. Usporedi: *Sacrosanctum Concilium Tridentinum: additis declarationibus cardinalium concilii interpretum*, priredio Jean Gallemart. Augustae Vindilicorum: sumptibus Matthaei Rieger et filiorum, 1766: 300-308.

¹¹³ Usporedi N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 1: 256, grafikon 41.

Casate i nasljedno načelo u članstvu bratovštine

U bratovštinu se upisivao pojedinac, ali, barem u slučaju punopravnih članova, pripadnost lazarinima ustvari se protezala na čitavu *casatu* kojoj je bio na čelu. Shodno Vekarićevu određenju za plemstvo, pod lazarinskom *casatom* podrazumijevamo složenu ili proširenu nuklearnu obitelj koja obično živi u jednom kućanstvu i s nepodijeljenom imovinom, a prožima je snažan osjećaj rodbinskog zajedništva.¹¹⁴

Upis u bratovštinu na temelju nasljeđivanja položen je na *casate*, kao što je bilo i kod antunina.¹¹⁵ S vremenom se uvriježilo sinov upis popratiti formulom “namjesto oca” (*in luogo del padre, in nome del padre* i sl.). Najstarija takva bilješka stoji uz upis Nikole Boljojevića 1580, sina izvornog člana bratovštine Frana Nikolinog Boljojevića.¹¹⁶

Kriterij *casate* također objašnjava relativno česte upise kod kojih stoji bilješka “s braćom” ili “sa sinovima”. Kod njih se u matrikulu unosi ime glavara, ali lazarinima se ustvari priključuje cijela *casata* kojoj je na čelu. Kao primjer može poslužiti obitelj Radivoja Terzije, koji je u vrijeme osnutka bratovštine ili kratko nakon toga upisan u članstvo “sa sinovima” (*con li fioli*).¹¹⁷ Njegovi sinovi Miho i Luka i osobno su uvedeni u popis oko 1540, vjerojatno pri razvrgnuću *casate* nakon očeve smrti.¹¹⁸ Upis “s braćom”, kao u gornjem primjeru, podrazumijeva da je riječ o jednoj *casati* i imovinskoj zajednici tipa *fraterne*.¹¹⁹ Istodobno primanje braće u bratovštinu, primjerice Nikole i Marka Grgića 1765,¹²⁰ ukazuje da su se braća netom podijelila i zasnovala vlastite *casate*. Isto vrijedi za situacije kad su otac i sinovi upisani u isto vrijeme, primjerice 1765. Bartul Marini i njegovi sinovi Stjepan i Savin.¹²¹

Mladići iz lazarinskih obitelji već su prije ulaska u kapitul tretirani kao budući članovi koji imaju neke dužnosti, primjerice stražarsku.¹²² Pravo na

¹¹⁴ N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 1: 129-131.

¹¹⁵ Usporedi dokument citiran u: Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: 68.

¹¹⁶ *ML*, f. 46r, 49v.

¹¹⁷ *ML*, f. 47r.

¹¹⁸ *ML*, f. 47v. Radivoj Terzija umro je najkasnije 1534, jer se te godine njegova žena Mara naziva udovicom (*Testamenta notariae*, ser. 10.1, sv. 36, f. 37r, DAD).

¹¹⁹ O bratskoj zajednici kod antunina vidi Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: 115-117.

¹²⁰ *ML*, f. 54r; Stjepan Ćosić, »Plemstvo biskupskoga grada Stona.« *Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku* 36 (1998): 262.

¹²¹ *ML*, f. 54r; S. Ćosić, »Plemstvo biskupskoga grada Stona.«: 261.

¹²² Na pr. Ivan Gigliatti na popisu je stražara 1673. godine, ali nije u kapitolu, u kojemu je još od 1644. bio član njegov otac Mato; Ivan na kraju nije ni postao “pravi” lazarin, možda zato što nije doživio da preuzme očevo mjesto. Vidi *Leges et instructiones*, ser. 21.1, sv. 22 - *Scorouata*, f. 8r, DAD.

osobni upis ostvarivali su tek preuzimanjem čelne pozicije u *casati*, obično nakon očeve smrti. Primjerice, Marin Mihov Sladojević javlja se na stražarskoj dužnosti 1673,¹²³ što znači da je bio barem adolescent. No, u kapitul nije primljen koju godinu kasnije, čim je odrastao, već tek 1689, uz formulu *in loco del padre*,¹²⁴ jer mu je umro otac, član bratovštine od 1661.¹²⁵

Sačuvana su dva popisa lazarinških *casata* izrađena oko 1673.¹²⁶ Na jednome je 41 *casata* s muškim glavarem na čelu, a na drugome 25 *casata* koje su ostale bez muškoga glavara. Udio tzv. “krnjih obitelji” (37,88%) nešto je viši nego u seoskim područjima, gdje je iznosio 19,57 do 33,66%, no niži nego u vlasteoskome staležu.¹²⁷ Koliko se zasad razabire, u 16. stoljeću je bilo uobičajeno da se trgovci na Levantu ožene i skuće tek nakon što uspješno zaokruže prvu fazu trgovačke karijere i trajno se dosele u Dubrovnik, tako da je prvotni model lazarinške obitelji bio zasnovan na većoj dobnoj razlici između muža i žene, što je povećavalo rizik nastanka krnjih obitelji. Međutim, u drugoj polovici 17. stoljeća udio onih koji su još trgovali po Levantu drastično je pao, a povećao se udio lazarinških potomaka koji su prebivali u Dubrovniku i orijentirali se na druge izvore prihoda. No, tek će detaljne genealoške analize pokazati je li “stacioniranje” lazarina u Gradu uzrokovalo smanjenje prosječne dobne razlike između bračnih partnera i time otklonilo jedan od faktora u nastanku krnjih obiteljskih struktura. Šire otvaranje bratovštinskih vrata novim članovima nakon potresa 1667. vjerojatno je razlog većeg broja potpunih lazarinških nego vlasteoskih obitelji.

Žene u bratovštini

Ni kada su bile glavarice *casate*, žene nisu imale pristupa u kapitul bratovštine, to jest, nisu sudjelovale u upravljanju bratovštinom. U inicijalnom članstvu jedini je izuzetak Katarina “di Fiorio”,¹²⁸ udovica Cvjetka Andrijinog Jelića,¹²⁹

¹²³ *Scorouata*, f. 20.

¹²⁴ *ML*, f. 53r.

¹²⁵ *ML*, f. 52r.

¹²⁶ *Diplomata et acta saec. XVII*, ser. 76, sv. 1809/II, bez broja, DAD.

¹²⁷ Usporedi N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 1: 100, tablica 14 i bilj. 309. Prema popisu stanovništva iz 1527, u Zadru (gradu i podgradu) oko trećina domaćinstava imala je ženskog glavara. Vidi: Domagoj Madunić, »Mjera grada: zadarski popis stanovništva 1527. godine.« *Povijesni prilozi* 36 (2009): 32. Možda je u toj sredini elita, koja je njegovala model obitelji s velikom dobnom razlikom između muškarca i žene, bila malobrojnija nego u Dubrovniku.

¹²⁸ *ML*, f. 46r. Lazarinke su identificirane u afilijaciji prema muževima ili očevima, kao što je bio običaj i kod antunina. Usp. Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: 63.

¹²⁹ *Vlajkijeva genealogija antunina* (dalje: *VGA*), Arhiv Čingrija, sv. 2, f. 274v, DAD.

koji je umro najkasnije 1520.¹³⁰ Katarini je to bio treći brak, u kojemu nije bilo djece, a iz prvog braka s Pavom Nikšićem imala je sina Nikšu,¹³¹ kojega, međutim, ne nalazimo u bratovštini lazarina i ne spominje se u majčinoj oporuci, te je očito umro prije 1529.¹³² Katarina je, dakle, vjerojatno bila glavarica obitelji, a umrla je 1533,¹³³ upravo u vrijeme kada su se uređivali popisi članstva i prepisivali u matrikulu, pa je možda došlo do zbrke oko upisa, koji je zatim, zbog njezine smrti, postao nebitan. Tijekom cijelog razdoblja djelovanja bratovštine u kapitul su upisane svega tri žene (0,25%), najvjerojatnije zabunom.¹³⁴

Žene su, međutim, upisivane među članove iz pobožnosti,¹³⁵ što se ogleda i u naslovu popisa: *fratelli e sorelle de nostra fraternita*.¹³⁶ Među inicijalnim članovima-pučanima (zaključno s 1537) žena je 5,69% (tablica i grafikon 4). Koliko se moglo utvrditi na temelju muževa imena i zanimanja, čini se da nijednoj suprug nije bio član bratovštine. Oporuke su tu pretpostavku potvrdile za dvije žene s popisa: Kati Mioša je suprug Nikola umro 1530,¹³⁷ a Mariji, ženi konopara Radibrata još 1518.¹³⁸ Po svoj prilici riječ je o glavaricama *casate*, koje su se među lazarine "iz pobožnosti" učlanile vlastitom voljom. I kasnije upisane lazarinke većinom su udovice,¹³⁹ no ipak ne sve. Primjerice, Frana, žena Bartula Bratuttija, upisana je u bratovštinu oko 1544,¹⁴⁰ a muž joj je umro tek 1562.¹⁴¹ Udio žena u ovoj kategoriji članstva za cijelo vrijeme do 1570ih dosegnuo je 11,58%.

¹³⁰ *Testamenta notariae*, sv. 33, f. 49r-50r.

¹³¹ *VGA*, f. 170v-171r.

¹³² *Testamenta notariae*, sv. 35, f. 195r. Katarina je za univerzalnog nasljednika imenovala nećaka Bartula, a manje legate ostavila je pastorcima Pavlu, Mari i Anici.

¹³³ *Testamenta notariae*, sv. 35, f. 195r.

¹³⁴ Sve su upisane u razdoblju dok su još postojali članovi iz pobožnosti, pa su vjerojatno trebale biti upisane u taj popis.

¹³⁵ Za poziciju žena u bratovštini antunina u ranijem razdoblju vidi Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: 62-65; također Zrinka Pešorda Vardić, »'Gospođe i čuvarice': o ženama dubrovačke bratovštine Svetog Antuna u kasnom srednjem vijeku.« *Acta Histriae* 20/1-2 (2012): 29-48. Panoramu sudjelovanja žena u talijanskim bratovštinama donosi Anna Esposito, »Donne e confraternite.«, u: *Studi confraternali: orientamenti, problemi, testimonianze*, ur. Marina Gazzini. Firenze: Firenze University Press, 2009: 53-78.

¹³⁶ Usp. Z. Pešorda, *U predvorju vlasti*: 63.

¹³⁷ *VGA*, f. 211r; *Testamenta notariae*, sv. 35, f. 119r-120v.

¹³⁸ Na temelju zanimanja moglo se utvrditi da je riječ o Radibratu Pribisaliću (*Testamenta notariae*, sv. 32, f. 150r-151r).

¹³⁹ Na primjer, Anica udovica Nikole brijača, upisana oko 1567. *ML*, f. 76v.

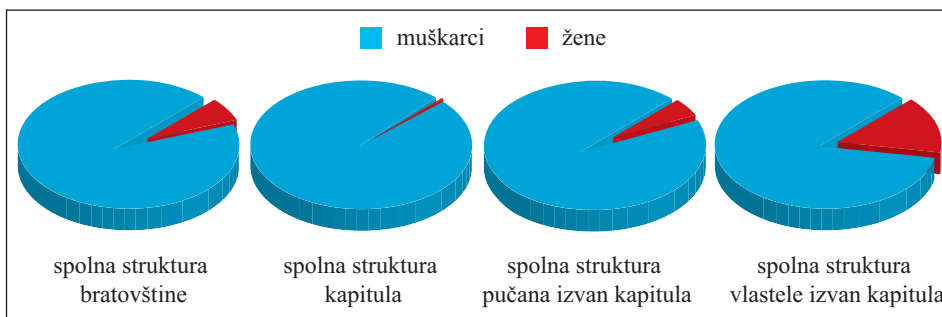
¹⁴⁰ *ML*, f. 74r.

¹⁴¹ *Testamenta notariae*, sv. 42, f. 6-7.

Tablica 4. Spolna struktura bratovštine Sv. Lazara u vrijeme osnutka (1531-1537)

Spol	U kapitulu		Pučani izvan kapitula		Plemići izvan kapitula		<i>Ukupno</i>	
	broj	udio (%)	broj	udio (%)	broj	udio (%)	broj	udio (%)
žene	1	0,50	7	5,69	28	15,47	36	7,17
muškarci	197	99,50	116	94,31	153	84,53	466	92,83
<i>Ukupno</i>	198	100	123	100	181	100	502	100

Grafikon 4. Spolna struktura bratovštine Sv. Lazara u vrijeme osnutka (1531-1537)

Izvor: *Matrikula lazarina*.

Napomena: Izostavljeno je pet uglednika koji se vode na popisu plemića, a članovi su na temelju svoje funkcije.

Žene su razmjerno najbrojnije među lazarinima iz vlasteoskih redova. U početnom razdoblju osnutka bratovštine (do 1537) u nju je učlanjeno 28, a do 1574. ukupno 108 plemkinja,¹⁴² odnosno, udio žena među plemstvom porastao je s 15,47% u prvim godinama na konačnih 21,09%. Daleko viša zastupljenost vladika u odnosu na pučanke može se objasniti time što se u dosta brojnim slučajevima u bratovštinu istodobno učlanjivao vlasteoski bračni par, primjerice, Frano Bartulov Zamagno sa suprugom Đivom,¹⁴³ Dominik Ruskov Pozza sa suprugom Dešom¹⁴⁴ i Dominik Marinov Ragnina sa suprugom Marom.¹⁴⁵ Njihove su žene u popis unošene samostalno, što ukazuje da se u tom sloju nije podrazumijevalo da se muževa pripadnost lazarinima samim tim proteže i na suprugu.

¹⁴² Odbijeno je 10 dvostrukih upisa.

¹⁴³ *ML*, f. 18r-v.

¹⁴⁴ *ML*, f. 18r, 19r.

¹⁴⁵ *ML*, f. 19v, 21r.

Transformacija članstva kroz stoljeća

U samom početku, upis u bratovštinu bio je slobodan i plaćanjem upisnine od 1 dukata bez daljnjih formalnosti se stjecalo punopravno članstvo s pravom odlučivanja u kapitolu.¹⁴⁶ No već 1549. bratovština se zaštitila od nekontroliranog ulaska novih članova, propisavši izbore dvotrećinskom većinom u Malom i Velikom kapitolu.¹⁴⁷ Ta restriktivna odredba odmah se odrazila na pad priljeva članstva (grafikon 5). Ograničenje se, međutim, odnosilo samo na osobe izvan kruga lazarinskih obitelji (*che de novo voranno essere iscritti*), a lazarinski potomci zadržali su povlasticu izravnog ulaza u bratovštinu bez glasovanja i uz simboličnu upisninu.¹⁴⁸ Bratovština antunina uvela je 1600/1603. slične, nešto blaže kriterije, omogućivši izravan upis sinovima iz antuninskih obitelji (*senza ballottati*), a propisavši da o prijemu ostalih treba odlučiti Veliki kapitul većinom glasova.¹⁴⁹ Proces diferencijacije “starih lazarinskih obitelji” i “novih” - koji bismo, usporedbom s vlasteoskim staležom, mogli nazvati “pritvaranjem” bratovštine - započeo je ni dvadeset godina nakon njena osnutka.

U bratovštini antunina u kojoj je proces elitizacije ranije napredovao, hereditarno je načelo toliko ojačalo da je 1600. određivalo pravo sudjelovanja u kapitolu.¹⁵⁰ Međutim, iz neutvrđenih razloga, početkom 17. stoljeća proces je kod lazarina krenuo u suprotnome smjeru, jer se i samo nasljedno načelo pokušalo ograničiti i podvesti nadzoru. Prema odluci Velikog kapitula iz 1614. ubuduće je trebalo dvotrećinski odlučivati o svemu, pa i o prijemu potomaka lazarinskih obitelji.¹⁵¹ U godinama koje su uslijedile, teškoće okupljanja kvoruma i postizavanja tražene većine zaista su naglo smanjile priljev članstva (grafikon 5). Međutim, pitanje je koliko se dugo u praksi održala ta odredba. U nizu primjera iz druge polovice 17. stoljeća vidi se da se kod osoba iz lazarinskih obitelji više nije donosila nikakva posebna odluka o primitku u članstvo, već se njihovo ime jednostavno unosilo u matrikulu kad su se stekli uvjeti (dob, pozicija u *casati*).¹⁵²

¹⁴⁶ *SL*, čl. 10; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 109.

¹⁴⁷ *SL*, čl. 46. K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 116.

¹⁴⁸ *SL*, čl. 11; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 109.

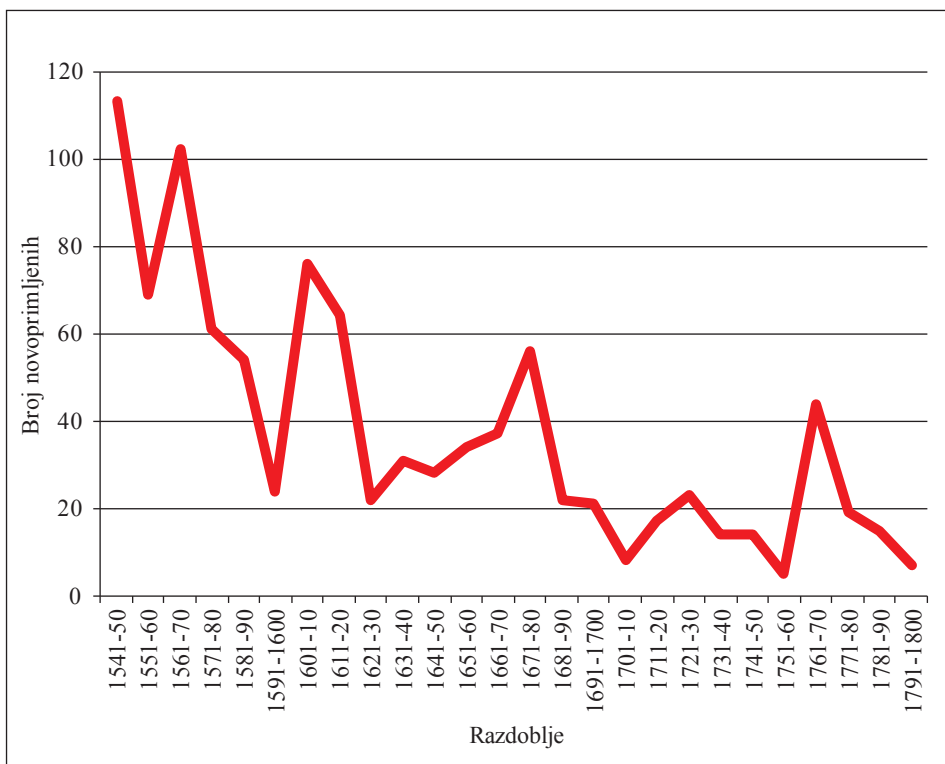
¹⁴⁹ Opširnije o toj reformi i njezinom širem kontekstu vidi Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: 67-68.

¹⁵⁰ Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: 67-68.

¹⁵¹ *SL*, čl. 51; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 116 (s pogrešno transkribiranom godinom).

¹⁵² Primjerice, 1672. u matrikulu je upisan Petar Marina Marini, čiji je otac bio član bratovštine od 1632, a da se o njemu nije glasovalo u Velikom kapitolu; isto je s nizom osoba iz istog razdoblja uz čije ime stoji *in loco del padre* (*Libro Capitolo Maggiore*, f. 2r i *ML*, f. 52v).

Grafikon 5. Broj novoprimljenih članova u kapitulu lazarina 1541-1800.

Izvor: *Matrikula bratovštine Sv. Lazara*.

Za razliku od uglavnom izravnog upisa lazarskih potomaka, o primanju članova novih obitelji (*agregare, ricevere*) uvijek se glasovalo u Velikom kapitulu,¹⁵³ i to nakon pozitivne odluke Malog kapitula.¹⁵⁴ U 17. stoljeću nisu bili rijetki slučajevi propadanja na glasovanju,¹⁵⁵ ali nisu postavljane zapreke ponovnoj kandidaturi, tako da su se neki ipak ubrzo pridružili bratovštini.¹⁵⁶

¹⁵³ Tehnika bilježenja rezultata bila je ista kao kod izbora u Velikom vijeću, to jest, kod kandidata koji "nije prošao" nije se upisivao broj glasova nego ništice. Usporedi N. Lonza, »Izborni postupak«: 30.

¹⁵⁴ *Libro Capitolo Maggiore*, f. 1v-2r.

¹⁵⁵ Na pr. 3. ožujka 1687. od četiri kandidata izabrana su dva (*Libro Capitolo Maggiore*, f. 26r).

¹⁵⁶ Na pr. Luka Bošković i Petar Baletin dvaput su propadali na izboru, da bi iz trećeg puta, nakon nešto više od godinu dana, bili izabrani s uvjerljivom većinom glasova od 18:8 (*Libro Capitolo Maggiore*, f. 6v, 8v, 9v). Čak i znameniti dragoman Miho Zarini u bratovštinu je primljen od druge, 15. veljače 1735. (*Libro Capitolo Maggiore*, f. 113v).

Načelno se u Velikom kapitolu odlučivalo većinom glasova, no mijenjanjem odredbe o većini moglo se presudno utjecati na priljev i time voditi politiku članstva. Godine 1693. potrebna je većina podignuta na čak 5/6 glasova,¹⁵⁷ što je posve zatvorilo vrata novim članovima izvan kruga lazarina: između 1692. i 1706. nitko i nije u bratovštinu ušao izborom.¹⁵⁸ Izuzetno je 1706. odlučeno da će se o primitku dviju obitelji glasovati bez primjene načela o petošestinskoj većini.¹⁵⁹ Pokušaj 1720. da se istom prečicom primi još jedna obitelj nije prošao na glasovanju voljom vrlo velike većine.¹⁶⁰ Dana 20. siječnja 1724. kapitul je odlučio da će opet agregirati u svoje redove najviše pet *casata* i u ožujku su zaista primljeni Vid Vodopić, Jakov Guska i Vlaho Stella, dok Đivo Stella nije prošao na glasovanju.¹⁶¹ No nakon toga, pokušaji da se popune dva preostala mjesta opetovano su zapinjali na nedovoljnom broju glasova.¹⁶² Godine 1730. primljeno je pet osoba iz četiri obitelji, a 1734. tri osobe, no bilo je i više odbijenih prijedloga.¹⁶³

Poslije 1614. sastav bratovštine počeo se naglo mijenjati, jer je te godine ne samo proklamirana izbornost za lazarske potomke, već i uvedena zabrana usporednog članstva u nekim drugim bratovštinama. Odluka o brisanju iz članstva onoga tko je primljen u neku drugu bratovštinu popraćena je izuzetkom za bratovštine u kojima se nose halje (*ecetto le scole di habiti*).¹⁶⁴ Prema Serafinu Mariji Cervi, vlastitu halju (*saccum*) nosile su samo bratovštine kamenara (Domino), Gospe od Karmela, Sv. Roka i Bezgrešnog Začeca.¹⁶⁵ Osobe s nedozvoljenim dvojnim članstvom morale su se u roku od 15 dana očitovati u kojoj bratovštini žele ostati, a Mali kapitul morao je na taj konflikt paziti po službenoj dužnosti.¹⁶⁶ Dvojno članstvo očito je smetalo zbog opasnosti od “podijeljene lojalnosti” i izbjegavanja niza praktičnih problema koji su se mogli javiti u javnim prigodama (primjerice na blagdanskim procesijama).

¹⁵⁷ *SL*, čl. 66; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 119.

¹⁵⁸ *Libro Capitolo Maggiore*, passim.

¹⁵⁹ *Libro Capitolo Maggiore*, f. 69r.

¹⁶⁰ *Libro Capitolo Maggiore*, f. 87v.

¹⁶¹ *Libro Capitolo Maggiore*, f. 91r, 95v-96r.

¹⁶² *Libro Capitolo Maggiore*, f. 99r, 101r, 104v.

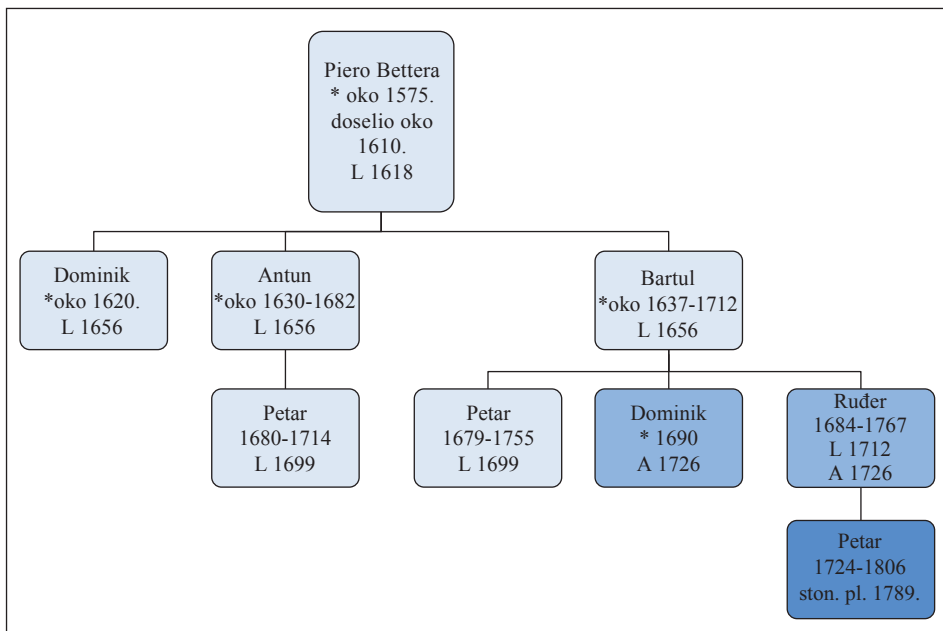
¹⁶³ *Libro Capitolo Maggiore*, f. 108r, 111v-112r.

¹⁶⁴ *SL*, čl. 51 i 54; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtničke korporacije*, sv. 2: 116-117.

¹⁶⁵ Cerva uz te bratovštine unosi oznaku *cum sacco*. Seraphinus Maria Cerva, *Prolegomena in Sacram metropolim Ragusinam: Editio princeps*, prir. Relja Seferović. Zagreb-Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU, 2008: 434-436.

¹⁶⁶ *SL*, čl. 54 i 56; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 117.

Shema 1. Društveni uspon članova roda Bettera

Legenda: L = članstvo u bratovštini Sv. Lazara; A = članstvo u bratovštini Sv. Antuna; ston. pl. = status plemića biskupskog grada Stona

Izvori: *Matrikula lazarina*, f. 51r, 52r, 53r; S. Ćosić, »Plemstvo biskupskoga grada Stona«; na podacima o godinama rođenja i smrti zahvaljujemo Nenadu Vekariću.

Najznačajniji refleks spomenute odredbe jest ukidanje mogućnosti da netko istovremeno bude član antunina i lazarina, što u početku nije bio rijedak slučaj. No, od 1614. prijem u antunine ujedno je značio gubitak statusa lazarina. Pri-mjerice, ulazak 1668. u prestižnu bratovštinu Sv. Antuna zaista je 1672. četvoricu koštao brisanja iz članstva bratovštine Sv. Lazara, s pozivom na gornji propis.¹⁶⁷ Društveni uspon neke obitelji od lazarina do antunina i plemstva biskupskog grada Stona dobio je time strogo razlučene faze, kao u slučaju Piera Bettere i njegovih potomaka (shema 1).

Nadalje, dok je u početnom članstvu udio obrtnika bio znan, 1676. se pokušalo uvesti zabranu primanja među lazarine za sve koji su se bavili obrtničkom

¹⁶⁷ Na sjednici Velikog kapitula od 7. veljače 1672. brisani su iz članstva Vicko Volanti, Markantun Sabaci, Šimun Gledević i Benedikt Leonardi (*Libro Capitulo Maggiore*, f. 3r), koji su četiri godine ranije izabrani u bratovštinu Sv. Antuna (Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: 70). Uz njihova imena u popisu članova kapitula Sv. Lazara stoji bilješka o brisanju uz poziv na odredbu iz 1614.

djelatnošću u javnom prostoru.¹⁶⁸ Ova je odredba bila kratkog vijeka, no obnovljena je 1779.¹⁶⁹ Zazor od “neplemenitih poslova” pratio je proces elitizacije ove društvene grupe na sličan način kao što je dubrovačko plemstvo u kasnom srednjem vijeku počelo smatrati nedostojnim svoga staleškog statusa bavljenje obrtom, zatim trgovinom na malo, a kasnije i općenito trgovinom i pomorstvom.¹⁷⁰

Ipak, najveće promjene u članstvu bratovštine počele su dvadesetih godina 18. stoljeća, kada su se državne vlasti - nakon što je dvjesto godina bratovština sama regulirala svoj sastav i djelovanje - počele izravno miješati u pitanje izbora članstva. Na primjer, u studenome 1723. Senat je za članove bratovštine imenovao Mata Boškovića, Điva Markovića i Stjepana Kunića,¹⁷¹ a 10. veljače 1725. Điva Petrovog Stellu (onog istog koji nije prošao na izboru regularnim putem).¹⁷² Zasad se ne može pouzdano reći koji su tome bili uzroci i povod, no trend državnog upletanja u članstvo lazarina mogao bi biti povezan s procesom koji je tekao u suprotnome smjeru: lazarske obitelji, uz antunine, sve češće su pružale osoblje za državne urede, tvoreći zatvoren činovnički stalež.¹⁷³ Kroz ta dva procesa država je uz sebe vezala jedan društveni međusloj koji je, kako je za antunine pregnantno izrazila Zrinka Pešorda Vardić, ostajao u “predvorju vlasti”, ali zadovoljan svojim statusom sekundarne elite.¹⁷⁴

Sljedeći korak u podvođenju lazarina pod državni nadzor bio je propis Senata od 14. svibnja 1725. po kojemu kapetani smotre na blagdan Sv. Vlaha,¹⁷⁵ koje je biralo Malo vijeće, automatski postaju članovi bratovštine Sv. Lazara, a tako i oni koji barem deset godina vode trgovačke poslove na Levantu (*capita negotii mercantilis in Levante spatio annorum decem*).¹⁷⁶ Dok je drugi kriterij

¹⁶⁸ *SL*, čl. 63; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 118.

¹⁶⁹ K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 127-128.

¹⁷⁰ Z. Janeković Römer, *Okvir slobode: 277-283*.

¹⁷¹ *ML*, f. 53v.

¹⁷² Odluka glasi: *Prima pars est de terminando quod Ioannes Petri Stella sit Lazzarinus et de confraternitate Sancti Lazzari cum eius descendentes et cum privilegiis omnibus que habent Lazzarini (Acta Consilii Rogatorum, sv. 152, f. 54r)*.

¹⁷³ Za antunine vidi Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti: 166-170*; za 18. stoljeće vidi Stjepan Ćosić, »Administrativna struktura i plaće službenika Dubrovačke Republike (1700.-1800).« *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru* 38 (1996): 138-147.

¹⁷⁴ Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti: 164-170, 195-197*.

¹⁷⁵ O toj časti vidi N. Lonza, *Kazalište vlasti: 367-368, 375-380*. Pogrešno stoji da je riječ o pomorskim kapetanima u: Marijan Sivrić, *Migracije iz Hercegovine na dubrovačko područje od potresa 1667. do pada Republike 1808. godine*. Dubrovnik: Državni arhiv i Mostar: Biskupski ordinarijat, 2003: 147.

¹⁷⁶ Odluka prepisana u *ML*, f. 94r; skraćeno u K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: XXXII.

bio nespretnan za dokazivanje i otvoren raznoraznim zlouporabama, prvi je predstavljao izravno zadiranje državnih tijela u autonomiju bratovštine. Odredbu je Senat zaista ukinuo osamnaest godina kasnije, 6. ožujka 1743, s tim što je preokrenuo načelo i Malom vijeću naredio da ubuduće kapetane smotre bira iz redova antunina i lazarina.¹⁷⁷ Pridržavanje te sjajne uloge na festi Sv. Vlaha trebalo je ovom društvenom sloju na Parčev blagdan osnažiti osjećaj kolektivnog identiteta i društvene harmonije.¹⁷⁸ Na temelju odredbe o kapetanima smotre zaista su od 1725. do 1734. u bratovštinu primljeni Marin Polonić, Đivo Slade, Đivo Bettondi, Jakov Dubravica, Marko Petrucci, Lovro Budmani i Marko Baeni.¹⁷⁹

Brojnost upisa u bratovštinu voljom Senata kulminirala je 1765, kada je Senat tako “promovirao” čak 20 osoba.¹⁸⁰ Zapis u Arhivu HAZU odluku motivira nemogućnošću okupljanja kvoruma - što je, dakako, izravna posljedica pada broja članova - ali i paralizirajućom neslogom u bratovštini.¹⁸¹ Ovo drugo je vjerojatno jeka razdora u vlasteoskom staležu, koji je nedugo prije toga doveo do potpune blokade vlasti u stožernim državnim institucijama.¹⁸² stekavši većinu u Velikom vijeću i provevši izborne reforme koje su omogućile senatorsku oligarhiju, salamankeške obitelji izvele su “tih državni udar”.¹⁸³ Trag ove vijesti o polarizaciji među lazarinima možda će biti objašnjiv kad se prouče međustaleške veze dubrovačke intelektualne i trgovačke elite, zajedno s eventualnim pojavama klijentelizma.

U drugoj polovici 18. stoljeća upis u lazarine funkcionirao je kao način da država nagradi pojedince i oduži im se za diplomatske i druge usluge.¹⁸⁴ Na primjer, Lopuđanina Petra Ferrija Senat je 1770. izabrao za lazarina “zbog raznih zasluga za vladu”.¹⁸⁵ Ferri je tada bio imenovan za konzula Republike

¹⁷⁷ *ML*, f. 94r-v; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: XXXII.

¹⁷⁸ Vidi N. Lonza, *Kazalište vlasti*: 377-380.

¹⁷⁹ *Estratti dalle matricole dei S. Lazaro e S. Antonio. Origine di tutte le famiglie nobili di Ragusa*, f. 9v. Rukopis IV. a. 18, Arhiv HAZU u Zagrebu.

¹⁸⁰ *Acta Consilii Rogatorum*, sv. 177, f. 89v-90r; *ML*, f. 54r.

¹⁸¹ *Estratti dalle matricole dei S. Lazaro e S. Antonio*, f. 10r.

¹⁸² Stjepan Ćosić i Nenad Vekarić, *Dubrovačka vlastela između roda i države: Salamankezi i sorbonezi*. Zagreb-Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2005: 89-94.

¹⁸³ N. Lonza, »Izborni postupak«: 47-49; S. Ćosić i N. Vekarić, *Dubrovačka vlastela između roda i države*: 87-88.

¹⁸⁴ Vezano uz lazarine, antunine i “plemiće biskupskog grada Stona” vidi S. Ćosić, »Plemstvo biskupskoga grada Stona.«: 266-267.

¹⁸⁵ *Estratti dalle matricole dei S. Lazaro e S. Antonio*, f. 10r.

u Patrasu, a među minule zasluge vjerojatno mu se ubrajalo obavljanje iste dužnosti u Aleksandriji od 1757.¹⁸⁶ Zbog toga što se napatio u tamnici za vrijeme misije u Bosni, Senat je 23. siječnja 1776. Mata Fabrija nagradio članstvom u bratovštini i srebrnim pladnjem s grbom Republike u vrijednosti od 10 cekina.¹⁸⁷ Prava “trgovina častima” obavljena je mjesec dana kasnije, kada je odlučeno da Ivan Mirković postane lazarin zato što mu sin Nikola odlazi kao tumač u Istanbul, uz izvanrednog poslanika Balda Nikolinog Gozze.¹⁸⁸

Ako je vjerovati anonimnom no dobro obaviještenom autoru zapisa u Arhivu Čingrija, u nekim je slučajevima put ulaska među lazarine bio prokrčen vezama i podmazan darovima. Prema tom izvoru, Vlaho Marković bio je sin Josipa Markovića iz doline Neretve, koji je bio u službi kršćanskih trgovaca u Novom Pazaru, a zatim se obogatio trgujući pozajmljenim kapitalom u Osmanskom Carstvu. Josipova je žena bila rođakinja nadbiskupa Galanija, tako da je nastojanjem (*con impegno*) tog prelata Vlaho 1742. primljen u bratovštinu lazarina.¹⁸⁹ Nikola Čingrija, zlatarski šegrt, stekao je kapital iz ostavine svekrve, pekarice Mande Konjice, i iz iskopane srebrnine u ruševinama. Prema istom je vrelu 1765. svojim sinovima Antunu i Mihu ulazak među lazarine osigurao darovima (*con impegno de regali*).¹⁹⁰

Očito je u nekim zgodama dodjela statusa lazarina bila poželjna za osobu koja je trebala obavljati poslove za Republiku u stranome svijetu.¹⁹¹ Primjerice, Senat je 29. prosinca 1751. redom odlučio o primitku Antuna Hidže u bratovštinu Sv. Lazara i o tome da ga se upućuje u poslanstvo u Bosnu.¹⁹² Također, Senat je 15. srpnja 1778. imenovao Mata Lazarevića za konzula u Solunu i istoga dana dodijelio mu članstvo u bratovštini Sv. Lazara, prisjetivši se pritom i

¹⁸⁶ Vinko Ivančević, »Diplomatsko-konzularna predstavništva Dubrovačke Republike u XVIII i XIX st.« *Pomorski zbornik* 3 (1965): 846, 862.

¹⁸⁷ *Acta Consilii Rogatorum*, sv. 185, f. 41r, 43r; rukopis IV.a.18, f. 10r, Arhiv HAZU: *Matteo Fabri mercante di Turchia fatto dal Pregai per esser stato in durissima prigionia in Bosna al servizio della signoria e per questo ancora li fu decretata in regalo una sottocoppa d'argento coll'arme della Repubblica*.

¹⁸⁸ *Acta Consilii Rogatorum*, sv. 185, f. 66r; o misiji vidi Vesna Miović, *Dubrovačka diplomacija u Istanbulu*. Zagreb-Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2003: 174-175.

¹⁸⁹ *Stari dokumenti Čingrija*, sv. 1, f. 51, Obitelj Čingrija, kut. 9, V, HR-DADU-257; *ML*, f. 53v.

¹⁹⁰ *Stari dokumenti Čingrija*, sv. 1, f. 11; *ML*, f. 54r.

¹⁹¹ U tu se svrhu rabilo i imenovanje za “plemića biskupskog grada Stona”. Vidi S. Čosić, »Plemstvo biskupskoga grada Stona.«: 265-267. Također, dubrovački konzuli u drugoj polovici 18. stoljeća često su dobivali čin kapetana milicije da bi imali pokriće za nošenje uniforme (V. Ivančević, »Diplomatsko-konzularna predstavništva«: 840).

¹⁹² *Acta Consilii Rogatorum*, sv. 166, f. 72v; *Estratti dalle matricole dei S. Lazaro e S. Antonio*, f. 10r.

njegovih zasluga pri natezanjima s grofom Orlovim, zapovjednikom ruske flote u Sredozemlju.¹⁹³ Po istom obrascu, članstvo u bratovštini je 1800. dodijeljeno Federiku Chiricu, konzulu Republike u Istanbulu, u trenutku kada mu je Senat povjerio niz važnih zadataka.¹⁹⁴

Potkraj Republike mnogima je članstvo u bratovštini lazarina bilo prvi korak u naglom društvenom uzdizanju. Primjerice, Josip Vodopić upisan je u bratovštinu lazarina 1773, s tek navršenih 18 godina, a već dvije godine kasnije dodijeljena mu je titula “plemića biskupskog grada Stona”, za što je vjerojatno bio zaslužan ugled njegova oca Mata.¹⁹⁵

Zbog državnih ovlasti nad bratovštinom Sv. Antuna, Senat je bio u prilici “zaslužnima” ne samo osigurati ulaz među lazarine, nego i protočnost prema još prestižnijim antuninima. Na primjer, 5. travnja 1782. donio je čitav niz odluka kojima je za državne zasluge petorici dodijelio članstvo u bratovštini antunina,¹⁹⁶ a istom zgodom članstvo među lazarinima priskrbio je kapetanima Jakovu Casilariju, Petru Papiju, Antunu Krilanoviću, Matu Dobrosraviću i Jeronimu Lazareviću.¹⁹⁷ Važno je uočiti da je Senat izravno ubacio nove članove među antunine i lazarine, dok istoga dana bratovštini Sv. Petra od katedre samo “preporučuje” da primi dvije osobe.¹⁹⁸

No, na tome nije sve stalo i potkraj stoljeća državne su vlasti bratovštinu definitivno stavile pod svoj nadzor propisujući novi model ulaska u nju. Dana 6. ožujka 1779. Senat je donio opsežan propis o izborima novih lazarina,¹⁹⁹

¹⁹³ *Acta Consilii Rogatorum*, sv. 187, f. 102v; *Estratti dalle matricole dei S. Lazaro e S. Antonio*, f. 10r (*per li servigi prestati alla Signoria in tempo delli travagli loro recati dal Conte Orlovo, comandante della flotta russa nel Mediterraneo*). O sukobu s Orlovim 1770-1775. vidi Vinko Foretić, *Povijest Dubrovnika do 1808.*, sv. 2. Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske, 1980: 258-268.

¹⁹⁴ *Acta Consilii Rogatorum*, sv. 207, f. 69v; V. Ivančević, »Diplomatsko-konzularna predstavništva«: 840. Chiricovo ime nije uvršteno u popis članova kapitula iz matrikule lazarina, možda zato što popis nije ažuriran, a možda i zato što je to ustvari bilo samo “naslovno” članstvo, jer Chirico nije boravio u Dubrovniku.

¹⁹⁵ S. Ćosić, »Plemstvo biskupskoga grada Stona.«: 257-258.

¹⁹⁶ *Acta Consilii Rogatorum*, sv. 190, f. 83v-84v.

¹⁹⁷ *Acta Consilii Rogatorum*, sv. 190, f. 84v-85v. Formula odluke uvijek je ista: *La prima parte è di creare cap. Giacomo Casilari per nostro cittadino della Venerabile Confraternita di S. Lazzaro, attesi li servizii prestati dal medesimo al publico*. Kazilari je, na primjer, bio 1772. u neugodnoj misiji kod skadarskog sandžakbega (V. Miović, *Dubrovačka diplomacija u Istanbulu*: 209, bilj. 768).

¹⁹⁸ *Acta Consilii Rogatorum*, sv. 190, f. 85v.

¹⁹⁹ *Acta Consilii Rogatorum*, sv. 187, f. 182r-183v; K. Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: 127.

navodno potaknut nesuglasticama prilikom izbora Stjepana Krše.²⁰⁰ Neke odredbe oslanjale su se na već postojeću praksu (na pr. o zabrani članstva za obrtnike), dok su druge unijele bitne novosti. Jedna je od njih bio imovinski cenzus od barem 5.000 dukata u nekretninama ili ulozima u nekretnine u Republici,²⁰¹ a s 10.000 se moglo u bratovštinu ući izravno, bez izbora. Na taj način, ustvari, država je naplaćivala ili čak izravno prodavala članstvo u bratovštini,²⁰² gurajući je u smjeru rezervata za bogate neplemiće. Svaki novi član smjesta je trebao uplatiti iznos u fond bratovštine za miraz djevojkama koje se udaju ili odlaze u samostan: 1758. svotu od 600 dukata, a kasnije 200.²⁰³ Kandidat za članstvo je također morao stanovati u gradu barem tri godine, a od spomenutih iznosa barem 3.000 je trebalo biti investirano u gradnju kuća u gradu i predgrađu. Na temelju ovog imovinskog kriterija u bratovštinu su, investiravši 10.000 dukata u nekretnine, 1801. izravno ušli Petar Nikolin Skurić, Božo Damjanov Mitrović i Đivo Petrov Lalić.²⁰⁴

Sve u svemu, u razdoblju između 1720. i 1801. barem 73 osobe stekle su članstvo u bratovštini voljom institucija državne vlasti (poglavito Senata), a omjer je možda bio i znatno viši, jer nije uvijek označen temelj upisa. To je gotovo polovica (48,67%) od ukupnog broja novih članova (150)! Može se reći da je od 1780. "državna ulaznica" u bratovštinu postala pravilo s rijetkim iznimkama, jer je od 30 upisanih između 1780. i 1801. njih 25 ušlo među lazarine na taj način (83,33%), a svega 5 izborom i po nasljednom pravu (16,66%).

²⁰⁰ Stjepan Krša bio je u 18. stoljeću najvažniji pelješki brodovlasnik i trgovac. Vidi: Vinko Ivančević, »Stjepan Kerša Antunov - dubrovački brodovlasnik rodom s Pelješca na razmeđu 18. i 19. stoljeća.« *Anali Zavoda za povijesne znanosti Istraživačkog centra JAZU* 21 (1983): 199-223. Oženivši Mariju, kćer Tome Boškovića, 1776. se preselio u Dubrovnik (Marijan Sivrić i Nenad Vekarić, »A Genealogical Presentation of the Bošković Family.«, u: *Zbornik radova Međunarodnog znanstvenog skupa o Ruđeru Boškoviću*, ur. Žarko Dadić. Zagreb: JAZU, 1991: 254). Za cjeloviti popis literature o Stjepanu Krši vidi Irena Ipšić, *Orebić u 19. stoljeću prema katastru Franje I.* Zagreb-Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2013: 187, bilj. 961.

²⁰¹ Istom idejom bio je vođen propis o agregaciji u plemstvo iz 1668, koji je tražio vlasništvo nekretnina od barem 3.000 dukata i kuću u gradu (*Liber croceus*, prir. Branislav Nedeljković. Beograd: SANU, 1997: c. 335, str. 392). Općenito o toj temi vidi Z. Pešorda Vardić, *U predvorju vlasti*: 87-88.

²⁰² Nije bilo mnogo drugačije ni kod primanja u plemstvo u 17. i 18. stoljeću. Vidi N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 1: 275-276.

²⁰³ *ML*, f. 94v-95v; *Libro Capitolo Maggiore*, f. 140v; K.Vojnović, *Bratovštine i obrtne korporacije*, sv. 2: XXXII-XXXII, 128-129.

²⁰⁴ *Acta Minoris Consilii*, ser. 5, sv. 113, f. 318r-v, DAD.

Zaključak

Bratovštinu Sv. Lazara osnovali su 1531. dubrovački trgovci na Levantu. Vrtoglavu konjunkturu trgovine na tom prostoru - pa time i naglo uzdizanje sloja koji se time bavio - omogućila je povlaštena carinska stopa, a još više sustav zakupa ubiranja carine i plaćanje paušalnog iznosa, koji je bio drastično podcijenjen. Budući da je razlika između nominalne i stvarno ubrane carine nosila dubrovačkoj državi veliki profit, Republika je bila neposredno zainteresirana za dalje povećanje opsega trgovačkog prometa na tom prostoru. Sprega državnih i privatnih interesa u trgovini na Levantu ogledala se i u službenoj podršci nastanku i uzdizanju bratovštine Sv. Lazara.

Nagla konjunktura davala je priliku za snažan osobni uspon i brzo bogaćenje. Među lazarinima u tom je razdoblju bilo mnogo *self made men*, onih koji su se iz dubrovačkih sela otisnuli na Levant kao sluge, a nedugo nakon toga vratili kao novopečeni bogataši, koji su se kućili u gradu i tražili svoje mjesto među višim slojevima. U relativno kratkom roku stvorio se novi sloj između već elitiziranih antunina i običnih pučana. Bratovština je bila pravna potvrda njihove novostečene pozicije i društvenih ambicija.

Istraživanje je potvrdilo da bratovština Sv. Lazara nije nastala izdvajanjem iz bratovštine Sv. Antuna, već nezavisnim okupljanjem onih koji su neposredno ili posredno bili vezani uz trgovinu na Levantu. U 16. stoljeću nije bilo rijetko usporedno članstvo u obje trgovačke bratovštine, a slučajevi kada je netko prvo postao antunin, a tek potom lazarin, pokazuju da u početku nije postojao hijerarhijski odnos među bratovštinama, kakav će nastati u kasnijoj petrifikaciji elitnih slojeva.

U početnom razdoblju (1531-1537) u kapitulu bratovštine bio je dosta velik udio onih koji primarnim zanimanjem nisu bili trgovci, već obrtnici ili pripadnici slobodnih profesija (18,69%), ali su ulagali u trgovinu na Levantu i stoga opravdano smatrali da im je mjesto u bratovštini koja promiče njihove grupne interese.

Bratovština Sv. Lazara bila je ustrojena po modelu drugih dubrovačkih bratovština, osim što su norme o kvorumu i nekim bratimskim dužnostima bile prilagođene čestom izbivanju bratima iz Dubrovnika. Pravilo po kojemu su oni kojima je istjecao mandat predlagali nove dužnosnike bratovštine ukinuto je već 1570. i u kandidacijski je postupak uvedeno načelo ždrijeba, po uzoru na izborni postupak u Velikom vijeću. Zbog nesačuvanih izvora, povod toj reformi nije poznat, no ona je svakako zakočila proces izdvajanja uže upravljačke elite unutar bratovštine.

Članstvo u bratovštini bilo je položeno na *casatu*, složenu ili proširenu nuklearnu obitelj koja obično živi zajedno s nepodijeljenom imovinom, pa su upisi pojedinaca iz lazarinskih rodova u kapitul pratili njihovo stjecanje pozicije glavara u staroj ili novonastaloj *casati*.

Osim punopravnih članova koji su plaćali višu upisninu (koja je funkcionirala i kao imovinski cenzus) i pristojbe od zarade, a zauzvrat imali pravo odlučivanja u kapitolu, do 1570ih bratovština je imala i šire članstvo koje je sudjelovalo samo u duhovnim (pobožnim i milosrdnim) aktivnostima bratovštine, uz plaćanje sitnijeg iznosa; među njima je bilo mnoštvo sitnih obrtnika i ponešto osoba iz redova najsiromašnijih. Plemići su također bili “vanjski članovi” i nisu sudjelovali u upravljanju bratovštinom, tako da ne može biti riječi o “infiltraciji” radi nadzora tog sloja; uostalom, kontrola se s lakoćom provodila kroz državne institucije. Njihovo masovno učlanjenje - jer je oko trećine odraslih plemića pristupilo nov osnovanoj bratovštini - vjerojatno odražava već uočenu povezanost vlastele s trgovcima pučanima, baziranu na isprepletenosti poduzetničkih interesa. U početnom razdoblju bratovštine (do 1537) udio obje kategorije “vanjskih članova” bio je oko 60%, što također svjedoči o utjecaju i snazi pobožnosti prema Sv. Lazaru, koju je potaknulo nekoliko teških epidemija kuge.

U zadnjim desetljećima 16. i prvim desetljećima 17. stoljeća pročišćavano je članstvo bratovština, možda kao odjek općeg preuređenja krajobraza pobožnih institucija u jeku katoličke obnove. Kroz 17. stoljeće prati se i postupni proces elitizacije lazarina kroz jačanje nasljednog načela, nerealno dizanje kvoruma za izbor novih članova i potpuno zatvaranje ulaza za obrtnike. U 18. stoljeću država se sve izravnije miješala u politiku članstva i imenovanje za lazarina koristila kao praktičan način da nagradi vjernog službenika, nekoga tko je učinio uslugu državi ili onoga tko ima moćne zaštitnike. Na temelju reforme iz 1779, država naplaćuje ili čak izravno prodaje članstvo u bratovštini, pretvarajući je sve više u socijalni rezervat za bogate neplemiće. Time je na paradoksalan način završen višestoljetni proces transformacije jednog izvanredno aktivnog sloja dubrovačkog društva.

Prilozi

U prilozima se donose tri popisa članova bratovštine Sv. Lazara u razdoblju od 1531. do 1808. godine prema Matrikuli bratovštine Sv. Lazara (*Fratricie, Matricole*, ser. 22.1, sv. 15, Državni arhiv u Dubrovniku).

Prilog 1. Članovi kapitula bratovštine Lazarina

[f. 46r] <i>Qui començiano li fratelli del Capitulo</i>	Benedetto di Symone
1531	Benedetto di Michigl Radognich
Andrea de Giorgi Arbanese	Biasio de Ilya oresi
Andrea di Milati dito Bani	Biasio di Gioani barbiero
Andria de Matio sartor	Bogdan Mladienovich
Antonelo di Melaço spiçiaro	Bartolo di Piero Chlavorovich
Antonio di Luca Meçiechovich	Bernardino di Bartolo Batidoro
Andria di Rado Braichovich	Biasio di Polo Vulahottich
Andrea Gioani de Rado	Bernardino di Francesco
Pre Nicolo di Aligreto sachristano	Bernardo di Fiorio Zuzori
Pre Martolo capelano nostro	Biasio de Nicolo Darsa
Pre Andrea di Nicolo Radulich	Christofano Radognich Jozef
Pre Nicolo di Stephano Migalo	Christofano di Gioani becharo
Pre Cholenda Vuladislavi	Cristofano di Rattcho
Pre Çacharia	Cristofano di Marino
Aligretto di Gioane	Chatherina di Fiorio
Antonio di Christophan sarto	Damiano di Luca Bizih
Antono di Bartolo Gardobich	Domenego di Rado Tristano
Andria di Lucha Gangrado	Dragich Vuchascinovich ditto Borillovaç
Andria di Rado Nisctric	Dragich de Nicola Çioban
Antonio de Tomaso Crivonosi	Francesco de Nicolo Boglioievich
Biasio di Giorgi Balechalo	Francesco de Radatti
Biasio di Aligreto	Francesco de Andrea spiciaro
Bartolo di Martolo	Francesco de Marino de Stagnio
	Francesco de Ratco Migalovich

Francesco de Francesco	Lucha di Stefano Migalovich
Francesco de Biagio Zuzori	Lucha di Stefano
Francesco de Piero Bello	Lucha Tomasevich
Fiorio Gluibisc ditto Jemacevich	Lucha oreso di Bosna
Fiorio de Luca barbier	Lucha di Stefano Clincevich
Moreto de Sfondrati	Lorenzo di Stefano Migalovich
Gioani di Polo fornari	Lorenzo Givanovich
Gioani di Michil bottero	Lunardo di Lupo
Gioani di Luca sartor	Marino di Matio compagno di Luca
Gioani di Panauto	Mladienovich
Gioani di Nicolo ditto Guxo	Mattio Gioani de Bonico
Gioani di Polo di Tarsteno	Mattio Sriedanovich
Gregorio di Gioani Tarq[u]glic	Mattio di Polo Gurascevic
Giorgi di Francesco orese	Mattio di Aligretto ditto Mattisevich
Giorgi di Dado de Stai	Mattio di Pasqual Ispani
Gioane de Illia de Scibenico	Mattio di Bartolo Gardobich
Jachomo di Giorgi Iagup	Mattio di Tomaso Xromizih
Jachomo di Rado	Mattio de Illia
Jerolimo di Giorgi di Peraste	Mattio di Rado
Jerolimo Francesco di Marino Unfia	Marcho Ostoich çimattor
[f. 46v]	Michiel Radinovich
Jerolimo Gioan di Tani	Michiel di Nicolo compagno di Gioan
Ilia di Giorgi sartor	Pugliso
Ivan di Aligretto ditto Smolanovich	Marcho di Francesco di Milo sartore
Ivan di Stefano de Nattali	Marcho de Biasio Nemanich
Ivan di Aligretto genero di Christofano	Marcho di Nicolo di Aligretti Bani
Ivan Radilevich genero di Stefano	Marcho di Mathio
Ivan Gliuboevich	Marcho di Poçia
Ivan Radosaglich de Chanali	Michil di Polo Stanoevich
Ivan Radivoevich	Michil Vuchosaglich banchieri
Ivan Miscalovich	Mihoe Radognich
Ivan Chiprovaç	Mihoe Radivoevich ditto Opat
Ivan Peranovich sartori	Mihoe di Gioan Putnichovich
Jercho di Nicolo Milich	Milosc Vuchovich
Ivan Pavlovich	Martin Radicevich de Pasar Novo
Luca Mladienovich	Marino di Rado Unfia
Lucha di Biasio Mostardich	Marino di Iacomo con li fratelli oresi

Marino di Fiorio	Polo di Gioani banchiero
Marino di Marino di Radati	Polo Radoevich
Marino di Marin Stanulin	Piero di Matio Pribisaglich
Marino di Lupo	Piero di Pasqual cimator
Marino di Piero Raichovich	Piero di Maro Çavorovich
Marino Milivoevich	Piero Radacovich
Marino Vuchascino di Aligreti	Piero di Vucosav barbiero
Marino Vuxich	Piero di Rado Mestriç
Marino di Benedeto di Goçe	Piero di Natale di Stagno
Martulo di Martin di Martini	Pre Gioani de Rado Mestriç
Marino di Bartolo muratore	Pasqual di Boscidar dito Vuchaç
Marino di Gioani Milo	Pavao Matcovich ²⁰⁵
Marino di Nicolo sansaro	Gioani de Buchia de Cattaro
Marin di Stefano genero de Gioan de Aligretto	Rado di Aligretto
Nicolo di Stai de Milatti	Rado di Stefano de Nattali
Nicolo di Antonio Radicevich	Rado Vucascinovich
Nicolo Radosaglich ditto Barsiça	Rado di Stefano Çunfo
Nicolo Vuxich sensalo	Radosav di Nicolo dito Vlasteliça
Nicolo di Giorgi de Dimitri	Radovan Vuxich di Canali
[f. 47r]	Radivoi di Luca
Nicolo Vulatcovich fratello de pre Bartolo	Radivoi Tersia con li fioli
Nicolo di Marino de Stai	Radovan Vuxich de Canali ²⁰⁶
Nicolo [ispravljeno u: Nadalino] di Bartolo Vuchichievich	Stefano de Elya dito Vangelista
Nicolo di Iacomo Radicevich	Stefano dito Rugia
Nicolo Martinovich de Canali	Stefano di Luca
Nicolo Mladienovich cimator	Stefano di Polo Radognich
Nicolo Vuchmirovich cimator	Stefano di Gioani dito Baraba
Nicolo di Biasio di Stai	Stefano Biasio di Marino
Orsato fratello de Marino Unfia	Stefano di Rado Chnexich
Polo Lovrichievich	Stefano di Matio
Polo di Biasio sartor	Stefano di Nicolo
Polo Bratutinovich	Symon di Boxicho lanaro
Polo di Iacomo Radeglich	Symon Vuxevich
Polo Matcovich dito Vulasteliça	Serafin de Bartolo Gardobich

²⁰⁵ Dvostruki upis.

²⁰⁶ Dvostruki upis.

Symon Slatarich
 Tomaso di Stefano di Nalle
 Tomaso di Piero
 Troian di ser Francesco de Gondola
 Tadio de Nale de Tadeo
 Vochasso di Natal
 Viçenço di Marino de Radati
 Viçençio di Natal di Aligreti
 Vuch Radicevich
 Vuchota Radovcich
 Vuchascin di Vuchasso merciaro
 Vuladisavo Milivoevich
 Vuladisavo Petcovich
 Bartolo di Marin Colendich
 Givancho Radognich
 Luca de Marino Sepuglich
 Nicolo di Giovanni
 Giorgi de Lucha drapier
 Stefano de Rugia²⁰⁷
 Andrea de Damian Bicich
[f. 47v]
 Rado et Giorgi de Biascio de Molont
 Dragich de Rado de Belgradi
 Francesco de Giovan Bratosaglich
 Francesco de Polo Bachrovich
 Givcho Radognich²⁰⁸
 Gioani de Gioreta habitante in Schopi
 1540 Jacomo de Rado
 Ivan Marinovich de Chanale
 Michil Dobrotich
 Marin de Polo orese
 Michil de Rado Tersia
 Nicolo de Gioan Garamenda
 Nadalino de Barthol Vuchoevich
 Nicolo Radivoevich de Chanale

Nicolo de Pasqual de Primo
 Nicolo de Biascio de Aligretto con li
 fratelli
 Bogdan Mladienovich²⁰⁹
 Christofano de Mathe de Aligre[tti]
 Tomaso de Paulo Lovrichievich
 Viçenço de Simon Bogiscich
 Giorgi de Biascio Balechalovich
 Lucha de Rado Tersia
 Leonardo de Viçenço armiragla
 Antonio de Zorzi zene[r] de Marin
 Lu[ce]
 Giovani de Marin habitante a Bosna
 Stefano Dobrillovich habitante in Sofia
 Christofano de Antonio Medo
 Bartholomeo de la Vegia Vene[zian]
 Marin de Nicolo Vuchcevich
 Matcho Radicevich cimator
 Gioani di Gioani Stoicinovich
 Nicola de Ilia Chussech
 Stefano Vuchosaglich de Sofia
 Pasqual de Marino di Samandria
 Piero de Andrea di Chruscevaç
 Luca de Andrea marciaro de Samandria
 Lucha de Stefano de Belgrado
 Ivan Stiepanovich ditto Staraç
 Mihoc Dobrovidovich amandar
 Alviso Spataro di Roma
 Antonio di Giorgi gienero di Marino²¹⁰
 Antonio de Rado Lazarovich
 Antonio di Andria abitante in Samandria
 Andria Vucascinovich Dobrot
 Andria Boscidarovich marchad[ante]
 Bartholo di Piero Rogacich
 Biascio di Stefano abita in Sofia

²⁰⁷ Dvostruki upis.

²⁰⁸ Dvostruki upis.

²⁰⁹ Dvostruki upis.

²¹⁰ Dvostruki upis.

Francesco di Dragich Borilovich	Matio de Andria de Fifa
Francesco di Steffano Schocibuha	Mihoc Nicolich de Primorie
Fiorio di Gioani Ianaro	Marin Radiovovich peļiçar
Gioan di Lucha di Tani	Marin de Christophano de Sofia
Giorgio di Biasio di Molunat	Piero Vuchoevich de Nicopogli
Gioan de Nicolo Ivscich	Stephano de Rado de Samandria
Iovo di Radivoi di Novomonte	Nichola Radivoevich de Filipopoli
Ivan Milanovich	Francesco di Giovani marchante
Lubencho Miloradovich Lusca	Marcho Vuchascinovich in Bosna
Michiel Drago di Fiorio	Nicholo di Polo marcante in Canpana
Marcho Ivanovich	Nicholo di Aligreto in Scopie
Marino de Christofano Iozefo	Marino di Marino dito Sub
Marino de Nicolo zapatera	Ivan Dragichievich Luscianin
Marino de Nicolo Braichi	Thomaso Stai de Isola de Mezo
Marino de Nicoloto [?] paliper	Vladislav Vuchascinovich Dobr[o?]
Marin de Ilia Sebrovich	Radic Ivanovich di Novi Pasar
Michiel de Giorgi	Presbiter Marinus Nicholai Died
Matheo de Piero Duperovich	Biagio de Gioan pilizaro
Marino de Rado Voivodich	Fiorio de Nicolo Novachovich
Nicholo de Antonio Bagascich	Lorenzo de Radic orexi
Nicho di Marino habitante a Belgradi	Bernardo de Colenda
Pollo di Iacomo oresi	Gioan de Tomaso vetrari
Raic Ostoich barb[iere]	Gioan de Fiorio
[f. 48r]	Gianco de Rado Bosignese
Ruscho de Michiel botar	Gioan de Simon de Isola de Mezo
Silvestro Francesco di Stagno	Antonio de Francesco de Andrea
Simon di Andrea de Barilovich	Ivan de Gorot de Samandria
Presbiter Traianus Pasqualis	Giuro de Ratco de Crescevo detto Longo
Vičençio de Cristofano Iozefo	Tomaso Jacomo de Biagio
Vičençio de Polo Vlasteliça	Michiel de Gioan mercante de Pasar
Vičençio di Rado Silvano	Novo
Christofano di Marin di Fiorio	Antonio de Francesco spitaliale detto
Ivan de Rado dito Gliubratich	Ferro
Ivan de Rado dito Subassa	Ivan Radivoevich mercante de Lovaç
Illia Maroievich abitante in Belgradi	Luca Pavlovic mercante di Nicopoli
Illia de Nicolo Chusicich	Ilia Petrovich mercante de Nicopoli
Michiel de Giorgi Rascich	Ivan de Piero mercante de Scopie

- Lucha de Polo marchante in Nichopoli
 Tomasso de Jacomo de Biagio²¹¹
 Ivan Radivoievich marchante in Lovaç²¹²
 Pavao Ivaniscevic marchante in Nichopoli
 Marino de Giorgi horessse
 Nicolo de Giovanni merchante in Sofia
 Lucha de Michiel merchante in Sofia
 Christophano de Nicolo pentor
 Giovanni de Marino Miloe
 Biagio de Stephano de Marino
 Givan Glegevich merchante in Prochupia
 Piero Radoichovich [dopisano: Paroliza]
 Marin de Nicolo di Basar Novo²¹³
 Francesco de Lucha Bosegnese
 Polo Radicevich merchante di Poxega
 Damian de Nicolo mercante di Sofia
 Lorenzo Giva de Sfondrati
 Giorgio de Andrea de Filipopuli
 Pietro de Ilia compagno di Pietro Salomon [?]
 Cristofano de Michiel Dobrotich
 Bartolo de Giorgi mercante de Tarnovo
 Giorgi de Giorgi cimatori
[f. 48v]
 Biagio de Stefano Luchxchich
 Francesco de Luca mercante de Bosna
 Domenico de Andrea Mioscich
 Paulo Gliubiscich mercante de Pecini
 Paolo Nicolich mercante
 Francesco de Biagio Zuzora
 Ivan Raosalich di Bosna
 Stiepan Braianovich
 Ivanis Dabovich [na margini: morto 1576]
 Vincenzo de Marco mercante de Belgradi
 Vlacussa Vuchosalich [na margini: non dette]
 Ivan Vugdragovich
 Polo de Rado
 Nicholo de Lucha
 Ivan Niexich
 Dragich Raicevich [dopisano: di Po.]
 Marin de Antonio Carmegiora
 Bonino de Piero Zupana
 Trogian de Simon Bogisich
 Trogian de Pietro Calosovich
 Rocho Fassan spicial
 Paulo de Gioani mercante de Posega
 Gioani de Rado pelizaro
 Marco de Nicolo Karis
 Nicolo de Paulo mercante
 Tomaso Santa Croce
 Biagio de Polo Gionoevich
 Vincenzo de Gioani
 heredi de Giorgi Vlaichi
 Nicolo Gioan Masibradich
 Biagio de Pasqual Primo
 Lovren Giurgievich mercante di Bosna
 Lucha de Giovanni genero de Mar[in] o Baba
 Radulo de Rado mercante de Sofia
 Mihailo de Rado compagno de Janco
 Luca de Polo mercante de Sofia
 Ivan Radibratovich [dopisano: Baba]
 Biasio de Pietro Bratutovich
 Jerolimo de Giorgi cimantor
 Jozefo de Domeneco Tresctani
 Ivan de Francesco orese

²¹¹ Dvostruki upis.

²¹² Dvostruki upis.

²¹³ Pasar Novo

Paula moglie de Stefano Dobrilovich	Giorgi de Fiorio Giurisca
Damian de Nicolo	Nicolo de Michiel di Babali
Antonio de Franchi	Tomaso de Marino Bardarich
Simon de Marco banchiero	Cristofano de Nicolo banchiero
Martin de Gioani Sciumicich	Nicolo Vucovich de Samandria
Nicolo Vucdragovich mercante de Belgradi	Piero de Rado Garglenovich
Vicenzo de Aligreti	Andrea de Tomaso de Cruscevaz
Gioani de Lupo mercante de Belgradi	Antonio de Pasqual Cuzinovich
Piero de Antonio mercante de Belgradi	Dragich Ivanovich
Rado de Rado genero de Spagnol	Marin Ivaniscevich
1559 Biagio de Vido mercante de Sofia	Pascqual de Luca de Calamota
Gioani de Piero spitiale	Simon de Rado de Nisc
Radoe Ostoich barbiero	Tomaso de Piero Bradiza
Natal de Giovani mercante de Puglia	Piero di Rado Schender
Stefano Nicolic genero de Michele banchiero	Ambrogio de Giovani banchiero
Ivan Mihailovich Babaia	1566 Rinaldo de Fiorio de Lupo
Nicolo de Stefano de Puglia	Biagio de Rado banchiero detto Fabro
Lucha di Simon Radienchovich merchante di Bosna 1561	Piero de Marco Persona
Nicholo Ivanisevich merchante B[osna]	Nicolo de Vicenzo Boglinovich
Biagio di Rado merchante di Pasar Novo	Mariza nepote di fratre Mato
Vicenco di Rado merchante Pasar Novo	Nicolo de Gioani Vitussa
Benedetto Nicolo Fornari	Stefano de Nicolo Lovriencevich
Giovani de Michiel mercante de Bosna	Luca de Nicolo de Nisco
Stefano de Polo Scuglcovich	Michiel di Mateo
Mateo de Jacomo banchiero	Ivan Pavlovich de Belgradi
Daniel de Mateo de Fornari	Luca de Domeneco drapiero
Giorgi de Fiorio mercante de Barleta	Marino Voevodich de Canal
Marino di Natal Dabovich	Luca de Nicolo mercante di Belgradi
[f. 49r]	Piero de Michiel Dobrovidi
Vicenzo de Andrea Dobrotich	Andrea di Piero mercante di Belgradi
Stefano Mihailovich [dopisano: Moisit]	Rado Vuchichievich de Sofia [dopisano: Tresibaba]
Nicolo de Giovani Calender	Michiel di Fiorio banchiero
Michiel de Polo Prazati	Rado de Giovani Tomascevich
Mateo de Giorgi de Belgradi	Cristofano de Gioani mercante di Belgradi
	Stefano de Polo banchiero

Manoli de Gioani sensale	Illia de Biagio mercante de Procupie
Vicenzo de Nicolo Urbini	Andria Ivanovich mercante de Lovac
Ivan None mercante di Belgradi	Filip Ivanovich mercante de Poscega
Piero de Vicenzo Grego	Antonio de Iacomo Giganti
Basilio di Nicolo Armiraglia	Nicolo de Piero banchiero
Gioani de Luca spciale	Vicenzo de Stefano Baraba
Vicenzo de Biagio patron de nave	Giovani de Rado mercante de Uscize
Piero di Rado patron de brigantino	Luca de Illia banchiero
Nicolo di Stefano Baraba	Andrea de Tomaso Ciovo
Marco di Marino paliper	Francesco de Vucascin merciario
Bernardin Garibaldi spciale	Mihailo Iliich botegaro
Nicolo di Drago Grande	Fiorio di Giorgi barbiero
Petar Pavlovich	Agustino de Cristoforo Vlaico
Luca de Rado mercante de Priscitina	Gioani de Stefano Baraba
Michiel di Piero mercante de Nisc	Piero de Gioani spciale
Jacomo Marini de Giuliani	[15]72 Giovanni di Michiel banchiero
Jozefo de Gabro merciario	Picolini
Vicenzo de Gioani Luscaïn	Andrea di Antonio mercante di Pescte
Marco di Rado mercante di Belgradi	Gioanni di Nicolo mercante di Bosna
Nicolo Dragichevich mercante di Lipovo	Biagio di Nicolo mercante di Bosna
Giovani de Stefano mercante di Belgradi	Luca Babba caligaro
Piero de Nicolo de Michaele di Belgradi	Fiorio de Biago Craglevich
Andrea de Fiorio	Marc'Antonio Melanizo [?]
Illia de Mateo Scturani	Giovani de Nicolo Somun
Antonio de Cristofano Medo	Vicenzo de Nardo massaro
Piero de Biagio mercante di Belgradi	Pasqual de Illia dragomano
Gioani de Simon mercante di Pescta	Vicenzo de Giorgi mercante di Procupie
Ector de Piero tentor	Simon de Vicenzo banchiero
Marino de Nicolo da Perasto	Marco de Gregorio
Giorgi de Nicolo mercante de Vidino	Matia Dragichievich mercante di Nova-
[f. 49v]	brdo
Marco de Francesco mercante de Sofia	[15]74 Nicolo de Giovanni de Lupi
Nicolo de Iacomo de Gradi	[15]82 Nicolo de Giovanni Popovich
Pasqual de Nicolo mercante de Sofia	[15]74 Toma Matievich mercante de
Piero de Nicolo de Lorenzo	Belgradi
Paulo de Marino Poli	[15]74 Giovanni de Damiani
Simon de Polo mercante de Tarnovo	[15]74 Francesco de Rado Vlasteliza

- [15]75 Nicolo e Marco di Giorgi Vitis
- [15]76 Stefano de Aligreti Medoevich
- [15]76 Giovanni de Piero Chgliascich
Piero de Gioani Gionni
- [15]76 Vincenzo Radognich mercante
de Pasar Novo
- [15]76 Giorgi de Rado mercante de
Belgradi e Temiscvaro
Vincenzo de Gioani Glog[oe?] mercante
di Belgradi
Gioani Andrea di Lucha
Dimitrio Seradura mercante de Sofia
Giovanni de Marino mercante de Uxize
Dragich di Piero mercante di Belgradi
Fiorio de Rado mercante di Sofia
Matheo de Biagio mercante di Pescte
Petar Vuchichievich mercante de Pescte
- [15]77 Mateo de Michael Obradi. Adi
XVIII Aprile 1577 fu preso per nostro
Capelano
Pre Francesco de Pasqualis del Agusta
Guliano Nicolo de Darsa
- [15]77 Gioani de Lorenzo Milutinovich
- [15]77 Stefano de Biagio
- [15]77 Gioani de Francesco Borilovich
- [15]77 Michiel de Luca Baba
- [15]77 Nicolo de Gioani banchiero
- [15]77 Francesco de Mateo mercante
de Temiscvaro
- [15]77 Giorgi de Rado mercante di Pescte
[na margini: 1604 †]
- [15]77 Marino de Gioani Gliubibratich
- [15]77 Gioani de Natal mercante di
Belgradi
- [15]77 Luca de Jerolimo Unfa
- [15]77 Gioani de Andrea Braicho
- [f. 50r]**
- [15]77 Marino de Andrea Braico
- [15]77 Francesco de Gioani sensale
- [15]78 Marco de Giorgi mercante de
Buda
Michiel de Polo pelizario
- [15]79 Luca de Pasquale Copularo
- [15]78 Rado de Iloncich Pelizarovich
- [15]79 Nicolo de Paulo Palunci
- [15]79 Michiel de Giorgi mercante de
Buda
- [15]79 Francesco de Tomaso Sagri
- [15]80 Vincenzo de Michiel Opati
- [15]80 Mateo de Cristofano banchiero
- [15]80 Andrea Lucich mercante de Lie-
scovaz
- [15]80 Gioani de Rado Giurascevich
- [15]80 Paulo de Rado di Giorgi. Adi V
Genaro 1581 fu preso per nostro capellano.
Pre Gioani de Simone de Isola di Mezo
Nicolo Boglioievich in loco di padre
1582 Gioani de Marco mercante de
Tarnovo
Michiel de Polo Pribilovich
1582 Jacomo de Nicolo Naocovich
Gioani de Nicolo Calenderi
Nicolo de Vido mercante de Silistria
Andrea de Rado Radulovich
Rado de Matheo mercante de Temisvari
Paolo de Gioani Opati
Gioani de Pasqual Draceviza
Michiel di Gioani di Sorgo
Michiel de Bartolomeo Ginni
1584 Pietro de Gioani di Bona
1584 Nicolo de Adami genero di Fran-
cesco de Luca
1584 Francesco de Nicolo Brugnolo

- 1584 Matheo de Vicenzo Papagalin loco del padre
- 1584 Gioani de Simon Glegevich in loco del padre
- 1584 Gioani Maria de Gioani da Bergamo
- Michiel de Jacomo mercante de Sofia
- Marino de Tomaso mercante de Sofia
- Nicolo de Rado Miglieni mercante de Sofia
- Andrea de Michiel Moiscich
- Stefano de Piero mercante di Procupie [naknadno dopisano: Glegevig]
- Simon di Piero de Nicolo in loco del padre
- Piero de Francesco di Luca in loco del padre
- Jeronimo de Andrea Ciovo in loco del padre
- Illia de Pasqual dragomano in loco del padre
- Angiolo de Tomaso Sagri soto nome del padre
- Luca di Simon di Bonico in loco del padre
- 1585 Galeazo Nicolo de Brugnolo
- 1585 Marco de Rado de Martini
- 1586 Nicolo di Gioani Buiza
- Marino de Nicolo Grapi † 1602
- Marco de Gioani Mratinovich
- Luca de Polo Bianchi
- Gioani de Piero mercante di Dobreccia
- Marino de Marino di Nale
- Nicolo Urbani
- Nicolo de Polo mercante di Procupie
- Antonio di Nicolo mercante de Sofia
- Biasio de Illia mercante di Belgradi
- Benedetto de Marino mercante di Belgradi
- Rado de Rado mercante di Filipopuli
- Gioani de Martino Radassin per suo padre
- 1589 Stefano de Nicolo mercante
- Mateo de Rado mercante di Temiscvaro
- 1591 Pre Josepho de Gioani nostro capelano
- Nicolo di Stefano mercante di Cruscevaz
- [15]88 Pre Francesco de Donato nostro capelano
- [15]80 Francesco de Gioani de Alligretti per suo padre
- [15]88 Biagio d'Antonio Ferro per suo padre
- [15]94 Francesco de Simon Glegevich per suo padre
- Andrea de Piero Poli mercante di Belgradi
- [f. 50v]**
- Giorgio di Marco Giurcovich
- 1594 Vicenzo de Luca Bagne
- 1595 Michiel de Michiel Radani
- 1595 Bernardo Marino de Marini
- 1594 Lucha de Marino Zoro dragomano
- 1595 Marino di Tomaso mercante Temiscvaro
- [15]95 chavaliero Domeneco Ragnina
- 1597 Ellia de Matteo mercante de Sofia
- Ellia de Andrea mercante de Sofia
- Giorgi de Michiele mercante de Sofia
- Marco de Gioani Lupi mercante
- Matteo de Michiele Braili
- Paolo de Gioani pelizario
- 1598 Marino de Stefano banchiero
- Domeneco Donatti

Ruscho d'Antonio	Nicolo de Piero Calugier
Rado Sladoevich	Florio de Jozeffo
1599 Rado de Gioani Popovich	Nicolo de Piero Michieli
Gioani de Pasquale mercante de Belgradi	Rado de Luca Rici
Lunardo de Thomaso mercante de Belgradi	Paulo de Gioani Kikas
Gioani di Dimitri	Dionisio Giurasi
Biagio d'Antonio mercante Belgradi	Andrea Piero de Sorgo
Luca di Nicolo Chamssa	Gioani de Giorgio
Vicenzo de Gioani mercante Procupie	[izbrisano ime, čita se: del patre; na margini: parte 1614]
Steffano di Piero Hrabri [prekriženo: Casso in virtu della parte presa sotto 16 de marzo 1614 et a lui notificata, na margini]	Piero de Marco
Giorgi di Martino Glegevic	Marino de Steffano Hrabri
Paolo di Piero Lalich mercante	Jacomo de Rado
Luca di Steffano di Trepce	Paulo de Piero Nepoti
Marco di Steffano de Crusev[az]	Stefano de Nicolo
1602 Bosco di Rado Garglenovich	[prekriženo: Lessandro de Piero Rogacich; dopisano: casso in virtu della parte presa sotto 16 marzo 1614, notificata 1636]
Gioani Marino Bitevia	Piero Dragichievich mercante di Belgradi
Gioani de Giorgio Accich	Giovani di Andrea [naknadno dopisano: Andrin]
Gioani di Fiorio mercante Belgradi detto Gliubeni	Piero di Vicenzo Garglieni
Piero di Nicolo mercante di Belgradi	Giugno di Nicolo Bobali
Piero di Michiel mercante di Procupie	Pre [Luca?] Natali nostro capelano
Thomaso Steffano mercante di Belgradi	Paulo de Gioani Dracevizza
1602 [prekriženo: Giacomo Martolossi; iznad dopisano: Caso in virtu della Parte del'Ecc.mo Consiglio de Pregai sotto 16 luglio 1608]	Nicolo Grappi in loco del padre
Marco de Georgio de Florio	Piero Andrea di Sorgo
Matteo de Andrea Sredani	Paulo de Nicolo Butchi
Michiele de Nicolo Bobali	Marino de Piero Clascich
Fiorio de Georgio de Florio	Giovani Clascich il Giovene
Matteo de Andrea de Piero	Giorgio de Gioani mercante de Procupie
ser Nicolo Francesco de Sorgo	Biagio di Andrea mercante di Belgradi
Stephano Clascich	[f. 51r]
	Matheo di Paolo dragomano
	Michiel Sladoevich

- 1605 Bartholomeo de Tomaso Pauli
[prekriženo: Michiele Dimitri Serratura;
na margini: casso in virtu parte 1614]
Gregorio di Nicolo Butchi
Pasqual di Marino de Poli
Gioani di Martino mercante di Soffia
Antonio di Simon di Marco
Stefano di Michiel di Sorgo
[prekriženo gotovo nečitljivo: Rado di
Piero [?] Bogliunovich; na margini: Fu
scritto senza esser preso nel capitullo]
1606 Biagio Cavalcanti mercante di
Provadia
[prekriženo: Nicolo Castratti dopisano:
Casso in virtu della parte presa adi 16
marzo 1614, attesto che li ho notificata
1637]
Lorenzo Guazzi
Michiele de Giovanni Scire
1608 Steffano Deani
Giacomo Sencovich Bosnese
Sebastiano de Marco Strasinovich
Gioani Battista Babali
Giacomo de Pasqual Draghi
1610 Piero dei Vincenzo Gleghievich
Giorgio di Nicolo Popovich
Stefano Michel di Sorgho²¹⁴
Cristofano di Matteo Tersich
Pietro di Marino Giorgi
Marino di Giovanni Vodopia
Giovanni di Benedetto Tanzi
Nicolo di Giovanni [naknadno dopisano:
Gluiboevich]
Alovisio Hamsa
1611 Steffano de Pietro Draghi
Drago de Pietro Draghi
- Andrea de Giovanni Vincenti
Giovani de Rado Slavazatti
Andrea Obradovich
Gioan Jacomo de Gioani Palmotta
Benedetto de Mamtreo [?; naknadno
dopisano: detto Berissa]
Pietro Hanssa P.H.
Pietro de Gioani Giurassi [naknadno
dopisano: loco del padre]
Steffano de Michiel Bogettich
Dimitri de Simoni
Marino Benchi 1611
Jacomo Benchi
Giorgio Garglieni
Michiel di Gioani mercante di Plovdino
[ispravno: Plovdivo]
Marcho Andriassi mercante de Procupie
Natal de Nicolo Milli mercante Procupie
Andrea [prezime izbrisano]
Marino Poli in loco del padre
1613 Jacomo Barbi in luogo del padre
Matteo di Biaggio Butchi
Damiano Marci
Traiano de Fillippo Santolo
Giovanni Stoicini
Giacomo Martolossi
Alovisio Giurassi [naknadno dopisano:
in loco del padre]
Steffano Orbini
Luca Babich
Gioani di Luca Setich
Simone di Mateo
Vincenzo di Matheo Nicolo mercante
di Pech
Nicolo di Giovanni Slatanni
Pietro di Marino Bielocosich
ser Achille Pozza

²¹⁴ Dvostruki upis.

ser Bartolomeo Bargianni	1624 Simon Pini loco del padre
Antonio Gleghievich 1618	Marco Gleghievich in loco del padre
Biagio Cauriagha	1628 Aloviso Sorgo in loco del padre
Bartolomeo Coreis	Giovanni Vechi in loco del padre
Tomaso Latincich	Bernardo Coreis per il padre
Biagio Triffoni	Luca Sturani per il padre
Marino di Domenico Svetignia	Steffano Giurassi per il padre
Marino di Vincenzo Lupi	Gioani de Giorgio per il padre
Pietro di Domenico Betera	1628 Marco Sabaci mercante Novo
[f. 51v]	Pasari
Giorgio di Nicolo Milli	Bartolomeo di Nicolo mercante Novo
Vincenzo Rossi	Pasari
1619 Giacomo Lupi	ser Francesco di Michiel Bobali in loco
Marcho Bolien Armiraglia	di padre
Pietro de Nicolo Michaelli	Francesco Sturani in loco di padre
Michiel de Piero Bielocosich	Nicolo Andriassi mercante di Procupie
Vincenço di Nicolo Pieri	Giovanni di Lorenzo mercante di Bel-
1625 Vukascin di Rado	gradi
Nicolo di Giovanni Mirosalich	Giorgi di Rado Sladoe per padre
Lucha di Giovanni Petrovich	Vincenzo Volanti mercante di Filip-
Antonio di Giovanni	popoli
1626 [prekriženo: Gioan Mihiel Sorgo,	Nicolo Milli mercante di Procupie
na margini: casso in virtu di parte del	Gasparo Slavazati
1614]	1631 Lucha di Marcho Gioanni
Nicolo Orbini	1632 Michiel Medani
Vizenzo di Piero Garglieni	Lorenzo Goliebo
ser Steffano Bazzi	Drago di Piero Vidinlia loco del padre
Biagio Masibradi	Marino Marini
Marino Scaglich	Marino Rusinovich
fu del 1620 Giorgio Palunci	Nicolo di ser Bernardo Giorgi
Rottieri da Felicaia	1637 Francesco Lalich
Gierolimo de Michiele	Vincenzo di Nicolo Lupi
Marino Ivcovich	1634 Nicolo Marini
fu del 1621 Steffano de Nicolo Sturani	Miciele Boscdari
Balenta de Gasparo	1637 Vicenzo Leonardi in loco del padre
fu del 1624 Pietro de Rado Giovani	Giovani Boscovich
Andrea de Pietro Rosa	Giovanni Pasarevich

- Nicolo Leonardi
 Giovanni Gaspari
 Biagio Mladieni
 Marino Bodiglia
 Andrea Slattani in loco del padre
 Marino di Pietro Bielocosich
 1634 Giovanni di Stefano
 Gioani Andrea Andrini per padre
 1640 Bartolomeo Michaeli in loco del padre
 Marco Mirozaglich
 Pietro Pieri
 Francesco Bosdari
 Diodono Bosdari
 Giovanni Piscich
 Andrea Givanovich
 [prekriženo: Filippo di Troano Santoli]
 in loco del padre [ispod dopisano: caso in virtu della parte presa sotto li 24 genaro 1673]
 Giovanni Michaeli in loco del padre
[f. 52r]
 1641 Giuro Tvardcovich
 Gioani Dragi
 Simon Hlagnevich
 Marino Giugliani
 Florio di Michiel Lupi
 1642 Stefano di Michiel Starmiza
 Michiel Slavieni
 Marco Andriaschi mercante di Prochupie
 1643 Nicolo di Marcho Giovanni
 1644 Ilia di Iacomo
 Jacomo Boscidari
 Nicolo Vitassi
 Matteo Gigliatti
 Rado di Steffano Cigria
- Vincenzo Aligretti
 Barnardo Richardi
 1646 Antonio di Marino mercante di Procupie
 1647 Benedetto Pelegrini
 Paolo Radiscevich mercante di Tarnovo
 Marino di Vicenzo mercante di Novo Pasaro
 1648 Francesco Brailli mercante di Belgradi
 Stefano di Matteo mercante di Procupie
 Marco di Pietro Marini
 Francesco di Biagio Chavalcanti
 1649 Andrea di Piero mercante di Provadia
 1650 Savino di Nicolo mercante di Novo Pasaro
 Biagio Biagini mercante di Novo Pasaro
 Steffano di Matteo Radi
 1651 Matteo di Iacomo
 1652 Francesco Steffani mercante di Soffia
 Giovanni Cihorich
 1653 Rado di Iacomo mercante di Soffia
 Francesco Mellei mercante di Belgradi
 1656 Troiano di Giovanni Veselicich
 Natal di Piero mercante di Belgradi
 [prekriženo: 1643 Natale di Giorgi Garglieni in loco del padre]
 Rado di Rado Sladoievich in loco del padre
 Rado Gleghievich in loco del padre
 [prekriženo: Marco Antonio Sabaci in loco del padre; ispod dopisano: casso in virtu della parte dal 1614 cass.]
 Pietro Francesco di Marino Poli in loco del padre

Bartolomeo di Pietro Bettera in loco del padre	Steffano Boscovich mercante di Belgradi
Pietro di Lorenzo Goliebo in loco del padre	Raffael di Giovanni Boscovich in loco del padre
Steffano di Giovanni Boschovich	[prekriženo: Giandomenico Leonardi in loco di padre]
Natale Vincenti in loco del padre	[prekriženo: Benedetto Leonardi]
Paulo Medanni	Michiel di Gerolimo in loco del padre
Marino Giovani	ser Marco Sabaci in loco di padre
Domenico di Pietro Bettera in loco del padre	[prekriženo: ser Bernardo di Nicolo Giorgi in loco di padre; na margini: Cassa in virtu dell'ordine del 1614 presa a di 16 marzo... e del 1672...]
Antonio di Pietro Bettera in loco del padre	Biagio di Michiel Bosdari in loco del padre
Pasquale di Marino Poli in loco del padre	Marino di Nicolo Marini in loco del padre
1656 Marco Mellei mercante di Belgradi	Michiel di Francesco Bobali in loco del padre
1659 Francesco Flori mercante di Belgradi	[f. 52v]
Luca Passarevich mercante di Procupie	1662 Gioani Petrovich
Rado di Giorgi mercante di Soffia	1663 [prekriženo: Andrea Ricciardi in loco del padre; na margini: casso in virtu della parte presa sotto li 30 genaro 1672]
Nicolo Milli in loco del padre	Francesco di Nicolo Caloiero in loco di padre
[prekriženo: Giovanni Triffoni in loco del padre; na margini: casso in virtu della parte del 1614]	Marino di Marino Marini in loco del padre
Pietro di Steffano Ohmuchievich in loco del padre	1665 Francesco di Michele Bosdari in loco del padre
Nicolo di Vincenzo Alligreti in loco del padre	[prekriženo: Biagio di Francesco Bosdari in loco del padre]
Marino Correis in loco del padre	Niccolo di Nicolo Giorgi in loco di padre
Giovanni di Andrea Vincenti in loco di padre	Gioani di Nicolo Marini in loco di padre
1658 Elia di Gioani Vesselicich	Giuliano di Nicolo Marini in loco di padre
1659 Luca di Pietro	
1660 Nicolo di Marino Marichievich	
1661 Michiele Andra [?] Sladoevich	
Christoffano Carmegliovich	
Matteo Petrovich	
Francesco Gaspari in loco del padre	

- Pietro Hlagnievich in loco di padre
 Jaccomo d'Ellia in loco di padre
 [prekriženo: Matteo Crissoni in loco del padre; na margini: casso in virtu della parte presa 16 marzo 1614 e in virtu della parte del 1672 adi 30 genaro]
 Marino Nikolich
 Mateo di Simon Lupi
 Gioani di Antonio Marichievich in loco del padre
 Nicolo di Giorgio Andriasi
 Matteo [prekriženo: Bonhomelli] Baluncino
 Pietro Ghegic
 Paolo Lazzari
 1668 [izbriso ime, na margini: caso in virtu della parte presa sotto 16 marzo del 1614]
 ser Secondo Gozze in loco del padre
 Jacomo Jozefi Chinese
 Francesco Bargamini
 1672 Matteo Bandurovich
 Nicolo di Pietro
 Ellia di Vincenzo
 Gioan Viti
 Michiel Martelini
 Pietro di Marino Marini
 [prekriženo: Simon Gleghievich; na margini: casso in virtu della parte presa sotto 26 marzo 1614]
 [prekriženo: Niccolo Righi; na margini: casso in virtu della parte presa sotto li 30 genaro 1673]
 Florio di Giorgi Florij
 Biagio di Francesco Cavalcanti
 Marco Draghi [na margini: entro in capitolo in loco del padre]
- Giorgio Natale Garglieni
 Biagio Ghivoevich [?] mercante di Novo Pazaro
 Vito di Stefano mercante di Procupie
 Valentino di Nicolo Cresci
 Gioani Carvarich
 Vido Rejnich
 Adi 27 Marzo 1672 fu preso per nostro capelano R. D. Matteo Martini
 Vincenzo Scapich
 Giorgio Cortois
 Giorgio di Matteo
 Gioan Findela
 [prekriženo: Gioan Jacomo Lalich; za ovaj i sljedeća dva upisa napomena: casi in virtu della parte presa sotto li 24 genaro]
 [prekriženo: Troiano Lalich; kao gore]
 [prekriženo: Pietro di Barnardo Riccia; kao gore]
 Pietro Sladoevich
 Giorgio Miroslavich in loco del padre
 Marino Ivovich
 Vido di Steffano
 Gioan di Francesco Florii in loco del Padre
 Marino di Antonio Maricevich in loco del padre
 Nicolo Miroslavich in loco del padre
 Nicolo di Gioani Cianatlia
 Gregorio Stetti
 [prekriženo: Antonio di Marino Popovich; na margini: casso in virtu parte presa sotto li 23 Gennaro 1675]
 Luca Boscovich
 Pietro Baletin
 [prekriženo: Vincenzo di Gioanni; na

- margini: Casso in virtu della sudetta parte] [prekriženo: Natal di Gioani Lupi 1688; na margini: Casso in virtu della parte] Natal di Elia 1688
- Nicolo Brivich contista Cap. Pietro Ohmuchievich 1688
- Marco Vranicich Cap. Marco Ogrisich 1688
- Nicolo Milli Matteo Ohmuchievich 1688
- [prekriženo: Florio Taglierani; na margini: casso in virtu della parte del 1694 sotto li...] ser Luca di Steffano Lucich 1689
- Marco Parvieni Marino di Michele Sladoevich in loco del padre
- Nicolo d'Andrea [prekriženo: ser Gioani Michiel Niacare; na margini: casso...] [prekriženo: Pietro Scimunovich; na margini: casso in virtu della parte] Pietro Milli
- Marino Ongari Giovanni Andriasci
- Troiano Natal Boscovich in loco del padre Bartolomeo Beni
- Santo Candelari Nicolo Boscovich 1690
- Rocco di Rocco Rocci Bona Giovanni di Pietro Metchovich
- Antonio di Marino Popovich Adi ... Marzo 1690 fu preso per nostro Capelano R. D. Michiele Spadali
- Iacomo Giorgi Adi 14 Genaro 1692 fu preso per nostro Capelano R. D. Michele Cresci
- Pietro di Marcho Marini Nicolo di Francesco Flori in luoco del padre
- [f. 53r]** Ser Steffano Bascich 1692
- 1676 Marino di Nicolo Marichievich Francesco di Gioani Findela
- in luoco di padre 1694 Piero di Gioani Findela prete al presente
- Nicolo Righi ser Michiele di Pietro Baletini
- Antonio Michovich Cristoffaro di Marco Draghi in loco del padre
- Gioan di Gioan Tonchovich 1684 Rugiero di Marco Draghi in loco del padre
- Elia di Andrea 1685 Pietro contista
- Pasqual di Gioani 1685 Vincenzo di Nicolo Righi in loco del padre
- [prekriženo: ser Gioani di Nicolo Natali in loco di padre; na margini, odnosi se i na sljedeće ime: cassi in virtu della parte del 1614] Marco di Nicolo Milli in luoco del padre
- [prekriženo: Gioani Veselicich in loco del padre] 1696 Adi 8 Febrero fu preso per nostro Capelano R. D. Luziano Nicolai
- D. Antonio di Nicolo Righi in loco del padre Gioseppe Chinesi
- Matteo Franceschi 1685
- Stefano di Vito in loco del padre

- Iacomo Scapich
 1698 Gioani Nicolo di Valentino Cresci
 Andrea di Nicolo Andrini l. p.
 1699 Pietro di Bartolomeo Bettera l. p.
 ser Vincenzo di Gioani Petrovich l. p.
 Pietro di Antonio Bettera l. p.
 ser Marino Franceschi l. p.
 Steffano di Pietro Frizzi l. p.
 1705 Gioani di Marco Parvieni l. p.
 1706 a 11 di Marzo:
 Matteo di Pasquale Betondi
 Luca di Gioani Nichetich
 1706 a 21 di Giugno:
 Giorgio di Rado Medini
 1707 Gioani di Gioani Andriasci l. p.
 1709 Marino di Micele [!] Martelini
 1710 Matteo di Valentino Cresci
 Steffano di Luca Lucich
 1711 ser Biagio Lucich
 1712 ser Vincenzo Scapich
 Rugiero Bettera
 Antonio Lazzari
 Biagio Martellini prete e nostro capelano
 1714 Pasqual Bettondi
 Gioani di Luca Nichetich
 Natal di Nicolo Boscovich
 [prekriženo: ser Francesco Flori; na
 margini: Il 20 Genaro 1750 cassato
 controscritto Francesco Flori in virtu
 della parte del nostro Magior Capitulo
 di 15 Marzo 1676 (?). Nota 1752 adi 19
 Marti cassato controscritto Francesco
 Flori in virtu dela parte del Eccelso Senato
 di 18 Novembre 1752 per ordine dell Ecc.
 mo Minor Consiglio]
 1715 Vincenzo Andriasci orese
 1716 Luca Miroslavich
 ser Pietro di Michiele Baletini
 1718 Michiele di Nicolo Flori Monaco
 di San Benedetto
 1720 Marco di Gioan Battista Scapich
[f. 53v]
 Matteo Boscovich [na margini za ovo i
 sljedeća tri imena: 1723 preso nell'
 Ecc.mo Senato ai ... di Novembre e
 notificato all'ufficio sotto li 9 Decembre]
 Giuseppe Marcovich
 Steffano Chunch
 1724 Gioani di Nicolo Flori
 Vito Vodopiich
 ser Giacomo Guscha
 Biagio Stella
 ser Pietro Boscovich
 1725 Gioani Stella [na margini: preso
 nel Ecc. Senato li 10 Febraio e notificato
 all'ufficio il 16 detto]
 ser Giorgio Marichievich
 Gioani Bassich
 Marino Nichetich
 Marco Ferri [na margini: Preso nell'Ecc.o
 Senato di 14 Maggio dell anno corrente
 e notificato al ufficio il 15 detto]
 1726 Francesco Bogascini [na margini:
 Preso nell'Ecc. Minor Consiglio in
 virtu della parte dell'Ecc.mo Senato]
 1727 Marco Boscovich [na margini:
 preso nel detto Minor Consiglio in virtu
 come sopra]
 1728 Pietro Ohmucheovich
 Giacomo Putnicovich [na margini za
 ovo i sljedeće ime: Presi nel detto Ecc.o
 Minor Consiglio in virtu della parte
 dell'Ecc.mo Senato]
 Marino Polonich
 1729 ser Paolo Lazzari
 Nicolò Milli

- 1730 Gioani Maria Flori prete
Tomaso Tromba
Marco Petrucci
Rado Liepopilli
Francesco Liepopilli
Paolo Gioilieri
1731 Antonio Ivegla Ohmuch[evich]
Orebich [na margini: In virtu della parte dell'Ecc.mo Senato]
Pietro di Gioani Stella
ser Gioani di Giacomo Guscha
Cristoforo Bassich
1732 Giacomo Dubraviza [na margini: In virtu della parte dell'Ecc.mo Senato]
1733 Francesco Lucich [na margini: In virtu di detta parte]
1734 Nicolo Giorgini
Lorenzo Budmani
Giuseppe Vodopiich
Giuseppe Bettondi [na margini: In virtu della parte dell'Ecc.mo Senato]
1735 Michele Zarini
1739 Biagio di Gioani Stella
Marino Marcovich
Matteo Vodopiich
1740 Nicolo Draghi
1741 Pietro Vodopiich
Raffaelle Milli Boscovich
ser Pietro Liepopilli
1742 ser Biagio Marcovich
Luca Sodargna
ser Giacomo Sodargna
Gioani Damiani Radi [na margini za ovo i sljedeće ime: In virtu della parte dell'Eccelso Senato]
Marino Baeni
1747 ser Francesco Sodargna
ser Nicolo di Vito Vodopiich
- 1749 Gioan Batista Vodopiich
ser Tomaso Lucich
1750 Gioani Dubraviza monaco in San Giacomo
Giuseppe Gozze
1752 Antonio Higgia [na margini: Preso in vigore delle [parti] dell'Ecc.so Senato di 29 Dicembre 1751 e del Minor Consiglio dei 19 Febraio]
ser Pietro Tromba
Melchior Ivegla Ohmuchievich
Matteo Jachscich [na margini: preso in virtu della parte dell'Ecc.o Senato]
1758 Baldasar Ivegla Ohmuchievich
Orebich
1763 Nicolo Budmani
1763 ser Marco Milli Boscovich
1763 Nicolo Brancovich [na margini: preso in vigor della parte del Eccelso Senato del 12 Novembre 1763, come in detta parte]
1763 ser Diego Arboscelli [na margini, uz ovo i sljedeća tri imena: in virtu della parte dell'Eccelso Senato delli 12 Novembre 1763, come in detta parte]
1763 ser Francesco Testi
1763 Giovanni Margich
1763 Giorgio Zurich
1764 ser Giuseppe Brancovich
1764 Giovanni Baeni
1765 Gioani Gaspare Ivegla Ohmuchievich
[f. 54r]
1765 Gioani Altesti [zaključno s Michiele Bogdanovich: Presi in virtu della parte dell'Ecc.o consiglio di Pregati presa sotto li 8 Marzo 1765]
1765 Pietro Remedelli

- 1765 Antonio Cingria uno de figli maschi di Nicolo Cingria presi nella controscritta parte
- 1765 Baldassare Vasciglievich
- 1765 Bartolomeo Garmogliesi
- 1765 Michiele Cingria
- 1765 Paolo e Gioan Pietro, fratelli, figli maschi d'Antonio Lupi [Paolo prekrizen, na margini: Casso in virtu della parte del Minor Capitolo presa li 4 Maggio 1775]
- 1765 Damiano di Vincenzo Bettondi
- 1765 Pasquale di Niccolò Bettondi
- 1765 Antonio Bani
- 1765 Baldasare Dobroslavich
- 1765 Bartolomeo Marini
- 1765 Nicolo Bratis
- 1765 Giorgio Sivrich
- 1765 Simone Garghich
- 1765 Giacomo Milcovich, uno de' figli maschi di Luca Miglcovich presi nella controscritta parte
- 1765 Matteo e Paolo, fratelli, figli maschi di Pietro Petrovich
- 1765 Michiele Bogdanovich
- 1765 Simone Remedelli
- 1765 Stefano Marini
- 1765 ser Savino Marini
- 1765 Marco Garghich
- 1765 Nicolo Garghich
- 1765 ser Biagio Fiscich [na margini, za ovo i sljedeće ime: presi dal Capitolo Magiore in data di 30 Giugno 1765]
- 1765 Michiele Ivccich
- 1767 adi 8 Marzo Nicolo Pasquale Bettondi
- 1767 adi 4 Giugno capitano Gioani de Glea Casilari, capitano Antonio di Piero Casilari, in virtu della parte de Pregai li 25 Aprile 1757
- 14 Giugno Pasqual Pogliesi
- 1768 Nicolo di Luca Milcovich
- 1770 adi 2 Aprile Michele Beneveni
- adi 25 Agosto Pietro Ferri con suo figlio [?] per parte dell'Eccelso Senato
- 1771 Giorgio d'Antonio Higgia
- 1772 Niccolò di Pietro Remedelli
- 1773 Matteo Pasqual Bettondi
- Vincenzo Pasqual Bettondi
- Nicolo Marino Baeni
- Giuseppe Mattio Vodopiich
- 1773 Michiele di Nicolo Cingria
- 1775 ser Andrea di Bartolomeo Garmogliesi
- 1776 Matteo Fabri, preso in vigor della parte dell'Ecc.o Senato dei 23 Gennaro come in detta parte
- 1776 Giovanni Mircovich, preso in vigor della parte dell'Ecc.o Senato del 24 Febraio, come in detta parte
- Niccolo Mircovich
- 1776 Giuseppe di Pietro Vodopich
- 1777 ser Giacomo di Giuseppe Bettondi
- 1778 Antonio Barbora, preso in vigor della parte dell' Ecc.o Senato dei 16 Novembre come in detta parte
- 1779 Adi 21 Febbraio Steffano d'Antonio Chersa, preso dal Capitolo Maggiore
- 1779 Antonio di Francesco Liepopilli
- 1780 Matteo Androvich, preso nell'Ecc.o Minor Consiglio il primo di Maggio in vigor del providimento firmato dall'Ecc.o Senato sotto li 6 Marzo 1779
- 1780 ser Niccolò Sodargna

- 1780 Matteo Lazzarevich, in virtu della parte dell'Eccelso Senato delli 15 Luglio 1778 come in detta parte
- 1782 Pietro Papi, in virtu della parte dell'Eccelso Senato delli 5 Aprile 1782 come in detta parte
- 1782 Matteo Dobroslavich, in virtu della parte dell'Eccelso Senato delli 5 Aprile 1782 come in detta parte
- 1782 Girolamo Lazzarevich, in virtu della parte dell'Eccelso Senato delli 5 Aprile 1782 come in detta parte
- 1782 Antonio Crilanovich, in virtu della parte dell'Eccelso Senato delli 5 Aprile 1782 come in detta parte
- [f. 54v]**
- 1782 ser Pietro Stulli in virtu della parte dell'Eccelso Senato delli ...
- 1783 Raffaele Androvich in virtu della parte dell'Eccelso Senato dei 12 Giugno 1783 come in detta parte
- 1783 Michele Pavlovich, in virtu parte dell'Eccelso Senato dei 12 Giugno 1783 come in detta parte
- 1783 Luca Drascovich, in virtu della parte dell'Eccelso Senato dei 12 Giugno 1783 come in detta parte
- 1784 Andrea Pisculich, in virtu parte dell'Eccelso Senato dei 31 Marzo 1784 come in detta parte
- 1784 Michele Milcovich, in virtu della parte dell'Eccelso Senato dei 31 Marzo 1784, come in detta parte
- 1785 Antonio Pasquali, in virtu della parte dell'Eccelso Senato dei 24 Novembre 1785 come in detta parte
- 1789 Luca Stulli, in virtu della parte dell'Eccelso Senato dei 31 Marzo 1789, come in detta parte
- Biagio di Luca Stulli
- 1789 Nicolò Cossovaz, in virtu della parte dell'Eccelso Senato dei 15 Aprile 1789 come in detta parte
- 1791 adi 4 Giugno Raffaele di Nicolo Androvich preso dal Capitolo Maggiore
- 1793 Carlo di Francesco Testi
- 1793 ser Giuseppe Calichio [na margini, uz ovo i sljedeća dva imena: presi in virtu della parte dell'Eccelso Consiglio di Pregati sotto li primo Giugno 1793] ser Giovanni Stulli
- ser Giovanni Matcovich
- 1793 Michiele Cartizza, in virtu della parte parte dell'Eccelso Senato dei 25 Maggio 1793
- 1796 Gioani di Nicolo Mascarich, preso nell'Eccelentissimo Minor Consiglio li ... Dicembre 1796 in virtu dal providimento firmato dall'Eccelso Senato sotto li 6 marzo 1779
- 1801 Adi 20 Dicembre Marco Tomasevich e Gioani Passarevich, presi nell'Eccelentissimo Minor Consiglio li 20 Dicembre 1801 in virtu del providimento firmato dall'Ecc.o Senato sotto li 6 marzo 1779
- 1801 20 Dicembre Tomaso Mitrovich preso dalo Capitolo Maggiore
- 1801 adi 23 detto Giuseppe Lasich, Natale Mitrovich e capitano Pietro Scurich dichiarati confrati nell'Ecc.mo Minor Consiglio li 23 Dicembre 1801 in virtu del Providimento firmato dall' Ecc.o Senato sotto li 6 marzo 1779

*Prilog 2. Članovi iz pobožnosti koji ne ulaze u
kapitul bratovštine Sv. Lazara*

[f. 72r] *Qui comentiano li fratelli e sorelle de nostra fraternita, quelli che non sono de capitulo, per loro devotione scriti e scriveranosse per partecipare nelli beni spirituali che se fanno e faranosse per detta*

Aligreto de Lorençio Jesusovich
 Agustino de Marino de Nali con li fratelli
 Andria de Nicolo
 Andrea de Piero de Bergatto
 Antonio de Gioani Bratosaglich
 Antulina de Perugiani
 Ancha de Tomaso barbiero
 Bartolomeo de Marino de Zizeri
 Benedetto de Vido banchiero
 Bartolomeo de Bartolo de Zizeri
 Bonicho de Antonio Salomoni
 Bartolomeo de Philipo [dopisano: da Bergamo]
 Bastiano de Orlando spiciaro
 Bartolomeo de Marino de Bratuti
 Bernardo de Marino de Nale
 Bonicho di Matio de Stai
 Bartolo genero de Francescho
 Benedeto de Nicolo Mioscich
 Bartolomeo de Michigl Ginoevich
 Bernardo Veloievich
 Bartolomeo de Piero Rogacich
 Crile de Ratcho
 Domenego de Christoforo de Aligreti

Domenego de Nicolo Cladorob[ovich]
 Francesco de Natal di Nale
 Francesco de Francesco Chrescma-[novich]
 Fiorio de Michil di Zizeri
 Francesco de Polo Bachrovich
 Francesco de Lorençio Jesusovich
 Francesco de Jacomo
 Francesco Fiorentino lanaro
 Francesco Radulovich patrone
 Fabricio de Gianfigino
 Frana de Maroe tentore
 Giuliano de Marino de Fiorio
 Giorgi de Matio di Stai
 Galiacio de Nicolo
 Gioani de Jeronimo di Munadi
 Gabrielo [!] de Vangelista
 Giorgi de Jerolimo Lugignich
 Gioani de Gioani Ginovich
 Gioani de Marino patrone
 Gioani de Piero sartore
 Jacomo de Stephano patrone
 Ivan Martinovich de Canali
 Jaq[u]mina de Gioani spiciaro
 Lorençio de Francesco de Caselli
 Lucha de Marino ragionator con fratello
 Luca de Matio Miotoscevich
 Luca de Antonio spiciaro
 Lesandro de Jacomo Pisarino
 Lorenço de Joani ditto Loscho

Luca de Angiulo Ratchovich	Piero de Antonio Miotoscevich
Luca de Gioani vetraro	Piero de Giupani
Luca de Gioani de Chataro	Piero tentore
Martolo de Marino Miscglienovich	[izbrisan: presbiter Marinus Petri de Stagnio]
Mareta de Nicolo	Polo de Jacomo
Marino Natal Tadeo di Nale	Panaut Amandaron
Marino de Francescho Giuasci[ch]	Petar Martinovich
Marino Munaodovich spiciaro	Radićio Pribilovich pelićario
[f. 72v]	Radivoi Luxich
Marino de Piero de Radali	Ruscho Radognich patrone
Marino de Francescho Bissich	Stephano de Simone di Aligreti
Marino de Gioani de Millo	Stephano de Jeronimo di Nencho
Michil de Gioani con fratello	Symon de Andrea Batidoro
Marino de Matio di Stai	Stephano Jeronimo de Nicolo
Matio de Nicolo	Stephano de Antonio Bratosaglich
Marino de Pasqual di Gianini	Symeon de Ilia
Marino de Matio pelićario	Stephano de Jacomo Gerich
Marino Patillo patrone	Thomaso de Stephano patrone
Marino de Polo	Thomaso de Gioani sartore
Matulin patrone	Vicentio de Marino di Darsi
Maria de Radibrat coniparo	Vicentio de Nicolo Bargniça
Mada Petrova	Vicentio de Lunardo armiraglio
Marino de Marcho paliper	Vicentio de Francescho
Nicolo de Biasio de Darsi	Francho di Stephano Chasiela
Nicolo de Stephano de Nali	Francho di Nicolo [prekriženo: Chasi- elich] Barnoglia
Nicolo de Chastrati	Dragichio di Nicolo Ciobano
Nicolo Simione de Aligreti	Luca de Marino Spuglich
Nicolo de Benedetto fornaro	Catta di Nicola Mioxa
Nicolo de Pasqual de Primo	dona Paula di Franco Gotoscho
Nicolo de Marcho Goloscich	presbiter Antonio de Michiel pelićaro
Nicolo de Gioani Mascibradich	Aluis de Barnardo Mumalov
Nicolo de Stephano barbiero	Christofano de Marin de Fiorio
Nicolo de Gioani di Carlo	presbiter Clemento de Rade
Nicola lemosinaro	Viçenço de Barnar[do] de Aligreto
Nicola Lusanin	Michil Drago de Fiorio
Nicich becharo	
Piero de Nicolo Radaglievich	

[f. 73r]

Jachomo de Piero Gion
 Ivan Miobrato de Novi Pasar
 presbiter Lucha de Fioris
 presbiter Marino de Nicolo Tarsteno
 Michiel de Michil
 Nicolo Giorgi de Marin de Dimitri
 Nicolo de Marcho Sirceвич
 presbiter Piero de Marin chaligaro
 don Pietro Zugnio de Zorzi
 presbiter Pietro Marin de Radatis
 Polo Radienovich
 Piero Radienovich
 Panauto Amandaro²¹⁵
 Polo Baricich armiraglio
 Polo de Iachomo²¹⁶
 Piero de Marin Dobrievich
 Piero de Nicolo Zupani
 Piero de Giovani banchiero
 Piero de Nicolo ditto Mile
 Piero de Domenego Velich
 Andrea de Matheo Pribisaglich
 Andrea de Ilia Batioro
 Andrea de Matheo ditto Giuho
 Andrea de Mioscia
 Antonio de Aligreto ditto Lazorevich
 Aligreto de Gioani
 Antonio de Giovani purgator
 Biascio de Francesco Giurasevich
 Bartholomeo de Marino Colendich
 Christofano di Marin Christichievich
 Francescho de Nicolo Brugnolo
 Francescho de Hieronimo Buthovich
 Francesco de Biascio

Francesco de Stefano de Chasielich²¹⁷
 Gregorio de Martin de Gregori[ch]
 Galição de Nicolo de Brugnolo²¹⁸
 Gioan de Helia de Scibenicho
 Gioan de Marino de Biascio [dopisano:
 de Nale]
 Gioan Lucha de Thani
 Gioan de Pasqual de Hispani
 ser Hieronimo de Zorzi Veneçia
 Lucha de Marino
 Lucha de Marin Spuglich²¹⁹
 Lucha de Rado dragoman
 Martin Gioan de Gregorio Sciumichich
 Marin de Polo Ielich
 Marin de Sfondrati
 Marin de Nicolo Çapator ditto
 Nicolo de Antonio
 Nicolo de Tomaso Vodopia
 Polo de Gioan banchiero
 Simon Ariglia Fiorentino
 Viçenço de Rado Luscianin
 Viçenço de Marcho [dopisano: Nelich]
 Nicolo de Miglcho sartor
 presbiter Blasius de Giorgi
 presbiter Iacomo de Piero
 dona Chatha de Marin de Rado
 dona Gratia de Simon Vuchichievich
 dona Iela de Maroie de Fiorio
 dona Paula de Francesco lanaro
 Antonio Renoldo Venecian
 Antonio Milanese fabro
 Biascio de Matcho dragoman
 Gioan Domenego de Zorzi drapier
 V[enecian]

²¹⁵ Dvostruki upis.

²¹⁶ Dvostruki upis.

²¹⁷ Dvostruki upis.

²¹⁸ Dvostruki upis.

²¹⁹ Dvostruki upis.

Francesco de Lucha chomardaro	Antonio di Goan Parapugno
Givcho Radognich	Andrea di Soldatovich
Giorgi de Piero dito Giuro de Isola de Mezo	presbiter Antonio di Melaco
Gioan de Zoani Stoicinovich	Andrea de Budi di Cataro
Gabriel de Munaldi	Antonio di Stephano dragomano
[f. 73v]	Dona Anuhla Simchoma [!]
Josepho de Andrea tagla pietra de Chor- [zula]	Biascio de Nicholo Vlatcovich
Lorenzo de Gioan Sfondrati	Biascio di Marino di Nalle
Marin de Marino Chosciuscian	Bartholomeo di Luca Drago
Nicolo de Gioan Charamunda	Babtista [!] Calamota Venetian
Nicolo de Pasqual di Primo ²²⁰	Bernardo de Nicolo de Breno
Piero de Thomaso Vodopia	Bartolomeo orifice Antivarense
Piero de Gioani spečial	Biascio de Piero Gioani tentor
Piero de Natal de Bisia	Bartholomeo de Francescho
Sabastian [!] de Nicolo Ianaro	Bulicho Radicevich di Popovo
Thomaso de Pasqual Brailovich	Bricio spičier
Thomaso de Vuchascin Popovich	Cristofano de Nicolo pentor
presbiter Francesco de Dominico de Antibari	Cesaro de Barnardino tentor
dona Vladi servicial de ser Iacomo	Cristofano di Radic
Zoan de Go[č]e]	dona Cata Nichina
Thomaso de Maroie di Stani	dona Cata di Michiel peličaro
Jachomo de Veterani	dona Cata de Nicolo Bargniča
Antonio di Mateo Bolinovich	dona Catarina monaca de San Lazaro
Agustino Marin di Nalle ²²¹	Domenego Veničian
Antonio de Lucha spičier	Domenego de Negri Venečian
Andrea de Fiorio di Giupana	Damiano di Iovo [?] de Perascte
Alexandro Ianaro de Pesaro ²²²	Domenego de Milano
Antonio di Ruscho murator	Dragoie peličaro
Antonio de Marino Simon di Aligreti	Damiano de Tomaso de Isola de Mezzo
Antonio di Aligreto Lazarovich ²²³	Francesco Bricio spičier
	Francesco Geometria
	Francesco de Marcho barbier
	Francesco di Stefano Schocibuha
	Francescho Fiorentino
	Francesco de Iacomo di Giulan
	dona Frana de Francesco Micalovic
	dona Frana de Polo conopar

²²⁰ Dvostruki upis.

²²¹ Dvostruki upis.

²²² Dvostruki upis.

²²³ Dvostruki upis.

- dona Frana de Bartholomeo Bratuto
 Gabriel Michiel de Galvani
 Gioan de Ilia Rescich
 Gioan de Marino de Nalle
 Gioan de Pasqual Praçati
 Gioan Andrea Venetian
 Gioan de Fiorio²²⁴
 Giorgi di Marino Stanulich
 Gioan di Bartolo di Tançi
 Gioan di Mateo Opalich
[f. 74r]
 Giorgi Ivanovich
 Gioan de Buchia de Cataro
 Gioan Domenego de Giorgi drapier²²⁵
 Gioan de Marco di Ragusa Vecchia
 presbiter Gioani di Rado Mesctriç
 Gioan de Aligreto
 Giuliano de Iacomo de Giulano
 Gioan de Giorgi Milanese
 Gioan de Polo Ielich
 Gioan de Chamara
 Gioan de Rado da Venecia
 Givan Radoevich parlabuc
 Jachomo de Pollo
 Ioanis pelizaro
 Ivan de Vincenzo Ivaniscevich
 Ivan de Stephano di Cruscevaç
 Jeronimo di Mateo di Stagno
 Ivan di Gioreta
 Ivan Giurgevich sartor
 Jeronimo di Bartolomeo de Nalle
 Jeronimo de Marino de Dimitri
 Ivan Ruschovich de Canali
 Illia de Nicolo Chusecich
 Ivan Buglovanovich
- Lucha de Michiel sartor
 Lorenço di Cristofano [izbrisano: barbir]
 Lucha di Gioan Basalicho
 Lucha de Marino Givcovich
 Lucha de Gioani de Michiel
 dona Gliubiça Radibratova
 Marcho di Stagno
 Marino di Piero di Gradi
 Marino di Fiorio Fiorich
 Michiel de Nicolo Miosca
 Marino de Michiel Polo di Stai
 Mateo de Gioan spicier
 Marino de Biascio Colendich
 Michiel Radivoevich
 Marin de Marino Rascunati
 presbiter Marinus plebani Sancti Iacobi
 dona Maria de Giorgi cimator
 dona Miliça servitrice de ser Polo de
 Gr[ade]
 dona Mada de Marino de Gianini
 Marino di Gioan de Isola de Mezo
 Marcho di Martolo
 Marcho di Antonio Parapugno
 Michiel Nicolo de Rado
 Marin di Lucha dito Milovaç
 Michiel di Gioani maistro
 presbiter Nicolo di Rugia
 Nicholo de Michiel sartor
 Nicholo Pavlovich de Slano
 Nicholo de Marino de Nalle
 Nicholo de Siena
 Nicholo de Biascio dito Buchillo
 Nicholo de Rado de Perascte
 dona Nicha Radicevich
 Nicholeta monacha de San Antonio
 dona Orsula uxor de Ivan Scarnov
 Pasqual Martolo di Giorgi
 Piero di Stefano spicier

²²⁴ Dvostruki upis.

²²⁵ Dvostruki upis.

Piero Vuchascinovich	Vicenço de Pollo barbier
Piero di Hector tentor	Vicenço abechista [!] Venečian
Piero de ser Nicolo de Giorgi orifice	Vicenço de Francescho Vuhsa
Piero de Nicolo cimator	Vlahusca de Gioani pelizar
Pasqual di Marino Vlahotich	Presbiter Vizençius Vugdragi
Pavao Paochovich di Sofia	Dona Viça di Polo barbier
Piero de Damiano di Trovisci	Dona Vladisava servicial de ser Iacomo
Paullo Banichievich	de Go[çe] ²²⁷
Polo di Babtista bombardier	Dona Veronicha de Sfondratis
[f. 74v]	Dona Viça de Pollo Baricich
Piero de Vido armiraglia	Presbiter Simeon sachrista
Polo marçaro	Presbiter Joannes Roso
Pollo de Radibrat	Antonio de Gioan de Ragusca Vechia
Pasqual Illiich dito Namiera	Andrea di Giorgi de Monte Novo
Petar Voievodich	Andrea de Piero sartor
Dona Paulla Vitcova	Dona Chata de Marin de Aligreti
Dona Pera de Marino Scumicich	Dona Frana de Maroie tentor ²²⁸
Reno maestro de bochali	Gioana piçochara de San Teodor
Ruscho de Michiel botaro	Marco de Biascio orese
Radosav Vuchasov marcaro	Margarita de Nicolo Cosmac
Rado de Nicolo patron de nave	Maria Bogosaglia leprosa
Radivoi Herçegovaç dragomano	Maria de Nicolo Srehic
Radovan Vucinhhich	Marusca de Givan
Radovan Vladislavich	Maria de Nicolo Bundascho
Radoie Vuchosaglich	Mada Petrova ²²⁹
Rocho spicier	Nicolo de Marino Milien
Radogna Tomascevic	Luca de Nicolo sartor
Dona Rada de Francescho peliçar	Luçia Radibratova
Stefano Garglienovich bechar	Luçia de Illia Cebrovich
Stefano de Nicolo	Jelusca monacha de San Antonio
Stefano Paschuscich	Jella dona de Antonio Stançic
Stefano de Gregorio de Stagno	Rada de Francescho Bacronin [?]
Troian de Piero Calosc	Toma madre de Natalin
Thomaso di Marino di Stani ²²⁶	Zorzi de Martin
Vicenço de Marino capitanio	Pasqual di Lucha di Calamota
uno de Venetiani	
uno de Venetiani	

²²⁶ Dvostruki upis.

²²⁷ Dvostruki upis.

²²⁸ Dvostruki upis.

²²⁹ Dvostruki upis.

Braticchio chramaro
 Antulina di Pierogian²³⁰
 Dona Nicha Boglioievich Baba
 Ivan Dobrascinovich
 Petar Vuchcevich becharo
 Thomas Giurascinovich cir[uiico]
 Vica di Polo barbier²³¹
 Vladisava servitrice di ser Iacomo²³²
 Viça di Polo armiraglia
 Nicolo de Simon sensalle
 Michiel Ivanovich loiar
[f. 75r]
 Sancho Dobritich
 Martin nepote de Michel Amandar
 Pietro de Mateo Bupa da Calamota
 Mara de Lucha
 ser Vizenzo Ridolfo de Urbino
 Domenego de Andrea Miosca
 Tomaso de Stefano Schocibuxa
 Jacomo de Nichollo Vintura
 Antonio horesse Millanese
 Jerolimo Rizo de Cataro
 Giovani de Marino Rohih
 Biagio de Nichollo de Darsca
 Marino de Scimon Batidoro
 Fiorio de Isula de Mezo ditto Bieda
 heredi de Giovani Martinovich
 Giovani Bartholomeo de Nalle
 Cvietcho guardiano de sanita
 Gioan Pietro Lucha de Primo
 ser Antonio Zugno de Zorzi
 Giorgio de Rado orefice
 Alesandro de Pietro Rogasich
 Presbiter Maroie de Zupana
 Dona Margarita de Bona

²³⁰ Dvostruki upis.

²³¹ Dvostruki upis.

²³² Trostruki upis.

Stefano mercante de Belgradi
 Renaldo bochaler²³³
 presbiter Dominco de Natal
 Francesco de Biagio Zuzori
 Biagio de Pasqual abitante in Puglia
 ser Piero de Giovan Figini
 Barnardo de Biagio Zuzori
 Martolo de Martin de Martini
 Giovan de Nicolo de Rado patron del
 brigentino
 Stefano de Giovani genero de Peranovich
 Marino de Francesco Buresich
 Tomaso organista
 Francesco de Bartolomeo Ginovich
 Giovan de Stefano dito Çivarch
 presbiter Giovani de Nicolo Roso
 Nicholo armiralia di Budva
 Agustino de la Chanala da Milano
 Pasqualin de Rado da Venetia
 Iozeph Bizoti Milanese
 Pasqual de Lucha baretaro de Chala-
 mota²³⁴
 Guliano Nicholo de Darsa
 Gioan di Francesco Bratosaglich
 Gioan Batista de Nicholo bonbardier
 Nichola Giurgevich chaligaro
 Paulo de Biaxio pelizaro
 Piero de Giovani barbier
 Tomaso de Gioani de Marino Jachoevich
 Lucha de Lupo pelizaro
 Rado de Milo pelizaro
 Stefano de Radosav pelizaro
 Ierolamo Francesco de Gioan de Chataro
 Bosso Ivanovich de Bosna
 Paulo de Nicholo orese
 Vizenzo fiol de Nicholo Baba

²³³ Dvostruki upis.

²³⁴ Dvostruki upis.

Iachomo de Nicolo Naochovich	Pietro di Rado stačunar
Margarita monecha di Santo Lazaro	Antonio di Tomaso Crivonosovich
Mara di Stefano Gospodar	Gioan de Fiorio patron de nave ²³⁷
Toma fiola de Francesco Mizalovich	Nicholo de Drago Grande patron de nave
Nicholeta monega de Santo Antonio ²³⁵	Tomaso di Francesco de Stefano patron de nave
Zuza de Gioan Grando	Bartolomeo di Marin Ragionatti
Miliza consorte de Nicolo Marinovich	Gioan Marin Biagio de Nale ²³⁸
Mara Chrilina	Pasqual de Marin patron de nave
Jelusa monega de Santo Antonio ²³⁶	Pietro di Paulo di Chataro
Dessa de Barnardo Naochovich	Marcho di Rado dito Glumaz
Perra de Bernardo Rusino	Biagio de Michil stazunar
Mada Ziana de Bartolomeo dragomano	Ierolimo Domenego de Vetrani
Iovana de Ioviza de Monte Novo	Marino de Bartolamio Ginovich
[f. 75v]	Matheo Biagio de Phifa
Ielusa monega de Santo Lazaro	ser Chiriacho Gualteruzi de Ancona
Stanula serva de ser Gioan Stefano de Sargo	Barnardo de Jacomo banchiero
Chatta sorela de Maroie Baba	Simon de Michil Slatarich
Jercha di quondam Rado di Stefano de Natal	Ivegla de Gioani di Slana patron de nave
Anuxla serva de Simon	ser Nicholo de Giovanni capitano de bonbardieri
Ianus Smolich chapetanio de barabanti	Paulo de Matheo de Chalamota
Mara de Giovan Grego	Peresa de Paulo de Slana
Cholenda de Marichio de Lagusta	Nicholo de Antonio Bonbeni
Antonio Draganovich de Lagusta abitante in Bari	Matheo de Michiel de Broze patron de gripo
Cesaro Chachafogo de Bari	Reverendo presbiter Antonio piovan de Santo Biagio
Catarina serva de monache de Santa Chiara	Francesco Niguarda Milanese horifize
Nicolo de Benedeto de Vido	Paulo de Vido de Matulino de Isula de Mezo
Tomazo de Santa Croce	Paulo de Giovanni horesse
Domenego de Vicenco parlabuh	Pietro de Nicolo horesse
Gioan di Andrea patron di nave	Gioan de Lucha spizial
Biagio de Nicolo de Latiniza	Matheo de Marin patron de gripo
Lorenzo de Testi favro Milanese	
Tomaso di Francesco patron di nave	

²³⁵ Dvostruki upis.²³⁶ Dvostruki upis.²³⁷ Dvostruki upis.²³⁸ Dvostruki upis.

Vicenco de ser Gioan de Goze sartor
 Fiorio de Aligreto Radisich
 Santo de Lundedei de Pesaro
 ser Gianbatista de Negri de Santo Pietro
 Gioan de Simon bonbardier
 Francesco de Trieste bombardier
 Biagio di Thomaso Vodopia
 Nicholo de Lucha orese
 Pasqual de Noba maistro di fabricha
 Michailo de Ilia parlabuchio e libraro
 Piero de Rado butegaro
 Vicenco de Bartolo de Isula di Mezo
 Stephano de Nicolo chaligaro
 ser Stephano Schuri de Brendizi
 Paulo se Pasqual Prazatti
 ser Gian Andrea de Giorgi drapiero da
 Venezia²³⁹
 Pietro de Joani Gionovich
 Donato de Domenego di Grasi oresse
 Marino di Martolo Misleni
 Tomaso di Francesco de Stefano patrone
 de nave²⁴⁰
 Ivanix Daboevich
 Giovanni de Luca spizaro²⁴¹
 Mateo de Giovanni de Rausa Vechia
 Nicolo de Rado patron de brigentino
[f. 76r]
 Pietro Pesaro
 Radosava
 Marino de Lucha Spuglich
 Marino de Piero de Michiel
 Giovanni pifaro
 Rado de Nicolo marinaro
 Giovanni de Rado pelizaro
 Stanula Ratchova

Radosavo de Milo pelizaro²⁴²
 Piero de Nicholo pelizaro
 Giovanni Ramirese de Brendizi
 Matio de Giovanni cimator
 Matio de Michiel pelizaro
 Andrea de Ilia de Andrea patron de
 nave
 Paulo de Giovanni patron de brigetino
 Paulo de Matio de Ogarichi patron de
 brigentino
 Matio de Marin pelizaro
 Francesco de Giovanni Chiosa
 Marino de Rado pelizaro
 Marino de Marino patron de brigentino
 Giovanni di Tomaso patron de brigentino
 Boxo Daboevich patron de brigentino
 Marino de Nadal patron de brigentino
 Stephano de Rado Gimria pelizaro²⁴³
 Giorgi Radovanovich pelizaro
 Michiel de Lucha Monte Negro patron
 de nave
 Marino de Fiorio Bianchi de Zupana
 patron de nave
 Simon de Giovanni Buratich
 Michiel de Giorgi patron de nave
 ser Bigo Chastro de Ferara
 Nicholo di Stefano Nasachia de Chanosa
 Paulo de Nicholo Zizini
 Simon di Giovanni abitante in Mesina
 Marino di Tomaso Letiela patron de
 nave
 Nicholo de Michiel banchiero
 Paulo de Giovanni di Raugia Vechia
 Michiel de Nicholo Mioxa
 Nicholo Marin de Stai
 Marusca monega de Santo Sigurato

²³⁹ Dvostruki upis.

²⁴⁰ Dvostruki upis.

²⁴¹ Dvostruki upis.

²⁴² Dvostruki upis.

²⁴³ Dvostruki upis.

Gioan de Antichi de Stagnio	di Marchano
Antonio de Nicholo Lesina patron de nave	[f. 76v]
Viza moglie di Lucha merchante di Schopie	[na gornjoj margini: 1564]
Andrea di Franchi patron di nave	Stefano di Piero mercario
Michiel di Rado vendaro	Cesaro di Alemeto [?] spicario
Fiora moglie di Piero Radagli	Nicolo Casnatti
Benedeto de Nicholo fornari	Nicolo de Iacomo Gualteruči de Ancona
Pera moglie di Francesco Buresich	Stephano de Iacomo Gerich ²⁴⁴
Miser Bartolo di Rosi spizal e sonator	Michiel di Bartolomeo Volvizia de Antivari
Lanberto Cortese tronbone	Antonio de Michelle patron de brigentino de Gravosa
Lucha de Domenico drapier	zecharo [?] Luca de Bosna
Biasio de Stefano Luchei	Vicenzo di Tomaso de Stefan Succurica [?]
Vido de Nicolo patron de brigentino	Gioan de Giorgi Cuginic
Marino de Marino de Nale	Tomaso de Lucca de Bosna
Muzio Fundoni da Barleta	Gioan de Marin Suban
Stefano Marnara de Slano	miser Gianbaptista Gualteruči di Ancona
Francesco de Negro Gienovese	Piero de Tomaxo organista
Radič Dragichevich merchante Usiza	1566 adi 28 de marzo Gioani de Vido oresse
Marino de Martin patron de brigentino	Michele di Francesco Crassini
Michiel di Pollo Prazatth patron de nave	Giuro Bartolov mercante de Belgradi
Nicholo di Piero horesse	Pre Gioani Gioni Albanesse
Filipho de Lucha merchante Bosnae	Giorgi de Mateo Malvasia
Thodro Calvo de Brendici	Gioani Iveglia de Slano
Stefano de Michiell stazunaro	Manoilo de Gio[ani] Grego
Francesco Chasier Fiorentino	Michel Angioli de Marino
Stefano de Aligreti schrivano	Nicolo de Rado pelizaro
Michiel de Nicolo Barsezina patron de nave	Lucha Ivanovix Baba caligaro
Vincenzo di Andrea sartor	Vizenzo Valentin de Sorgo
Luca di Nicolo de Belgradi	Ierolimo de Troian de Primi
pre Marino di Pirio nostro capellano	Radosava nepota de Vulacho
[na margini: fatto alli XVII maii de 1563]	
Marchico [?] di Vincenzo Mellitense	
Pietro di Guano Spanollo	
[prekriženo: Bernardino Galibordo speciario; na margini: per atto ch. 49]	
Pre Nicollo di Jacomo de monsignor	

²⁴⁴ Dvostruki upis.

- Pre Antonio capelano di Santo Biagio
 Vincenzo di Giovanni Xendra
 1567 Alluixi Cremonesse
 Dmitar Dobruschovix cramaro
 Francesco de Natal de Gravosa Vexa
 Vlatcho Petrovich cramaro
 Tomas Lucich cramar
 Michollo de Biagio Scquadrich
 Nicolo de Gioani Ogarix de Gravossa
 Radosavo di Luca di Gomilano [?] cramaro
 Gioane da Lucha Cipia de Isulla de Mezzo
 Michiel de Luca Monte Negro²⁴⁵
 Rado de Piero Palichuchia
 Stefano de Rado chluciaro
 Illia erede de Vuchasso
 1567 Jachomo de Nicolo Bratutti padrone
 de nave
 Mateo de Marino de Stai
 Antonio de Giovane detto Antiza de
 Agusta
 Antonio Guazi de Bacharro
 1567 Rado Pechievich cramaro
 Goan Bargnin de Isola de Mezo
 Stefano di Michiel stacionaro
 Piero di Barttolomeo marciaro strengier
 Raosav Marovix marzaro
 Giorgi de Gioane stacunaro
 Nicholo de Lorenzo Gigantti
 Aniza relicta quondam Nicollo barbiere
 Antonio de Biagio di Aligretti Frulli
 Nicolo de Rado pelizaro
 Giovan Todoro de Valona Grego
 Mara di quondam Marino di Rado Vo-
 evodich
 Marcho de Vincenzo Nelich sartore
 Francesco de Marin Letiella
 pre Leonardo de Nicolo
- Marino di Gioani
 Piero di Marcho de Chataro
 Dimcho de Iacomo Vetrani
 Vincenzo de Francesco Boglioievich
 Gioani de Gioan Miobratovich
 Marino de Giorgi Radienchovich
 Lucha de Fiorio stačunaro
 Filipo Dobrascinovich de Bosna
[f. 77r]
 Tomasc de Lucha cramaro di Bosna²⁴⁶
 Xerach Braianovich cramaro
 Paulo Radibratovich patron de brigentino
 Jellusca Petrova Jelacia
 Pera Illina ortollana
 1569 Frana de Gioan Marino Biasio di Nale
 Stefano de Paulo Radognich
 Lessandro de ser Piero de Lucari
 Tomaso di Gioani de Marino chapitan
 di nave
 Francesco di Stefano Clinoevich
 1570 Gioan Maria Strozio
 Marino Bartolomeo Bratuti
 Stefano de Piero stacionaro
 Rado de Aligretti de Slano patron de
 nave
 Natale di Nalle
 Pasqual de Pacie
 Gioani di Vizenzo Bartolo patron de nave
 Gioani di Pasquall
 Margarita di Alluvisio spadaro
 Marino de Marino de Nale²⁴⁷
 1576 Ser Filipo Ierolimo de Gradi
 Michiel de Bartolo Ginnia
 Nicolo di Jacomo orese
 Francesco de Antonio Gabrielli
 Flamino Figini

²⁴⁵ Dvostruki upis.

²⁴⁶ Dvostruki upis.

²⁴⁷ Dvostruki upis.

Prilog 3. Vlastela, članovi bratovštine Sv. Lazara

[f. 18r] *Qui començano per nome li nobili signori nostri per loro devotion scritti e scriveranosse in fraternita nostra per participar nelli beni spirituali che se fano et faranosse per detta*

Reverendissimus Dominus Phylipus Trivulcius harchiepiscopus [!] Rhagusinus

Dominus Thoma epyschopus Merchansensis

ser Andrea Francesco de Sorgo²⁴⁸

ser Andrea Michil de Resti

ser Andrea Bartholomeo de Resti

ser Aluvisio Orsato de Goçe

ser Ambrosio Natal de Goçe

ser Benedetto Dragoe de Goçe

ser Bernardo Gabriel de Çrieva

ser Biasio Gioani de Gondola

ser Biasio Clemente de Goçe

ser Bernardo Bartolomeo de Bona

ser Bernardo Antonio de Bona

ser Benedetto Giugno de Resti

ser Bernardo ... de Binçiola

ser Biasio Valentin de Sorgo

ser Biasio Benedetto de Goçe

ser Benedetto ... de Resti

ser Clemente Natal de Goçe

ser Christophoro Stephano de Giamagna

ser Christophoro Antonio de Goçe

Donna Chatta di ser Marin de Mençie

ser Domenego Ruscho de Poçia

ser Damiano Marino de Bona

ser Dragoe Martolo de Çrieva

ser Dragoe Aluvisio de Bona

ser Dragoe Marino de Resti

ser Elio Piero de Bona

ser Elio Piero de Saracha

ser Francescho Giovani de Tudisi

ser Francescho Pangrat de Benessa

ser Francescho Simon de Bona

ser Francescho Nicolo de Gondola

ser Francescho Marino de Goçe

ser Francescho Antonio de Goçe

ser Francescho Vincentio de Pozza

ser Francescho Luca de Lucari

ser Francescho [naknadno: Gioan] de Chaboga

ser Francescho Bartolomeo de G[i]amagna

Donna Frana di ser Marcho de Basilio

Donna Frana Giupani de Bona

Donna Frana Jacomo de Lucari

Donna Frana di ser Marin Jacomo de Tudisio

Donna Frana di ser Gioani Çiguglich²⁴⁹

²⁴⁸ Kod muške vlastele drugo je ime patronim u nominativu. Patronimi i prezimena često su skraćeni. Bilješke se temelje na još neobjavljenim podacima iz N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 7 i 8, u tisku. Autoru od srca zahvaljujemo što nam ih je stavio na uvid.

²⁴⁹ Nadimak jedne grane obitelji Volço (Cigo).

ser Gioani Giore de Palmota
 ser Gioani Simon de Mençe
 ser Gioani Stephano de Sorgo
 ser Giugno Nicolo de Marino²⁵⁰
 ser Gioani Marino de Giorgi
 ser Gioani Luca de Sorgo
 ser Giugno Vuladislavo de Sorgo
 ser Gioani Marino de Poça
 ser Gioani Nicolo de Palmotta
 ser Gugnio Michil de Çrieva
 ser Giugno Nicolo Martinus
 ser Gioani Antonio de Goçe
 Gioani Marino de Nale [ispred imena
 radirano: ser]²⁵¹
 ser Gioani Francescho de Buchia
 ser Gioani Stephano de Mençe
 ser Gioani Marino de Bonda
 ser Giorgi Stephano de Giamagnia
 ser Gioani Stephano de Luchari
 ser Gioani Tomaso de Bona
[f. 18v]
 ser Giugno Luçiano de Lucha
 ser Gioani Stephano de Palmotta
 ser Giorgi Giorgi de Bona
 ser Giorgi Giacomo de Giamagna
 donna Giva di ser Francescho de Giamagna
 ser Ieronimus Sciscundo de Giorgi
 ser Ieronimo Gioani de Gondola

ser Ieronimo Giungnio [!] de Gradi
 ser Ieronimo Paulo de Gradi
 ser Ieronimo Giungnio de Goçe
 ser Ieronimo Simon de Goçe
 ser Ieronimo Marino de Buçignio
 ser Ieronimo Francescho de Chaboga
 ser Luca Antonio de Bona
 ser Lorenço Pasqual de Sorgo
 ser Luca Michil de Bona
 ser Lorençio Valentin de Sorgo
 ser Luciano Ieronimo de Bona
 ser Luca Francescho de Giamagna
 ser Marino Vito de Getaldi
 ser Marino Giacomo de Giorgi
 ser Marino [naknadno: Daniel] de Chaboga
 ser Michil Valentin de Sorgo
 ser Marino Aluvisio de Resti
 ser Marino Raphael de Goce
 ser Marino Dobrusco de Buchia
 ser Marino Nicolo de Goce
 ser Marino Lucha de Sorgo
 ser Marino Giupan de Bona
 ser Marino Martin de Goce
 ser Marino Francescho de Goce
 ser Marino Benedetto de Gondola
 ser Marino Natal de Goce
 ser Marino Biasio de Basilio
 ser Marino Giorgi de Goce
 ser Marcho Giacomo de Lucari
 ser Marino Savino de Mençe
 ser Marino Niq[o]llino de Mençe
 ser Matheo Francesco de Bobalio
 ser Michil Giungnio de Bobalio
 ser Michil Savino de Bobalio
 ser Marino Aluvisio de Goce
 ser Marino Gioani de Goce

²⁵⁰ Rod Marino ne spominje se nakon 1285 (N. Vekarić, *Vlastela grada Dubrovnika*, sv. 3: 23). Vjerojatno je pisar pogriješio pri prepisivanju s predloška. Možda je u originalu pisalo “de Martinus” (Martinussio): ser Giugno Nicolo Martinus stoji nekoliko redaka niže, s time što je prezime prvo bilo pogrešno napisano, pa ispravljeno. Ako je to točno, ovaj je upis dvostruk.

²⁵¹ Ime zabunom uneseno na pogrešan popis.

ser Marino Martin de Goce
 ser Michil Gioani de Bona
 ser Marino Michil de Bona
 ser Matio Simon de Benessa
 donna Mada ser Piero de Mençe
 donna Mara ser Daniele de Chaboga
 ser Nicolo Luca de Goce
 ser Nicolo Jeronimo de Ragniena
 ser Natale Piero de Saracha
 ser Nicolo Christophoro de Chaboga
 ser Nicolo Francesco de Sorgo
 ser Nicolo Giupani de Bona
 ser Nicolo Piero de Lucari
 ser Nicolo Giugno de Sorgo
 ser Nicolo Luca de Sorgo
 ser Nicolo Marino de Ragniena
 Nicolo Marino de Nale²⁵²
 ser Nicolo Stephano de Bona
 ser Nicolo Jeronim de Ragniena
 ser Nicolo Marin de Goce
 ser Nicolo Nicolo de Goce
 donna Nicha ser Gioani de Mençe
 donna Nicha ser Jeronimo Luçiano de Bona

[f. 19r]

ser Orsato Simone de Ragniena
 ser Orsato Francesco de Giamagna
 ser Orsato Jeronimo de Crieva
 ser Orsato Giugno de Giorgi
 ser Orsato Giugno de Crieva
 donna Ora di ser Traiano de Crieva
 ser Polo Marin de Gradi
 ser Pasqual Troian de Crieva
 ser Piero de Prochuli
 ser Polo Francesco de Bona
 ser Piero Domenego de Poça

ser Pasqual Piero de Sorgo
 ser Piero Michil de Poça
 ser Piero Nicolo de Lucari
 ser Paladino Gioani de Giugno [?]
 ser Polo Gioani de Crieva
 ser Polo Luca de Sorgo
 donna Pera di ser Francesco de Giamagna
 ser Rinaldo Carlo de Poça
 [drugom rukom: ser Sigismundo Giugno de Giorgi]
 ser Sigiscmundo Giugno de Goçe
 ser Simone Stephano de Benessa
 ser Stephano Nicolo de Gondola
 ser Sarachino Marino de Bona
 ser Savino Gioani de Goçe
 ser Sarachino Horsato de Giamagna
 ser Stephano Piero de Lucari
 ser Stephano Antonio de Goçe
 ser Tomaso Bernardo Antonio Nicolo de Bona
 ser Valentino Pasqual de Sorgo
 ser Vicençio Francesco de Poça
 ser Valentino Francesco de Sorgo
 ser Vito Gioani de Goçe
 ser Andrea Marin de Sorgo
 ser Benedeto Nicolo de Sorgo
 ser Dragoë Valentin de Sorgo
 ser Gioani Marin de Buchia
 ser Francesco Jacomo de Bona
 ser Michil Symon de Bona
 ser Nicolo Jacomo de Prodane[lo]
 dona Nicha di ser Jacomo [na margini ispravljeno u: Jeronimo] de Bona
 dona Chatta di ser Nicolo Xuxletich²⁵³
 dona Mara di ser Antonio de Bona

²⁵² Ime zabunom uneseno na pogrešan popis.

²⁵³ Žužletić je nadimak grane roda Resti.

dona Mada de ser Gabriel de Çrieva
 dona Giva di ser Damiano de Mençe
 dona Giva di ser Marino de Mençe
 dona Pera di ser Francesco de Caboga
 dona Dexa di ser Marino de Goçe
 dona Maria di ser Gioani de Bobali
 dona Hora di ser Michil de Poça
 dona Maria di ser Michil de Bona
 dona Frana di ser Nicolo de Lucari
 dona Maria di ser Nicolo de Sorgo
 dona Dexa di ser Domenego de Poça
 dona Mada di ser Giugno Piero de
 Lucari
 ser Andrea Marin de Sorgo²⁵⁴
 ser Biascio Gioani de Tudiscio
 ser Barnardo Bartholomeo di Bona²⁵⁵
 ser Biascio Michil de Sorgo
 ser Clemente Antonio de Goçe
 ser Marin ...
 ser Dragoie Valentin di Sorgo²⁵⁶
 ser Dragoie Marin de Gondola
[f. 19v]
 ser Gioani Sigismundo de Giorgi
 ser Giorgi Giorgi de Bona²⁵⁷
 ser Gioani Francesco de Giamagna
 ser Gioavani [!] Drago di Goçe
 ser Iacomo Giorgi di Goçe
 ser Lampriça Troian de Çrieva
 ser Marino Troian de Çrieva
 ser Marino Iacomo de Ragnena
 ser Marino Marin de Bona
 ser Marino Nicolo de Bona
 ser Michiel Marcho de Lucari

ser Marin Michiel Nicolo de Bona²⁵⁸
 ser Nicolo Gioan de Palmotta
 ser Nicolo Polo de Goçe
 ser Pietro Nicolo de Prodanelli
 ser Pandolfo Carlo de Poça
 ser Stefano Zugnio de Gradi
 ser Troiano Marin de Sorgo
 dona Chrila de ser Nicolo de Bona
 dona Descia de ser Matheo de Poça
 dona Frana de ser Nicolo de Lucari
 dona Mada ...
 dona Maria di ser Daniel de Chaboga²⁵⁹
 dona Maria de ser Vladislav de Sorgo
 dona Maria de ser Damiano de Benessa
 dona Maria de ser Christofano de Cha-
 boga
 dona Maria de ser Matheo de Gradi
 dona Maria de ser Zugno de Martinus
 dona Nicha de ser Jeronimo de Bona
 dona Pera de ser Francesco de Sorgo
 dona Pera de ser Zacharia de Ragnena
 dona Mara de ser Domenego de Çrieva
 dona Mara de ser Marin de Buchia
 dona Mara de ser Marin de Sorgo
 dona Maria de ser Nicolo de Goçe
 dona Maria de ser Iacomo de Tudiscio
 dona Maria de ser Gioan de Palmota
 ser Andrea Antonio de Benessa
 ser Antonio Paulo di Poça
 ser Andrea Piero di Menze
 dona Aniza di ser Andrea de Martinus
 ser Biascio Nicolo di Sorgo
 ser Bartholomeo de Damiano fisico

²⁵⁴ Dvostruki upis.

²⁵⁵ Dvostruki upis.

²⁵⁶ Već upisan na istome listu.

²⁵⁷ Dvostruki upis.

²⁵⁸ Vjerojatno greška. Osoba takve kombinacije imena i patronima u to vrijeme ne postoji u rodu Bona.

²⁵⁹ Dvostruki upis.

ser Benedeto Marin de Gondola
 ser Barnardo Nicolo de Gondola
 ser Barnardo Thomaso di Bona
 ser Christofano Ieronimo di Bona
 ser Climento Nicolo Marino di Bona
 ser Climento Nicolo de Goçe
 dona Cata di miser Marino de Caboga
 dona Clara di miser Matiasc de Caboga
 dona Crila di ser Luca di Bona
 dona Cata consorte di ser Valentin²⁶⁰
 ser Damian Gioan de Mençe
 ser Domenego Marin di Ragnina
 dona Desca de ser Bernardo²⁶¹
 dona Desca de ser Michiel de Çrieva
 ser Elio Piero di Bona²⁶²
 ser Elio Piero di Saracha²⁶³
 ser Francescho Nicolo di Goçe
 ser Francescho Giugno di Gradi
 ser Francescho Iacomo di Çrieva
 dona Frana di ser Damiano di Bona
 dona Frana di ser Giugno di Bona
 dona Frana di ser Francesco di Sorgo
 dona Frana di ser Marco di Baseglio²⁶⁴
 dona Frana di ser Iacomo de Lucari
 dona Frana di ser Gioani de Volçe
 dona Frana di ser Francesco de Goçe
 ser Gianobio Bartolo Fiorentino
 ser Gioan Pasqual di Sorgo
 ser Gioan Simon di Bona
 ser Giamaria Francesco di Giamagno
 ser Gioani Mateo di Caboga

[f. 20r]

ser Gioan Stephano di Lucari
 ser Gioani di Giorgi
 ser Gioani Marin di Bona
 ser Giugno Benedeto di Resti
 ser Giorgi Piero di Saracha
 ser Gioani Stephano de Goçe
 ser Gioani Bolica di Catharo
 ser Giugno Biascio di Gradi
 ser Giorgi Stephano di Giamagno
 ser Gioani Domeneco di Ragnena
 ser Gioani Antonio di Giorgi
 ser Gioani Biascio di Gradi
 ser Jeronimo Triphon di Buchia
 ser Ieronimo Gioan di Bobali
 ser Iacomo Galuberto de Barleta
 ser Jeronimo Biascio di Gradi
 Domino Ieronimo fisico
 ser Jeronimo Stephano de Sorgo
 ser Iacomo Cristophano de Caboga
 dona Jella de ser Nicolo de Luchari
 ser Lucha Marino di Buchia
 ser Lucha Marino di Bona
 dona Lisa de ser Mateo di Gradi
 ser Michiel Sipion di Bona
 ser Marino Piero di Resti
 ser Marino Biascio di Gradi
 ser Marino Gioan di Poça
 ser Marino Polo di Gradi
 ser Marino Damian di Mençe
 ser Michiel Marino di Mençe
 ser Marino Mateo de Getaldi
 ser Marino Francesco de Caboga
 ser Marino Stephano de Gradi
 ser Marino Giugno de Gradi
 ser Marino Sismundo de Goçe
 ser Marino Francesco di Bona

²⁶⁰ Valentin Paskov Sorgo.

²⁶¹ Kombinacija imena supružnika nije za-
 bilježena u drugim izvorima.

²⁶² Dvostruki upis.

²⁶³ Dvostruki upis.

²⁶⁴ Dvostruki upis.

ser Marino Piero di Çrieva
 ser Marino Francesco di Resti
 ser Marino Daniel di Caboga²⁶⁵
 ser Marino Francesco Gioani de Goçe
 ser Marino Gioan di Caboga
 ser Mateo Giugno di Bobali
 ser Marino Francesco Simon de Bona
 ser Marino Natal di Proculo
 ser Marino Rafael Nicolo de Goçe
 ser Marino Nicolo Marino di Bona
 ser Marino Michiel di Resti
 ser Marino Benedetto di Resti
 ser Michiel Nicolo di Volçe
 dona Mariça
 dona Maria di ser Domenego de Çrieva²⁶⁶
 dona Maria di ser Orsato de ...²⁶⁷
 dona Maria de ser Cristofano²⁶⁸
 dona Maria di ser Marino di Buchia²⁶⁹
 dona Maria di ser Francesco di Sorgo
 dona Maria di ser Nicolo di Goçe²⁷⁰
 dona Maria di ser Iacomo di Tudisci²⁷¹
 dona Maria di ser Gioan Palmota²⁷²
 ser Marino Sinco [!] de Giorgi
 ser Nicholo Lorenço di Mençe
 ser Nicholo Giugno di Bobali
 ser Nicholo Marino di Zamagna
 ser Nicholo di Gondola
 ser Nicholo Giugno di Gorgi

²⁶⁵ Dvostruki upis.

²⁶⁶ Dvostruki upis.

²⁶⁷ Vjerojatno je riječ o Mari, supruzi Orsata Junijevog Çrieva, rođenoj oko 1505.

²⁶⁸ Nemoguće utvrditi rodovsku pripadnost zbog nekoliko istih kombinacija imena i muževa imena.

²⁶⁹ Dvostruki upis.

²⁷⁰ Dvostruki upis.

²⁷¹ Dvostruki upis.

²⁷² Dvostruki upis.

ser Nicholo Francesco di Gorgi
 ser Natal Piero di Saracha
 ser Nicholo Marino di Goçe
 domino Niculino Orsato di Sorgo
 ser Nicholo Gioan di Bona
 dona Nicha di ser Francesco Lampri
[f. 20v]
 dona Nicha di ser Marino [naknadno
 dopisano: Ragnina]
 dona Nicha di ser Luca Gioani de Sorgo
 dona Nicha de ser ...
 ser Orsato Stephano de Zamagna
 ser Orsato Zugno di Goçe
 ser Piero Luca de Lucari
 ser Piero Stephano di Benessa
 ser Piero di Lucari quondam Nicole
 ser Piero Jacomo de Lucari
 ser Polo Marino de Saraca
 ser Pollo Nicolo di Lucari
 ser Pollo çiroicho de Napoli
 dona Paulla di ser Vito de Goçe
 dona Paulla di ser Gioani de Goçe
 dona Pera di ser Iacomo di Zamagna
 dona Paula de ser Biascio Nicolo²⁷³
 ser Rinaldo Charlo di Poça²⁷⁴
 ser Stephano Nicolo di Bona
 ser Simon Nicolo di Mençe
 ser Simon Marino de Mençe
 signori tesaurieri
 ser Vicenco Jeronimo di Poça
 ser Simon Francesco de Caboga
 dona Maria de ser Andria de Resti
 dona Marusca de ser Rinaldo de ...²⁷⁵

²⁷³ Paula rod. Bocignolo, žena Vlaha Nikolinog Sorgo, upisana još jednom niže.

²⁷⁴ Dvostruki upis.

²⁷⁵ Maruša, žena Rinalda Karlovog Poça.

dona Maria di ser Cristofano di Zamagna
 dona Maria di ser Gioani de Palmota²⁷⁶
 dona Maria di ser Michiel de Bona²⁷⁷
 dona Maria de ser Nicolo de Sorgo²⁷⁸
 dona Slava de ser Iacomo de Saraca
 dona Slava de ser Benedetto de Resti
 dona Slava de ser Gradi
 dona Pera de ser Luca de Bona
 dona Pera de ser Giugno de Saraca
 dona Pera de ser Bernardo²⁷⁹
 dona Paula de ser Biascio de Sorgo
 dona Desca de ser Marin de Resti
 dona Nicha de ser Marin Soltan²⁸⁰
 dona Frana de ser Iacomo de Tudisci
 dona Frana de ser Gioan Ciguglich²⁸¹
 dona Maria de ser Zugnio
 dona Viça de ser Marin de ser Menze
 dona Ora de ser Gioan Marin di Giorgi
 ser Nicholo Lunardo di Giorgi
 ser Francesco Luca di Sorgo
 ser Francesco Vicenço di Poça
 ser Zugno Marin de Zorzi
 ser Andrea Marin de Sorgo²⁸²
 ser Vuladisavo Zupan de Bona
 ser Zugno Michiel de Bona
 ser Pandolfo Carlo de Pozza²⁸³
 signori tesaurieri
 signori dovanieri
 Lucha Pavlovich mercante de Nicopoli²⁸⁴

²⁷⁶ Trostruki upis.

²⁷⁷ Dvostruki upis.

²⁷⁸ Dvostruki upis.

²⁷⁹ Pera, kći Junija Gradi, žena Bernarda Gabrijelovog Čereva.

²⁸⁰ Grana roda Poça.

²⁸¹ Nadimak jedne grane obitelji Volço (Cigo).

²⁸² Trostruki upis.

²⁸³ Dvostruki upis.

²⁸⁴ Ime zabunom uneseno na pogrešan popis.

Ilia Petrovich mercante de Nicopoli²⁸⁵
 Ivan de Piero mercante de Scoppie²⁸⁶
 ser Mihiel Marin de Resti
 ser G[i]ugno Francescho de Gozze
 ser Giovani Gualteruci de Anchona
 ser Francescho Ieronimo de Gondola
 ser Jacomo Marino de Giorgi
 ser G[i]ovani Ierolimo de Gondola
 ser Nichullino Francescho de Bona
 ser Lucha Iachomo de Çrieva
 ser Lucha Francesco de Giamagna
 ser Rafael Marin di Gozze
 ser Antonio Giugno de Gondola
 ser Natal Gioan de Saracha
 ser Paulo Marin de Gozze
[f. 21r]
 ser Piero Nicholo de Prodanelo
 ser Pasqual Damian di Menze
 ser Gioan Orsato di Giorgi
 ser Barnardo Ruscho di Poza
 ser Biagio Valentin de Sorgo
 ser Nichulino Stefano de Bona
 ser Paulo Marcho de Basela [!]
 eredi de ser Marino Francesco de Goze
 eredi de ser Biagio Nicholo de Sorgo
 eredi de ser Mateo et de ser Andrea
 Francesco de Babali
 ser Gioan Nicholo de Giorgi
 ser Marino Chlimento de Goze
 ser Nicholo Giore de Palmota
 ser Natal Chlimento di Goze
 dona Giva de ser Paulo de Ragnina
 dona Maria de ser Andrea Bartolomeo
 de Resti²⁸⁷

²⁸⁵ Ime zabunom uneseno na pogrešan popis.

²⁸⁶ Ime zabunom uneseno na pogrešan popis.

²⁸⁷ Dvostruki upis.

dona Lignia de ser Gioan de Palmota
 dona Mara de ser Domenego Gian de Ragnina
 dona Maria de ser Domenego Marin de Ragnina
 dona Lissa di ser Jacomo Paladin de Gondolla
 ser Jacomo Antonio di Benessa
 ser Ruscho Mateo de Pozza
 ser Stefano Francesco de Gradi
 ser Giugnio Michael de Babali
 ser Francesco Marino de Chaboga
 ser Michael Savin de Menze
 ser Sipion Francesco di Chaboga
 ser Martoliza Andrea de Resti
 ser Stefano Gioan de Sorgo
 ser Marino Orsato de Giorgi
 ser Antonio de Lucha de Bona
 ser Simon Vincenzo de Pozza
 ser Francesco Ierolimo de Sorgo
 ser Marino Paulo de Ragnina
 ser Giugnio Orsato de Giorgi
 ser Pasqual Francesco de Sorgo
 ser Lucha Nicolo de Sorgo
 ser Nichulino Francesco de Gondola et fratelli
 ser Lorenzo Francesco de Sorgo
 ser Jacomo Marino Jacomo de Giorgi
 dona Dobrula de quondam ser Mateo de Menze
 ser Chlimento Biagio di Goze
 dona Maria de ser Andrea de Resti
 dona Nicha
 ser Nichulin Francesco de Gondola²⁸⁸
 ser Marino Nicholo di Gozze
 ser Ierolamo Valentin de Sorgo

²⁸⁸ Dvostruki upis.

eredi di ser Nicholo Piero de Luchari
 ser Giorgi Marino di Gozze
 ser Nicholo Chlimento di Bona
 eredi di ser Lucha di Bona
 ser Luziano Gauge de Getaldi
 ser Giovani Marin de Gondola
 dona Catta di ser Daniel²⁸⁹
 dona Mara di ser Gioan di Buchia
 ser Nicolo Aluvisio di Goze
 ser Natal Marin di Prochulo
 ser Lucha Marino de Sorgo
 ser Serafino Francesco di Caboga
 dona Frana di ser Nicolo Leonardo de Giorgi
 ser Lucha Horsato [!] de Ragnina
 dona Marra de ser Ieronimo Valentin de Sorgo
 ser Stefano Christofano de Giamagno
 ser Piero Giupan de Bonna
 ser Simon Luca de Bona
 dona Maria de ser Giugno de Sorgo
 ser Stefano Jeronimo de Gradi
 ser Gioane Marino Dobruxco de Buchia
 ser Giorgi Marino de Gozze
 ser Gioane Marino de Gondolla
 ser Chlimento Nicolo di Bona
[f. 21v]
 dona Catta di ser Marin de Resti
 dona Maria de ser Zugno de Giamagna
 dona Frana di ser Nicolo de Lucari
 ser Michiele di Zamano
 ser Stefano Jeronimo di Gradi²⁹⁰
 ser Giovani Orsato de Giorgi²⁹¹

²⁸⁹ Katarina rod. Crieva, udovica Danijela Paskovog Resti (Žužletić).

²⁹⁰ Dvostruki upis.

²⁹¹ Dvostruki upis.

ser Zuano Jeronimo di Gondula
 ser Francesco Andrea di Baballi
 dona Cata Bozina
 ser Agostino Mateo de Poza
 ser Natale de Proculi
 ser Lucha Nicolo Giupan de Bona
 ser Nicholo Pietro de Prudanelli [!]
 ser Andrea Marino de Ragnena
 1567 ser Marino Lucha di Bona
 ser Pasqual Mateo de Benessa
 ser Paullo Bossio maistro della scholla
 ser Giorgi Francesco de Gozze
 ser Mateo Ieronimo de Graddi [!]
 ser Nicollo Leonardo [?] de Buchia
 ser Lucio Schinosa di Bari
 ser Giugnio Mateo di Gradi
 ser Martolizza Vito de Giamagnio
 ser Marino Gioan de Giorgi
 ser Marino Giugnio di Giorgi
 ser Serafino Francesco di Chaboga²⁹²
 ser Basilio Marcho de Basillio
 ser Sipion Francesco de Caboga²⁹³
 ser Orsatto Andrea de Resti
 ser Marino Ieronimo Bucignolla
 ser Simon Lucha de Bona
 ser Cristofano de Chaboga
 1568 ser Francesco Federico de Menze
 ser Marino Antonio di Pozza
 ser Marino Antonio de Pozza²⁹⁴
 ser Mateo Marin de Gettaldi
 ser Giovani Paulo di Bona
 eredi di quondam ser Geronimo Giovan
 di Babali

ser Giorgi Giovan di Gozze
 ser Josepho Nicolo di Giorgi
 ser Marincò Pasqual di Cerva
 ser Sebastian Marin Francho di Gozze
 ser Serafino Giugno de Caboga
 ser Marino Nicollo de Goze
 ser Marino Michiel de Bona
 ser Tomaso Paullo di Sorgo
 ser Giovani Marino Francesco de Goze
 ser Ascheanio Zufarino nottaro
 ser Antonio Stefano di Goze
 ser Marino Lorenzo di Sorgo
 1570 ser Francesco Gieronimo de Baballi
 ser Giovani Nicolo di Pallmonta [!]
 ser Antonio Lucha di Bona
 ser Valerio de Giganti cangiliere
 Julio di ser ... de Goze
 ser Elio Piero de Bona
 ser Piero Andrea di Menze
 ser Marino Pasquale di Cerva²⁹⁵
 ser Marino Stefani di Gozze
 ser Biagio Ierolimo de Gradi e fratelli
 ser Raphael Marino Francesco di Gozze
 ser Valentino Ieronimo de Sorgo
 eredi de ser Pasqual Francesco de Sorgo
 eredi de ser Simon Marino de Menze
 ser Mateo Clemente de Goze
 ser Nicolo Lutian di Bona
 ser Luca Marino Giupan de Bona
 ser Gioani Biasio de Tudisio 1574
[f. 22r]
 ser Jeronimo Giugno di Resti
 ser Cristofano Antonio di Goze

²⁹² Dvostruki upis.

²⁹³ Dvostruki upis.

²⁹⁴ Dvostruki upis.

²⁹⁵ Dvostruki upis.

THE CONFRATERNITY OF ST LAZARUS IN DUBROVNIK (1531-1808): FOUNDING, ORGANIZATION, MEMBERSHIP

ŠTEFICA CURIĆ LENERT AND NELLA LONZA

Summary

The confraternity of St Lazarus was founded by Ragusan merchants in the Levant (i. e. east of the Dubrovnik-Belgrade virtual line), who benefited from extremely propitious trade conditions created by the Ottoman authorities. Some 18.69% of its members were not professional merchants, but were admitted into the confraternity as investors in the Balkan trade. The same persons often operated also in the Western Mediterranean, and in many cases they were admitted both into the St Lazarus confraternity and into the older confraternity of St Anthony. This practice came to an end with the prohibition of double membership in 1614, which contributed to the development of the formal hierarchy between the two confraternities.

Until the mid-seventeenth century the Levantine trade continued to offer great career opportunities. Many sons from the peasant or modest town families went to serve Ragusan merchants in the Levantine colonies, where they soon engaged in business activities and became merchants themselves. With the fortune amassed in trade they tended to settle in their homeland and seal their social ascent with the membership in the St Lazarus confraternity. As a group, in a fairly short time the *Lazarini* managed to establish themselves among the citizen elite.

The activities and the institutions of the confraternity were regulated by its Statute of 1536. Until the 1570s, the membership was twofold, consisting of “full members” who participated in the decision-making process (39.44%), and the members who were involved exclusively in charitable and pious activities, including nobles. The numerous presence of the nobility in the confraternity’s

early days can be explained by their involvement in the Levantine trade, but can also serve as an indicator of the social importance of the new association.

The official register of the confraternity lists individual members, but in fact the affiliation included the whole *casata*, defined as a complex or extended family commonly sharing the assets and living in one household under the authority of the *pater familias*.

Possibly as a consequence of the Catholic Renewal, the last decennia of the sixteenth century brought major changes in the landscape of the Ragusan confraternities, and affected also the confraternity of St Lazarus. In the following century the confraternity closed its doors to the craftsmen, and hereditary principle prevailed over the election of new members. The mercantile nature of the confraternity diluted, especially after the Great Turkish War had frustrated the once prosperous Levantine trade. At the same time, the number of merchants declined, as the profit from trade could no longer compete with the interest earned in foreign banks. All that, together with the Great Earthquake and its demographic consequences, had a serious impact on the confraternity. The members of the *Lazarini* families turned towards the tenures in the state administration, while the state itself increased its control over the confraternity and started to distribute the membership as a privilege for the rendered offices or favours. In the last decennia of the eighteenth century, the Republic even granted it for money. Paradoxically, a once incredibly propulsive merchant confraternity ended as a closed social group under a most direct influence of the state.

Published in the appendix is a list of all the fraternity members.

